

MATTHEW

Iesuare hijo miono'o jiobe rovade jöhoje.

¹ Aveho Iesu Keriso-are hijo miono'o jiobe rovade jöhoje. Iesu hu David-are uje jiadeje. David hu Abraham-are uje jiadeje.

² Abraham hu Isaac-are vavue jiadeje. Isaac hu Jacob-are vavue jiadeje. Jacob hu Judah-are o Judah-are ö ömo'ömo jabesi vavue jiadeje. ³ Judah hu Perez o Zerah-mesi vavue jiadeje. Jabesi vëmoho Tamar jiadeje. Röhu Perez hu Hezron-are vavue jiadeje. Hezron hu Ram-are vavue jiadeje. ⁴ Ram hu Amminadab-are vavue jiadeje. Amminadab hu Nahshon-are vavue jiadeje. Nahshon hu Salmon-are vavue jiadeje. ⁵ Salmon hu Boaz-are vavue jiadeje. Boaz-are vëmoho Rahab jiadeje. Röhu Boaz hu Obed-are vavue jiadeje. Obed-are vëmoho Ruth jiadeje. Röhu Obed hu Jesse-are vavue jiadeje. ⁶ Jesse hu a böröme David-are vavue jiadeje.

David hu Solomon-are vavue jiadeje. Solomon-are vëmoho Uriah-are dorue jiadeje. ⁷ Röhu Solomon hu Rehoboam-are vavue jiadeje. Rehoboam hu Abijah-are vavue jiadeje. Abijah hu Asa-are vavue jiadeje. ⁸ Asa hu Jehoshaphat-are vavue jiadeje. Jehoshaphat hu Joram-are vavue jiadeje. Joram hu Uzziyah-are vavue jiadeje. ⁹ Uzziyah hu Jotham-are vavue jiadeje. Jotham hu Ahaz-are vavue jiadeje. Ahaz hu Hezekiah-are vavue jiadeje. ¹⁰ Hezekiah hu Manasseh-are vavue jiadeje. Manasseh hu Amon-are vavue jiadeje. Amon hu Josiah-are vavue jiadeje. ¹¹ Josiah hu Jechoniah-are o hesi ö ömo'ömo jabesi vavue jiadeje. Evare majare Babylon rajohuro muorovo'i rueromo Israel rajoho tövëvoro ujuoho va'oromo Babylon rëmareje.

¹² Tövëvo ujuoho va'oromo Babylon rëmare maja hesi ijore evare Jechoniah hu Shealtiel-are vavue jiadeje. Shealtiel hu Zerubbabel-are vavue jiadeje. ¹³ Zerubbabel hu Abiud-are vavue jiadeje. Abiud hu Eliakim-are vavue jiadeje. Eliakim hu Azor-are vavue jiadeje. ¹⁴ Azor hu Zadok-are vavue jiadeje. Zadok hu Achim-are vavue jiadeje. Achim hu Eliud-are vavue jiadeje. ¹⁵ Eliud hu Eleazar-are vavue jiadeje. Eleazar hu Matthan-are vavue jiadeje. Matthan hu Jacob-are vavue jiadeje. ¹⁶ Jacob hu Joseph-are vavue jiadeje. Joseph hu Mary-are barue jiadeje. Mary hu Iesuale vëme jiadeje. Iesuale jöho uvarueje: Böröme namiromo ajamuaje aho höjo.

¹⁷ Iesuale hijo miono'oho ëhi jiobe rovadeje. Abraham bëhoho jioromo hesi ujo ömo'ömo jiobe rovadoho ro David-arire ë vituoho jioromo bëhohu'o ujohu'o aho'obëhe 14 jiadeje. O David bëhoho jioromo hesi ujo ömo'ömo jiobe rovadoho ro Israel rajo tövëvoromo Babylon ujuoho va'are majare ë vituoho jioromo bëhohu'o ujohu'o aho'obëhe 14 jiadeje. O Israel rajo tövëvoromo ujuoho va'are majare jioromo ujo ömo'ömo jiobe ruejuvo böröme namiromo ajamuaje a rahade majare ë vituoho jioromo ujoho aho'obëhe 14 jiadeje.

Iesu rahade jöhoje.

¹⁸ Röhu Iesu Keriso rahadoho aviëhije. Hesi vëme Mary'o Joseph'o masurovo'iröhëro uarovoromo arijareje. Bogo masurovoromo gemuoroho arijë'e Mary-ro gavadeje God-are Aru'ahohuro uje bojamijë'ëro hu dë'e jiamu. ¹⁹ Hesi aemo'aeme Joseph-ro gavade hu dë'e jiamu gagorovo jögoru ejaje aëro jië'ëro Mary nugö'ö'i uehorovadeje. Röhu Mary a nunire javoji bojami'iröhohoho bijönimamu uvadeje: Iae na saginiëri ëhi ë'ejöjo. ²⁰ Ëhi uehorovajuvo nia'ovoro gavadeje Badare aneraëro rueromo

uavavamu: David-are hije Joseph jaehu Mary masu'iranoho nadi juhuonivonëjo. Èhesi bëhoho bogo aho ujoho bojami'i hesi God-are Aru'ahëro bojamamu dë'iraejë'e hëjo. ²¹ Harihoho rahego hesi ihoho Iesu jumuvonëjo rabëni huro hesi aribövi jabesi sisëho mu'uvëhoromo maro rëmo'ië'e jiaje.

²² Röhu ë mue aho'o rovade hesi bëhoho ëhuro Badahu hesi jö majëhijaje a uavamu jajivadëhi ëhi jioröhego. ²³ Jajivoromo ëhi uvadeje: Aboridohuro dë'iraeromo har-ihe raho'a'ajëjo. Raho'iramu aëro hesi ihoho Emmanuel jumuvo'aruëjo. Emmanuel ë iho hesi bëhoho God-hu no'o jiaje jöhoje.

²⁴ Amo Joseph-ro niavë'ëro ri'öromo Badare anera hesi jöho ejahoromo hesi magonahoho masuvadeje. ²⁵ Masuromo röhu bogo hu'o'ho gemuoroho niavadeje u'emu harihoho rahego niavo'iröhëro. Amo harihoho rahamu Iesu jumuvadeje.

2

Sa'a gö rajo ariböviehu Iesu rajahi'i rovare jöhoje.

¹ Iae Iesu Bethlehem amore Judea sa'are ë rahadeje Herod sa'a a bëröme jiadevare. Rahamu iae jiji adaho'amarue a masijohuro aruhe sa'a göre jioromo rovaroho ro Jerusalem amore suorovareje. ² Suorovoromo uëvareje: Jew rajo jemesi sa'a a bëröme jioröhego rahade aharihoho dinö'e hëjo. No aruhe sa'a göre raromoromo gavare hesi jijoho rojomamu garomo hu rajahi'i rovare hëjo. ³ Èjöhö heromo Herod sa'a a bërömhuro dë sisërëromo uehore gö gö baejadeje Jerusalem amo rajo a ioro'ioro-hu'o. ⁴ Uehore gö gö baeromo huro Jew rajo priest masijohu'o jabesi jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o uëvamu gemuoro gagovoruomadeje. Gagovamu uëvadeje: Bëröme namiromo ajëmi'iröhe aho hu dinö'e raho'a'ajëjo.

⁵ Uavareje: Bethlehem amore Judea sa'are ë raho'a'ajëjo. Mami'e jö God-aro baeromo majëhinövade ahuro ëhi jajivoromo uvë'e höjo:

⁶ Bethlehem ja Judea sa'are javajoho

Judea sa'are a masijo jabesi nuniroho jasi ihoho bogo bise'o ho jio'a'ajëjo.

Jasirire jioromo a böröme rue'a'ajëjo.

Rueromo nasi aribövie Israel rajoho muebejëvo'ajëjo.

⁷ Ëhi majahijamu hegoroovo Herod-ro ë sa'a gö rajo a masijohuro ruejëro saginiëri jöe nugö'öromo uëvadeje: Ëjjjoho maja raburo aevoromo rojomamu gavarije höjo. Nadi ruëroho numëroho ue'i majaho ma-gemu uevego na hejëjo. ⁸ Majaho uavamu henugoromo uëvadeje: Rue Bethlehem amoro va'irarijoho aharihoho avoho nahobe jijihorëjo. Birohogoro rueromo dinö'e jiajoho uerego na he'iröjo na'o ë va'oromo hu rajahi'irode. ⁹ Ëhi uëvamu hegoro va'areje. Örire va'ihö gavareje mami'e ruhe sa'a göre gavare jije gemuoho jabesi nuninö urimo va'amu. Jijohuro urimo va'adoho va'o aharihëhu hijajire ë hesi simano bure namijadeje. ¹⁰ Namijamu ganugoromo bogo bise'o vadu'oho nimorohareje. ¹¹ Nimorohoromo ë osare rumo va'oromo gavareje aharihoho hesi vëme Mary'o ë hijamu. Garomo sa'are ague aho raromoromo hu rajahijareje. Rajahiromo inömo inömo ho jiovoromo suvuore bamahareje. Gold o ridi'e inöme niö'i göho frankincense göho myrrh ëhi i'imamareje.

¹² I'imamë'ëro nia'ovonö'e hejare God-ro uëvamu: Bogave Herod-are öriroho vuonorö'ö va'irarijë uëvamu hegoroovo vuonorö'öromo öri gönö jabesi sa'are va'areje.

Joseph-hu Mary'o Iesu'o hu'iraejëvoromo ju'ebiromo Egypt sa'are va'are jöhoje.

¹³ Va'amu Joseph-ro nia'ovoro gavadeje Badare aner-aëro rovamu. Aneraëro rueromo uavavamu: Ri'ö aharihohu'o hesi vëmohu'o hu'iraejëvoromo ju'ebirromo Egypt sa'aro va'ëjo. Va'o ëhuro jionëjo hujeji naro uavego rue'irane ë hesi bëhoho Herod-ro aharihoho ano'i naho'ië'e jiaje. ¹⁴ Èhi uavamu hegoroovo Joseph-ro ri'öromo jabumë hu'iraejëvoromo vahi'e ë amoho vuonugo'i Egypt va'adeje. ¹⁵ Egypt va'oromo ë hijuvo hejade uavavamu: Herod guomë'e hö uavamu hegoro rovadeje. Èmue aho'o rovade hesi bëhoho urimë'i Badahu uavamu hesi jö majëhinövade aehu jajivadëhi ëhi jioröhego. Badahu uavade jöho hesi surire jajivoromo ëhi uvë'eje: Nasi Harihoho uvamu Egypt jioromo rovë'e höjo.

Asisö'o inino bijuëmare jöhoje.

¹⁶ Èhi ë'areje röhu ë hesi urimoho Herod-ro gavade sa'a gö rajo masijoho bogo vejö'oho rueruomamu gagorovo uvadeje: Sareremijare höromo dë vörönimo avohadeje. Dë vörönimamu hesi aribövioho jöe bojëmiromo uëvadeje: Bethlehem-nö va'oromo asisö'o ininoho aho'o bijuëmorëjo. Magonahoho nadi vadune niö'i iosiramë'oho nadi a'i asisö'o ioro'ioroho aho'o bijuëmo barërejo. Mami'e sa'a gö rajohuro jije rojomamu gavare majaho uavamu hejë'ëro ëhuni vadune niö'i bogo iosiramijë'e asisö'oho bijuëmoröhego uëvadeje. Uëvamu iae va'oromo bijuëmoruomadeje. ¹⁷ Bijuëmamu ëhuro mami'e jö God-aro baeromo majëhinövade ae Jeremiah-hu uëvadëhi ëhi jiadeje. ¹⁸ Jeremiah-ro ëhi uëvadeje:
 No hejaruëjo Ramah amore uvavo'ego.
 Hara'uoromo nivavo'ego.
 Rachel-ro hesi ujo ömo'ömhuni nivavajëjo.
 Hesi ujoho barëjahë'ëro aehu sanuamaruoho bogo ejajëjo.

Iesumëhu Egypt jioromo vuonorö'ö rovere jöhoje.

¹⁹ Herod guomamu Joseph-ro Egypt hiromo nia'ovo'iraeromo gavadeje Badare aneraëro rueromo ²⁰ uavamu: Ri'öromo aharihohu'o hesi vëmohu'o hu'irae ömëvoromo Israel sa'aro vuonorö'ö va'ëjo aharihu ano'i uehorovare aribövioho mami'e vuovë'e jiaje. ²¹ Ëhi majahijamu hegorovo Joseph-ro ri'öromo aharihohu'o vëmohu'o hu'irae ömëvoromo Israel sa'are vuonorö'ö rovadeje.

²² Rueromo hejade uvavamu: Archelaus-ro hesi vavue Herod-are sionoho baeromo bövie namiromo Judea sa'aho muebejaje hö uvamu hegorovo juhuonivoromo ë sa'aroho bogo hijadeje. A'i nia'ovo'iraeromo hejade God-arire jöe rueromo majahijamu hegorovo Galilee sa'are va'adeje. ²³ Galilee sa'are va'oromo amo ihe Nazareth ë hijadeje. Nazareth hijade hesi bëhoho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviohuro God-are surire jajivarëhi ëhi jioröhego. Jajivoromo ëhi uvareje: Aëro hesi jöho atoromo uvo'a'aruëjo: Hu Nazareth raje ae höjo.

3

Bapataeto vaejaje ae John-hu ëhi ë'ade jöhoje.

¹ Ëhi'amu John a bapataeto vaejëvaje ahuro Judea sa'a a rumo'ere Jordan jovo riröre hiromo jöho majëhinövadeje. ² Majëhiromo uënövadeje: Uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baehëjo. Jemë iae ga'ië'arujëjo God-ro böröme namiromo muebejëvego. Ëhi majëhinövadeje. ³ Ëaho John hesi jöho God-ro mami'e uavamu hesi jö baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje:

Aëro a rumo'e sa'are hiromo ma-darugo'o uvo'a'ajëjo:
Badahu rueröhe öroho avohorego hu maro rue'irajo.
Hesi öroho ahorirëro vajivorego hu maro juvo'irajo.
John-hu ë'iröhe jöho mami'e ëhi jajivoromo uvë'eje.

⁴ Ĕhi jajivoromo uvë'ëro ë aho John-ro camel mi uehu avoho'amë'e niögu sisëho ruohoromo mi sinehu avohë'e götaho dë'ahore ba'amonövadeje. O hesi ioho hu guajugujue vuome ëhi ibe juvonövadeje. ⁵ Ĕhi'ego Jerusalem amo rajoho Judea sa'a ioro'iorore raromarue aribövioho Jordan jovo bëhinö dinö'e dinö'e raromarue aribövioho ëho jaburo rueruomonövadeje. ⁶ Rueromo jabesi sisëho huruoho'ego John-ro Jordan jovore bapataeto vaejëvonövadeje.

⁷ Ĕhi'oromo John-ro gavade Pharisee ariböviohu'o Saducee ariböviohu'o aho'obëhe huro bapataeto vaejëvojöro rueruomamu gëgorovo uëvadeje: Sigobu aboji harihu'e jëvanovajëjo. Jemë raro uëvade höjo: God-are vöröehu rue'iröhire jioromo huruomoromo manö va'irarijoho eni jëvo'ajëjo. ⁸ Bogajo. Ijehu bajo mae raejajëhi ëhi mu mae vaerego no garomo uvo'irarëjo: Iae jemë uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baejë'e jëvajëjo. ⁹ Röhu nadi uvorëjo: Abraham nosi bëhohuro jië'ëro ëhu'ëro no mae javuajëjo. Naro jemë uëvajëjo: Jemë Abraham-are ujo ömo'ömo jëvajoho ëho ma-bise'e höjo. God-ro nimo'ibejajo ave munëho ujuohoromo avohëvego araeromo Abraham-are ujo ömo'ömoho jio'amo'ibejajo. Ĕhuni nadi nimorohë'ioho ëhioho atorëjo. ¹⁰ Röhu tonëro ijoho bëhi'o huo'ö'ië'ajëjo. Di ijohuro bajoho bogo ma raejë'e jiego huo'öromo vëniro huo'ië'ajëjo. ¹¹ Naro jovëremu bapataeto vaejëvaje höjo aëro garuomoröhego jemë öri sisëho vuonugo'i aevoromo öri mare jijihë'e jëvego. Röhu ae gö nasi ijönö rue'ië'ajëjo. Huro na iosiremiromo börömoho höjo. Naehu hesi mu bise'o vaejahoromo höru sino ujuohahoromo hesi ijore va'ibejodoho o mu bise'o bise'e rabe vaejaho'ibejodoho röhu na ma-bise'e jevajëjo. Ĕahuro God-are Aru'ahohuro o vënëro bapataeto vaejëvo'ajëjo. ¹² Hesi ijo garanoho övore höjo. Ijo gara-

noho övore jiël'ero ioho tevoromo döro hijiohijiovoromo mevoromo i maho gagovoromo hesi iruno'e osare ë avoho bahi'i subueho sinoho ravemu ravaje vënire huo'a'ajëjo.

John-hu Iesu bapataeto vaejade jöhoje.

¹³ Ëhi'amu Iesuro Galilee sa'are jioromo abuejadoho abo Jordan jovore höröjajeje John-ro hu bapataeto vaejöro. ¹⁴ Rovamu gagorovo John-ro nijio'iraeromo uavadeje: O-ajo. Jero na bapataeto vaejevo'ibejanëjo iae mae jio'ibejajo. Röhu jero rabëni nasi öriroho rovane höjo naro ja bapataeto vaejavöjoro. ¹⁵ Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uavadeje: Bogajo. Avevejö'e naehu uavajëhi ëhi ë'ëjo. Ëhi ë'ë'oho ëhuro God-hu nimaje muoho vae'e-jarëjo. God-hu nimaje mu noehu vae barëjë'oho iae mae höjo. Iae mae höjamu hegorovo John-ro ejahadeje.

¹⁶ Bapataeto vaejamu gagorovo Iesuro jovore jioromo rojo ionire namijadeje. Namijamu ö'idöho arorovadeje. Arorovamu Iesuro gavadeje God-are Aru'ahe guaho va'ënohuro ruvebiromo hesirire gerejamu. ¹⁷ Ëhi'amu ae aho'obëhe hejareje ö'idöre uvavamu: Ave aho nasi Harihu mabëhe höjo. Na hu garomo ëhuro nasi dë vövöbajo'oho nimorohevajëjo.

4

Iesuhu mu sisë vaejöro Satan-hu bijioho gavade jöhoje.

¹ Iae Satan-ro Iesure dëre bijioho garöhego God-are Aru'ahëro uavamu Iesuro a rumo'e sa'a göre ajiomadeje. ² Ajiomoromo ioho bogo ijë'e majae vahie ma-hibe va'amu majae aho'obëhe 40 barëjadeje. Majae aho'obëhe 40 barëjamu vadunëro hömadeje. ³ Hömamu dëre bijahuaje ahuro rueromo uavadeje: Ja God-are Harihe javë'oho ave munëho uëvego irae'amajo. ⁴ Irae'amajamu ruehuro uavadeje: Röhu God-are jöho jajivoromo ëhi uvë'e höjo:

Aehu iemu uehorovë'oho bogo maho raromo'aruëjo. A'i God-hu jöe aho'o jövajohuro ëhuro mae raromo'aruëjo.

⁵ Ëhi'amu Satan-ro Iesu hu'irae baeromo God-are amo ihe Jerusalem ajiomoromo ajio ruhe God-are osa börömo hesi döre ba'ojio ë nugamu namijadeje.

⁶ Namijamu Satan-ro uavadeje: Ja God-are Harihe javë'oho jörö'örovëjo. Ëhesi bëhoho God-are surire jöho ëhi uvë'e höjo: God-ro hesi aneraho uë'iramu ja muebejavo'aruëjo. O hesi surire jö göho ëhi uvë'e höjo: Aneraho jaburo övore ma'enagonövo'aruëjo jasi hörure munëro bibejavojoëni. Ëhuni jörö'örovëjo.

⁷ Jörö'örovëjamu uavadeje: Röhu ave God-are surire jöhu'o ëhi uvë'e höjo: Nadi ri'öromo Bada jasi God hesi dëho ëma bijiohoromo uanëjo: God jero ëhi ëhi ë'ëjo.

⁸ Ëhi uavamu Satan-ro Iesu hu'irae baeromo dahoru ëgobövire ajiomadeje. Ajiomoromo a masijehu dinö'e dinö'e raromoromo muebe'amarue öri ari'oho sa'ae inömo inöme bövie bise'e ma-mabëhe jjë'ego aehu muebe'amaruoho ëho röjahi barëjadeje. ⁹ Röjahiromo uavadeje: Ëbövioho bise'oho aho'o jasi örire bojami'ejöjo. Jaehu ague ahoromo na rajehijë'oho iae na bojami'ejöjo.

¹⁰ Bojami'ejöjamu ruehuro uavadeje: Satan va'ëjo. God-are surire jöho uvë'e höjo: Bada jasi God gemu rajahiromo hesi muohemu gemu vaejahonëjo.

¹¹ Ëhi uavamu Satan-ro va'adeje. Va'amu aneraëro rueromo Iesu ajamijareje.

Iesuhu Galilee sa'are hiromo aevoromo hesi mu vaejade jöhoje.

¹² Ëhi'amu Iesuro hejade uavavamu: John bapataeto vaejavuaje aho aëro guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amë'e höjamu hegorovo Galilee sa'are ajiomadeje.

¹³ Ajiomoromo Nazareth amore hiromo ëho vuonugo'i abueromo Capernaum amore hijadeje. Capernaum

amoho jovo e'u riröreje Zebulun rajo Naphtali rajo jabesi öri ari'ere. ¹⁴ Iesuhu ë sa'are hijade hesi bëhoho God-hu uavamu hesi jö baeromo majëhinövade ae Isaiahu jajivadëhi ëhi jioröhego. Isaiah-ro God-are surire jajivoromo ëhi uvadeje:

¹⁵ Zebulun rajo Naphtali rajo jabesi sa'aho

jovo börömore va'arue öroho Jordan ioro'ioro göre sa'aho ë sa'are Jew rajoho bogo a'i sa'a ioro'ioro rajehu ë Galilee sa'are raromaruoho

¹⁶ ë aribövioho ramoramo'ere raromarue höjo.

U'emu aji mabëhe iae garuomo'ajëjo.

Jaruvoho ramoramo'ero vuovo öriro jijiharue höjo.

U'emu ajoho rueromo jabesi örire ajivëvo'ajëjo.

Iesuhu ëhi ë'iröhego God-are surire jö jajivadëhi Iesuro ëhi Galilee sa'are hiromo ajoho barovadeje.

¹⁷ Iesuro ajoho barueromo aevoromo jöho majëhiromo uënövadeje: Uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae bae-hëjo. Jemë iae ga'ië'arujëjo God-ro böröme namiromo muebejëvego.

Iesuhu uëvamu visu suovarue ae 4 jabuhu aevoromo hesi ijore ijore jijihare jöhoje.

¹⁸ Ëhi'oromo iae Iesuro Galilee e'u riröre juvadeje. Juvo'i gavadeje Simon hesi iho göho Peter'o Andrew'o ö'o ö'o visue suovarue aëro jëvë'ëro viöho jovore ba'amamu.

¹⁹ Viöho jovore ba'amamu gëgorovo uëvadeje: Nasi ijoro ijoro rühëjo naro röjëhijego jemëro bogo visuoho gagov-o'i a'i ae magonahe gagovëvego nasinö jioruomo'iröhe höjo. ²⁰ Ëhi uëvamu hejë'i jaburo viöho ëhi vuonugo'i aevoromo hesi ijore ijore jirehonövareje.

²¹ Ĕhi'amu Iesuro va'i gavadeje ae gö ö'lo ö'lo James'lo John'lo Zebedee-are harihe niö'i boat gagore jabesi vavuo-hu'lo gemuore arijamu. Ariromo jabesi viöho sigohijamu gëgorovo uvëvadeje: Ruehëjo. ²² Ruehëjamu hejë'i jaburo boat-ohu'lo jabesi vavuo-hu'lo ë vuonugo'i aevoromo Iesure ijore ijore jirehonövareje.

Iesuhu hesi jö majëhibe a ajëmibe juvade jöhoje.

²³ Ĕhi'amu Iesuro God rajahjarue osare osare God-are jö bëhoho röjëhibe God-hu böröme namiromo ae muebejëvo'iröhe jö maho majëhibe guomo guome gö gö baejë'e aribövioho avohëvobe ëhi'obe Galilee sa'ae bövioho juvo barëjadeje. ²⁴ Ĕhi'obe juvamu huhu ëhi ë'ade jöho hebe va'adoho Syria sa'are raromarue aribövioho jabu'lo ë jöho hebe va'oruomadeje. Hebe va'oromo aëro guomo guome gö gö vi'ehe gö gö baejë'e aribövioho Satan-are ariböviehu dëre abue'amë'e aribövioho simano sisërëjë'e aribövioho övo hörü vuovëhë'e aribövioho ëhi jië'e aribövioho ujuohoromo jabesi sa'are jioromo ruenö-vareje. Ujuoho rue'ego Iesuro ajëmi'ego marëjëvonö-vadeje. ²⁵ Ae aho'obëhe ave Galilee sa'are jioromo aruhe Amo 10 Jio'amaje Sa'are jioromo arue Jerusalem amo börömore Judea sa'a ioro'iorore jioromo aruhe Jordan jovo ioni gönö jioromo ë ro tagavoromo Iesu rihromonö-vareje.

5

Iesuhu dahorure hiromo a jö majëhijadohoje.

¹ Rihromamu Iesuro gavade ae aho'obëhe tagavoromo raromamu gagoro dahorure ajiomadeje. Ajiomoromo sa'are hijadeje. Hijamu hesi ijore ijore jijiharue aribövio-huro rovamu gëgorovo ² aevoromo jöho röjëhiromo uë-vadeje:

Huë mae jioruomaje aribövi jabesi jöhoje.

³ Ae rahu uvë'oho: No bogo eni javuë'ëro hesi God-ro
ajamuijaje hö uvë'oho huë mae jioruomaje höjo
God-ro muebejëvego hesi aharire mae raromo'ië'ëro.

⁴ Huë vavaeni baejarue aribövioho huë mae jioruomaje
höjo
God-ro huë sanue bojëmi'ië'ego.

⁵ Ma-taemo raromarue aribövioho huë mae jioruomaje
höjo
God-hu uëvade bövioho bise'oho bae'ië'ëro.

⁶ God-are mu maemu ga'i nimo avoharue aribövioho huë
mae jioruomaje höjo
God-ro mu maho nugö'öjêhego jabesi dë vövöbajo'o
mae jëvo'ië'ego.

⁷ Ae göëni vavaenimarue aribövioho huë mae jioruomaje
höjo
God-ro jabesi jöëni vavaenimo'ië'ego.

⁸ Dë vövöbajo'o ma-maemu jiaruoho huë mae jioruomaje
höjo
God ga'ië'ëro.

⁹ Muorovo öri tugoho'i huë baerovarue öri jiovarue
aribövioho huë mae jioruomaje höjo
God-ro uvo'ië'ego: Jabumë nasi aboji harihu'e hö
uvo'ië'ego.

¹⁰ Mu mae vaejago aehu ma-jabu gemu i'u bojëmego
baejaruoho huë mae jioruomaje höjo
God-ro muebejëvego hesi aharire mae raromo'ië'ëro.

¹¹ Jemëhu na uehorovevamu aehu sivëgoromo mu
sisë vaejëvoromo ae sarerëmiromo jemesi jö sisë gö gö
ëma atë'oho huë mae jëvaje höjo. ¹² Dë sasohoromo
nimoro avohorëjo ë hesi bëhoho God-hu suvuro jemëni
ö'idöre bamëhajoho böröme jië'e jiaje. Urimo jö God-aro

baeromo majëhinövare aribövi jabesi örire jabu'o aëro ëhi gemuho sisë vaejëvonövare höjo.

Sö'o iro'o jabesi uhu jöhoje.

¹³ Söehu rumorovego i marëjajëhi jemëro sa'are aribövioho ëhi ajëmego mae jioruomaje höjo. Jemëhu ëhi sönö'e ajëmiarujoho sö hesi rihu barëjë'oho diehi'oromo röhu maho avohojöëni sisëgo ruruhö'öjarue höjo. Ruruhö'öromo ë döre jijiharue höjo.

¹⁴ O irehu ajivego gavaruëhi jemë sa'are aribövioho ëhi ajivëvo'irarijoho jëvajëjo. Ame hojire jië'oho bogo gurihiroho jëvo'i ma-va'orahoro jëvo'ajëjo. ¹⁵ O iro buno'iraejë'iroho hevö gagoroho bogo gurih'i ma-va'orahoro bamo'anuejo ae aho'obëhe ë osare raromaruoho ajivëvo'iröhego. ¹⁶ Èhesi bëhoho jemëro jemesi aji muoho ma-va'orahoro vaejigo aëro ë garomo jemesi Vavue ö'idöre hijajoho rajahiruomo'irajo.

Moses o jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'ioro ë aribövi jabesi jögoru Iesuhu ejego marë barë'iröhohuni ëhuni rovade jöhoje.

¹⁷ Röhu jö göho nadi uvorëjo: Naehu rovode hesi bëhoho Moses-hu bojamuade jögorohu'o jö God-aro baeromo majahuinövare a ioro'ioro jabesi jöhu'o Iesu naehu mu'u'irodoho höjo. Na bogo ëhuniho rovode höjo. A'i ë ariböviehu jajivare jöe aho'o naehu ejego marë barë'iröhohuni ëhuni rovode höjo. ¹⁸ Ave jöho na jö mae uë'ie'ajëjo. Ö'idö'o sa'a'o birivoromo jiohe va'iröhoho Moses-are jögoroho bogo iaroho bisemu vadu'oho sisërë'i jöe aho'obëhe ë hesi muoho marë barë'ajëjo. ¹⁹ Èhuni ae rahu Moses-are jögoru masijohu'o inino mahu'o ahë'oho o ae göehu ahöröhego röjëhijë'oho ëhi jië'e a hesi ihoho God-are öri ari'eroho bogojio'ajëjo. A'i ae rahu Moses-are jögoru ejë'oho o ae göehu eröhego röjëhijë'oho ëhi

jië'e a hesi ihoho God-are öri ari'ere böröme jio'a'ajëjo. ²⁰ Èhuni naro jemë uëvajëjo: God-are jögoru öri röjëhi-jarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jaburo Moses-are jöho ma'enarue höjo. Röhu jemëhu ë aribövi bogo iosirëmiromo God-hu nimaje mu bogo uhohu'o vaejë'oho God-are öri ari'eroho bogo mae bogo va'a'arujëjo.

Bogo dë vörönimo'iröhe jöhoje.

²¹ Jemë hejarije höjo uvavamu: Aëro a mamioho ëhi uëvare höjo: Nadi aho anonëjo. Jaehu a anë'oho aëro ja guduamavoromo court-ro baejavo va'a'aruëjo. Èhi uvamu hejarije höjo. ²² Röhu naro uëvajëjo: Ae rahu jaehu ae gö hesi örire dë vörönimë'oho aëro guduamavoromo court-ro baejavo va'o hesi höjo. O ae rahu jaehu jasi aemo'aemo sivoromo uavë'oho: Ja uehore bogojië'e ae javajë uavë'oho aëro guduamavoromo council masijo jabesi nunire baejavo va'o hesi höjo. O ae rahu jaehu ae gö agoromo uavë'oho: Ja simano bogojië'e ae javajë uavë'oho ëhuro ja vëni örire va'o hesi javajëjo. ²³ Èhuni jasi suvuro God-are maratuore bamaho'i ë namiromo uehorovoromo uvë'oho: O nasi aemo'aemohuro nasi jö sisëho uehorovaje hö uvë'oho ²⁴ suvuroho maratu nuninö ëhuro bamo nugo'irögoro urimo va'oromo jasi aemo'aemohu'o san-uamirovoromo evare ijonö vuonorö'ö rueromo God-are öroro suvuroho bamahonëjo.

²⁵ Aehu jasi jö sisë hesire jië'ëro ja baejavoromo court-re va'ië'iroho jemë niö'iro örire va'arujevaro jero ma-burëro sanu'e jöho majahinëjo. Sanu'e jö bogo majahijë'oho huro court gavaje a hesi övore bojami'ajëjo. Bojami'iramu court gavaje ahuro police bojami'iramu savoji gagore ba'amavo'iramu ë hi'a'anuëjo. ²⁶ Èhi mahiemu hijuvo bojami'irane monioho aho'obëhe bojami barë'anuëjo. Iae na mae uëvajëjo.

Bogo goho'amo'iröhe jöhoje.

²⁷ Jemë hejarije höjo uvavamu: Urimo ëhi uëvare höjo: Nadi goho'amonëjo. ²⁸ Ëhi uvamu hejarije höjo. Röhu naro uëvajëjo: Ae rahu magonaho garomo goho'amo'ië'ohuro ëhuro hesi simanore goho'amë'e höjo. ²⁹ Ëhuni jasi övo manörire nunehu mu sisë garomo ëhuro God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho nunoho jahoromo bu'önëjo. Inöme gemu boremi'öjé'oho ma-jianovo'i jasi sine aho'o vënire va'ë'oho ëho sisë höjo. ³⁰ Jasi övo manöhuro mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho tarioromo bu'önëjo. Inöme gemu boremi'öjé'oho ma-jianovo'i jasi sine aho'o vënire va'ë'oho ëho sisë höjo.

Bogo vaboro nugö'ö'iröhe jöhoje.

³¹ Röhu ave jöhu'o uövuë'e höjo: Vaboro nugö'ö'ië'iroho suroro jajivoromo vaboroho bojamiromo evaro nugö'önëjo. Ëhi uövuë'e höjo. ³² Röhu naro uëvajëjo: Vaboroho bogo ma-juvë'e baruehu ëma nugö'öjé'oho ëho huro magonaho hesi örire mu sisë vaejaje höjo. Ëhu'ëro ë magonahohuro ae gö masuvë'oho bogo maho masu'i ëho goho'amarue muoho vae'a'ajëjo. O ae göehu nugö'öjade magonaho masuvë'oho goho'amarue muoho vae'a'ajëjo.

God-are öri ari'o iho o inömo iho bogo uvoromo darugo'e jö jövo'iröhe jöhoje.

³³ Jemë hejarije höjo uvavamu: Aëro a mamioho ëhi uëvare höjo: Darugo'e jö jövoromo mu vae'i mae uavë'oho nadi ahonëjo. A'i diehi vae'i uavanëhi ëhi Badare nunoro vaenëjo. Ëhi uvamu hejarije höjo. ³⁴ Röhu naro uëvajëjo: Mu vae'i mae uavë'oho nadi darugo'e jöho jövo'i mahorirëro uanëjo. Nadi ö'idö ihoho uvoromo darugo'oho jövonëjo God hu böröme jioromo ë hijaje jiaje. ³⁵ Nadi

ave sa'a ihoho uvoromo darugo'oho jövonëjo God-ro hesi höroho ë bamoromo hijaje jiaje. Jerusalem amo ihoho nadi uvoromo darugo'oho jövonëjo böröme namijaje a hesi ame jiaje. ³⁶ Jasi simano ihoho nadi uvoromo darugo'oho jövonëjo. Simano si'öre gemu namijöro uvë'oho o simano ue rövä'e gemu namijöro uvë'oho ja bogo mae bogo eni javo'ajëjo. ³⁷ Èhuni nadi simano ihoho uvo'irögoro ae ma-uërëjo: Iae na ë'ejöjo. O bogo ë'ejöjo. Jöe ruëre numëre ëma jövä'oho ëho hesi Satan-are jöho höjo.

I'u bogo mana bojami'iröhe jöhoje.

³⁸ Jemë hejarije höjo uvavamu: Urimo ëhi uëvare höjo: Ae göehu gö hesi nune gemu bijioho hisivë'oho mana nune gemu bijioho hisivahonëjo. Ae göehu gö hesi ane gemu bu'uvë'oho mana ane gemu bu'uvahonëjo. ³⁹ Röhu naro uëvajëjo: Aehu sisë vaejavë'oho nadi nijio'iraerovonëjo. A'iro aehu a'isabi övo manörire anagë'iroho huotorovego a'isabi gönöhu'o anago'irajo. ⁴⁰ Aehu jasi niögu bae'i court-re baejavo va'ië'iroho jasi döre ba'amanue niögohu'o bojamego bae'irajo. ⁴¹ Rome muorovo'e aehu uavë'oho: Ma-burëro ri'öromomo nasi inömohe baejago va'oromo ëhuro bamë uavë'oho jero huë baeromo ajamiromomo bamojöro uavade röhohe iosiramirohomo va'o numori'o bamahonëjo. ⁴² Aehu jasi örire böviëni bise'ëni ëninamë'oho bojaminëjo. Ma-jahuri bae'i nimë'oho nadi nijio'iraenëjo.

Nu huodaguarue aribövi huë baejëvo'iröhe jöhoje.

⁴³ Jemë hejarije höjo uvavamu: Urimo ëhi uëvare höjo: Jasi ae gemuoho huë baenëjo. Ja'o muorovaje aho nue huodivonëjo. ⁴⁴ Röhu naro uëvajëjo: Jemë'o muorovarue aribövioho huë baejëvorëjo. Jemë mu sisë vaejëvarue ariböviohuni God-are öroro ëninamirëjo. ⁴⁵ Jemëhu ëhi ë'ë'oho Vavue ö'idöre hijaje hesi aboji harihu'o mae

jëvo'ajëjo. Èhesi bëhoho Vavuehu maja ëni nugö'öjajoho bogo a mahuni gemu nugö'ö'i a mahu'o a sisëhu'o aho'o jabuni röromo nugö'öjaje höjo. ⁴⁶ O jemë huë baejëvarue aganohemu huë baejëvë'oho rabëni uvorëjo: Èhuni God-ro suorovo mabëhe bojamui'ajëjo. Jemë'o uehorovorëjo. Vajiohu'e tax baeruomaje aribövioho jabu'o ëhi jabesi aganoho huë baejëvarue höjo. ⁴⁷ O jemëhu jemesi ö mueno'emu rajëhijë'oho rabëni nimorohoromo uvorëjo: No ae aho'obëhe iosirëmiromo mu ma-mabëhe vaejë'e javuajëjo. Jemë'o uehorovorëjo. God-are jö bogo hejë'e aribövioho jabu'o iae ëhi gemuoho ë'oromo jabesi ö mueno'ohemu rajëhijarue höjo. ⁴⁸ Èhi jië'e jiaje jemesi Vavue ö'idöre hijajehu mu bövi bise'o ma-mae vaejajëhi jemë'o ëhi avoho vaerëjo.

6

Bogo aehu göjoro suvuro bojëmi'iröhe jöhoje.

¹ God uehorovaruje mu vaejë'iroho gavë'iajo. Nadi a nuniroho ë muoho vaerego ëhuro aëro jemë gë'irarëjo. A nunire vaejë'oho jemesi Vavue ö'idöre hijajohuro suvuroho bogo mana bojëmi'ajëjo.

² Èhi jië'e jiaje mae sisë bogojië'e a huë baeromo suvuro bojëmi'ie'iroho nadi sinemuoho nimorohoromo hëgöe huanovoromo uvorëjo: Suvuro'e ae jevajoho ro gehëjo. Hesi döhemu mae jio'amaje aribövi jabesi mue höjo. Èho jaburo God rajahijarue osare raromoromo o örire jijihoromo ëhi a nunire nimorohë'i suvuroho i'imëmarue höjo aëro jabumë rajëhijöro. Röhu aveho na jö mae uëvajëjo. Jabesi iho döre jiajoho ëho jabu jabesi manaho mami'e ma-ioro'ioremu bae barëjë'e höjo.

³ A'i jemëhu huë baeromo a ajëmijë'iroho övo maehu

ae ajëmiijë'oho nadi adoho huruoho majahi'i ⁴ jasi ma-saginiëri aho ajëminëjo. Ma-saginiëri ajëmiijë'oho Vavue jaehu saginiëri vaejego gavajohuro jasi manaho iae bojami'ajëjo.

Diehi pari vae'iröhe jöhoje.

⁵ O jemëhu God-are örire jö atë'iroho ma-döhemu mae jioruomaje ariböviehu vaejaruëhioho nadi ëhioho vaerëjo. Jabumëro God rajahijarue osare o öri duvahore riravoromo parie vae'i nimoruomaje höjo aëro gëjöro. Röhu aveho na jö mae uëvajëjo. Jabesi iho döre jiajoho ëho jabu jabesi manaho mami'e ma-ioro'ioremu bae barëjë'e höjo. ⁶ A'i jemëhu God-are örire jö atë'iroho jero jasi sivue osaro va'oromo ojoho tugohoromo parie vaejego jasi Vavue gurihiro hijajohuro he'irajo. Èhi'oromo pari vaejë'oho jasi Vavue jaehu saginiëri vaejego gavajohuro jasi manaho iae bojami'ajëjo.

⁷ O pari vaejë'oho nadi ruëroho numëroho ma-atobe va'orëjo. Hesi God-are jö bogo hejë'e ariböviohuro uvoruomaje höjo: Nani noehu jö ëgobövi jaguromo majëhijë'oho ëhuro aru'aho masijohuro avoho he'a'aruëjo. ⁸ Jabuhu pari vaejaruëhioho nadi ëhioho ë'orëjo. Bogo pari vaejaruje majare jemesi Vavuohuro jemesi huë vavaenoho huro urimo gavaje höjo. ⁹ Èhuni jemëro jöho nadi ëhioho jagu'irögoro a'i aviëhi jië'e jöho majahiromo parie vaerëjo. Uarëjo:

Nosi apajo. Ö'idöre hijanuoho

jero ae aho'obëhe nosi dë vövöbajo'oho avohahuego noro ja gemu mae uehorovavo'irarëjo.

¹⁰ Jero böröme namiromo aho'obëhe muebejavuego no jasi aharire gemu raromo'irarëjo.

Jasi aharire gemu raromoromo jaehu nimanuoho ruhe ö'idöre mae ejaharuëhi

ave sa'arohuro ěhi ejaho'irarějo.

¹¹ Nosi ioho jaruvo i'imamuijego no ue'ahego da'uaguajo.

¹² Nosi sisěho uehorovoromo vuonugonějo.

Ae gěoehu no sisě vaejavuego noehu uehorovoromo vuonugaruěhi jero ěhi ajamuinějo.

¹³ Nadi věrě'eroho ramuego rireromavuo'i

a'i ajamuinego A Sisěho bogo ruahě'ĵjavuo'irajo.

¹⁴ Ĕhesi běhoho jeměhu a jabesi sisě uehorovoromo vuonugě'oĥo ěhuro jemesi Vavue ō'iděre hijajohuro jemesi sisěhu'o uehorovoromo vuonugo'ajějo. ¹⁵ O

a jabesi sisě bogo uehorovoromo vuonugě'oĥo jemesi Vavuohuro jemesi sisěhu'o bogo uehorovoromo vuonugo'ajějo.

Bogo aehu gĵjěro God uehorovo'i i vuonugo'irěhe jĵhoje.

¹⁶ O jeměhu God uehorovo'i i vuonugě'iroĥo děěremu mae jiě'e ariběviehu nu ano'e sisěrěrovaruěhioĥo nadi ěhioĥo ě'orějo. Ĕhesi běhoho děěremu mae jiě'e ariběviehu i vuonugě'oĥo jabesi nu ano'oĥo ijumorovarue hĵjo aěro gějěro jabuhu i bogo ijaruoho. Rěhu aveho na jĵ mae uěvajějo. Jabesi iĥo děre jiajoho ěho jabu jabesi manaho mami'e ma-ioro'ioěremu bae barějě'e hĵjo. ¹⁷ O jaehu i vuonugě'oĥo jasi sine běvie bise'e avohorovoromo ninugu'e jĵvěro simanoro otehoromo nu ano'oĥo u'orovonějo. ¹⁸ Ĕhi ě'ě'oĥo aĥo bogo ga'a'aruějo ja ioho vuonugě'e javo'iramu ga'i jasi Vavue gurihiro hijajohuro huro sivue ja ga'a'ajějo. Jasi Vavue jaehu saginiěri vaejěgo gavajohuro jasi manaho iae bojami'ajějo.

Ave sa'are bogo a'i ō'iděre iněmo babaenemi'irěhe jĵhoje.

¹⁹ Rěhu ave sa'aroho nadi iněmoho aĥo'oběhe jemesi siněnioĥo avohoromo babaenemirějo. Sa'aroho iněmoho dě'irae'amaje hĵjo. Majo majěro tarivo'amaje hĵjo. Vajiohu'e ariběviěro osaho dadovoromo ujuoharue hĵjo. A'i

ö'idöro avoho babaenimirëjo. Ö'idöroho inömoho bogo dë'irae'amaje höjo. Majo majoho bogo tarivo'amaje höjo. Vajiohu'e aribövioho bogo osaho dadovoromo ujuoharue höjo. ²⁰ Inömo inömoho nadi jemesi sinënioho gemu bahi'i God-are öroro bojamego huro hesi öri ari'ere bahi nugëho'irajo. Èhi jië'oho majo majoho bogo tarivo'amo'ajëjo. Bogo dë'irae'amo'ajëjo. O vajiohu'e aehu ojo dadovoromo inömo ujuoho'iröhoho bogojio'ajëjo. ²¹ Jasi mae sisë dinö'e jiajire jasi dë vövöbajo'oho ë gemu jio'a'ajëjo.

Sino haho'o hesi iroho nuni jiaje uhu jöhoje.

²² Jasi sino hesi iroho nunoho höjo. Jasi nuni mae jië'oho ëhuro aji maro hi'a'anuëjo. ²³ O jasi nuni sisë jië'oho ëhuro ja ramoramoro hi'a'anuëjo. Èhesi bëhoho naro uëromo ë'ajëjo: Jasi uehoro ramoramovavë'ohuro ëhuro ramoramoro maro hi'a'anuëjo.

Monie iruno'e niögu suhi'e ë hesi jöhoje.

²⁴ Ae niö'i börömoho gemuoho jëvajëromo jabesi mu gemuore havoromo vaejë'oho bogo eni javo'ajëjo. Ja göho nue huodivo'i göho rajahi'anuëjo. O göho mae uehorovo'i göho bijönimo'anuëjo. Èhesi bëhoho God'o moni'o niö'i börömoho gemuoho jëvajëromo gemuore havoromo mu vaejë'oho bogo eni jëvo'ajëjo.

²⁵ Èhuni uëvajëjo: Nadi uvorëjo: I jovo'o rabe ue'ahoromo bogo vuovo'i biririvoromo raromo'ëjarëjo. O uho niögu'o rabëro sino haho'oho riogivo'ëjarëromo nurunurumorëjo. Èhesi bëhoho ioho ma-bise'e jio'i jemëhu biririvoromo raromarujoho ëho börömoho höjo. Uho niögu'oho ma-bise'e jio'i sino haho'o jëvajoho ëho börömoho höjo. ²⁶ Röhu ugehu döre va'aruoho uehorovohëjo. Noehu ë'aruëhioho ugoho bogo ëhioho iruno'oho bivo'i o bogo gagovo'i o bogo ujuohoromo osaroho ro avoho

bahijarue hōjo. Bogo ēhioho ē'oruomaje hōjo rōhu jemesi Vavue ö'idöre hijajohuro ugoho mio'amaje hōjo. Rōhu jabumē ma-bise'e jio'amo'i jemē masijo mae jēvajējo. Ĕhuni hu jemē'o avo'avoho muebejēvo'ajējo. ²⁷ O jemēhu uvē'oho: No diehi'oromo ave sa'aroho majae ēgo'o raro-mo'ejarē uvoromo nurunurumē'oho na ēhuro jemesi vuovo'irarije majaho iosiramiro mo ruēhi ma-bisemu gō'o raromobe va'orējo. Bogajo.

²⁸ O niögēnioho rabēni nurunurumaruje hōjo. Bēhoho bogohōjo. Je'ore resu resuehu diehi'oromo ri'amaruoho ēhu'o uehorovohējo. Aehu mu vaeromo niögu avoharuēhioho resu resuoho bogo ēhioho ē'arue hōjo. ²⁹ Bogo ēhioho ē'arue hōjo rōhu ave resu resuohuro ma-mabēhe kavuego garomo nosi dēho vuēvauaje hōjo. Naro jemē uēvajējo: A bōrōme Solomon niögu ma-mabēhe io'amonövadoho ēho ma-jianovo'i ave resu resuohuro ēhi ma-mabēhe mae kavuo'amaje hōjo. ³⁰ Jaruvēhi resu resuoho rijego nērēhi ēhi aēro jahoromo vēniro huo'amarue hōjo. Rōhu ēhi jiē'e resu resuoho God-ro muebejago marēromo kavuo'amaje hōjo. Resu resuoho ma-bise'e jio'amo'i jemē masijo mae jēvajējo. Ĕhuni uvorējo: Hu no'o avo'avoho muebejavuoromo uhe niöge i'imamui'ajējo. Nurunurumarujoho God bogo ma uehorovaruje aribövie jēvajējo. ³¹ Ĕhuni nadi uvorējo: No i rabe jovo rabe i'ejarējo. O niögu rabe io'amo'ejarēromo nurunurumorējo. ³² God-are jö bogo hejē'e raromarue ariböviohuro ie jove bövie bise'e ēhuremu uehorovoruomaje hōjo. Rōhu jemēro nadi ēhioho ē'orējo. Jemesi Vavue ö'idöre hijajohuro iae mae garomo uvajējo: Jemē iēro jovēro rabēro ēhuro biririvoromo raromarujējo. ³³ Ĕhuni nadi ēhemuoho uehorovo'i a'i God-hu bōrōme namiromo muebejēvaje muoho noehu vaejōro huhu nimaje muoho ēho nunoro

bamorëjo. Èhi ë'ë'oho God-ro jemesi aru'ahoho muebejëvoromo röhu ie jove niöge givae bövie bise'e ëhu'o romoromoro bojëmi'ajëjo. ³⁴ Èhuni nëröhunioho nadi nurunurumorëjo. Nëri evare ë maja hesi muoho uehorovo'arujëjo. Majae gemu hesi huë vavaene jaruvo majae gemu uehorovarujoho höjo. Èhuni nëri hesiroho nadi nurunurumorëjo.

7

Bogo döro bamorovoromo a jabesi sisë mevo'iröhe jöhoje.

¹ Röhu nadi döroho bamorovoromo a jabesi sisëho mevorëjo. Jabesi sisë bogo mevä'oho God'o jemesi sisëho bogo mevo'ajëjo. ² Jemë diehi jië'e uehoro baeromo mevarujëhi God-ro ëhi jië'e uehoroho baeromo meväho'ajëjo. I'u'e mae bojamë'ohuro ëhuro i'u'e mae bae'a'arujëjo. O bisemu bojamë'oho bisemu bae'a'arujëjo. ³ Ja diehi'oromo ijo ugobajo'e biseharihehu isiare nunire namijajoho ga'i ijo börömehu jasi nunire namijavajoho bogo gavanuëjo. ⁴ Jasi nunire ijo börömehu tugohavë'oho ëhu'oho ja rabëni jasi aemo'aemoho uanëjo: È'ego na jasi nunire ijo ine namijavajoho jahahöjo. ⁵ Sareri ae javajëjo. Jasi nunire ijo börömehu tugohavajoho jero urimo jahonëjo. Jahonugoromo evare avoho garomo ijo ino harihoho isiare nuniroho jahaho'anuëjo.

⁶ Röhu God-are inömo maho nadi öho mëmi'i jemesi nieniaho nadi mahu nuniroho ruruhö'örëjo. Èhi ë'ë'oho jaburo önu bijö'ëro vaenugoromo evare huotorovoromo jemë umijëvo'ajëjo.

Biririvoromo God ua ga'iröhe jöhoje.

⁷ Röhu biririvoromo God ua garëjo. Biririvoromo ua gavë'oho ujuoho'arujëjo. Biririvoromo nahorëjo. Nahë'oho biroho'arujëjo. Ojoho ano'anovorëjo.

Ano'anovë'oho God-ro jiovëho'ajëjo. ⁸ Ae rahu ua gavë'oho ujuohoruomo'ajëjo. Nahë'oho birohuruomo'ajëjo. Ano'anovë'oho ojoho jiovëho'ajëjo. ⁹ Nasi jö hejarujoho ae gö vavu ömo'ömo'e jëvajëjo. Jemesi harihehu uëvë'iroho: Ie bojemego na ijö uëvamu hejë'oho na jemë sareramiro mo munë bojamirëjo. ¹⁰ O uëvë'iroho jovo mie bojemego na ijö uëvamu hejë'oho na jemë sareramiro mo sigobu sisëho bojamirëjo. Bogajo. Jemë i mae i'imami'arujëjo. ¹¹ Jemë sisë aribövie jëvajëjo röhu jemesi aboji harihu'o avoho suvuorëmi'irarije öroho iae gavaruje höjo. Jemë sisë jëvo'i ö'idöre hijaje jemesi Vavuho mae jiaje jemëro biririvoromo uvorëjo: Hu maëro jië'ëro ae rahu ua gavë'oho suvuoro mabëhe bojamuinövo'ajëjo.

¹² Èhi jië'e jiaje jemë ae göehu diehi vaejëvojöro nëgë'oho jemë'o èhi jië'e muoho ae gö jabesi öroro vaejëvorëjo. Èhi jië'e mu vaejë'ohuro èhuro Moses-are surire jögorohu'o jö God-aro baeromo majëhinövare surire jöhu'o è jö hesi bëhoho ejëho'arujëjo.

Ojo harihure rumo va'iröhe hesi jöhoje.

¹³ Röhu ojo harihoro rumo va'orëjo. Vëni'ere va'arue ojoho öroho börömëro jië'ëro èhu'ëro ae aho'obëhe è va'oruomaje höjo. ¹⁴ A'i maro raromoröhe ojoho öroho biseharihe jië'ëro hesi ae ma-gemuëro gemuëro birohoro è va'arue höjo.

Jö majahuijarue ae gö jabesi mure garomo uvo'ejo: Sareri jöe majahuijaruëjo. Èhesi jöhoje.

¹⁵ Gavë'i raromorëjo. Aëro rueromo God-are jöho huotuhotovoromo majëhijego ejëhojöëni uëvajëjo. Jabumë ma-döhemu sheep va'ëne jio'amo'i uhoho vörö'e mioho va'ëne jio'amajëjo. ¹⁶ Jabesi mure garomo uvo'a'arujëjo: Èaribövioho God-are jö sareri'e majahuijarue aribövioho

jioruomajëjo. Rihu'e grape bajo uro'ie'iroho ë ö'iremu uro'i bibë'e ijo sisëroho bogo uro'a'anuëjo. O meso böso uro'ie'iroho mesoremu uro'i bibë'e resu sisëroho bogo uro'a'anuëjo. ¹⁷ O ijo mahuro bajo mae rae'i ijo sisëhuro bajo sisë rae'amaje höjo. ¹⁸ Ijo maho bajo sisëho bogo rae'i ijo sisëho bajo maho bogo raejaje höjo. ¹⁹ Ije aho'obëhe bajo bogo ma raejë'oho huo'öromo vëniro ruruhö'öjarue höjo. ²⁰ Èhu'ëro jië'ëro jabesi mure garomo uvo'a'arujëjo: Èho jaburo bogo rae avohë'ëro God-are jöho bogo avoho majahuijarue höjo.

Bogo Bada ma-döëremu uvarue a'i Vavuehu nimaje mu vaejarue ariböviehu God-are öri ari'ere va'iröhe jöhoje.

²¹ Aehu na uevaruoho: Bada Bada uevaruoho ioro'iorohuremu God-are öri ari'eroho va'oruomo'ajëjo. Ioro'ioroho bogajo. A'i ae rahu nasi Vavue ö'idöre hijaje aehu nimajoho ë'ë'ohuro ë ariböviohuremu ëho va'oruomo'ajëjo. ²² Èmajaho rue'iramu ae aho'obëhe ueruomo'ajëjo: Bada Badajo. Noro jasi ihore God-are jöho majëhiromo Satan-are sisë aribövioho a dëroho rarovö'öjëvoromo mu masijoho aho'obëhe vae'amare höjo. ²³ Vae'amare hö'iramu evare naro uë'ejöjo: Na jemë bogo gëvode höjo. Bogo mae bogajo. Jemë mu sisë vaejaruje aribövie jëvaje ëhuni rori'o va'ohëjo.

Simano ma'e ahu'o simano sisë'e ahu'o javu vaejare uhu jöhoje.

²⁴ Röhu naehu jövaje jö ae rahu ejehajoho ëhi jië'e a hesi jöho naro uhu'e majëhi'ie'ajëjo. Simano ma'e ae gemuëro javuoho munë'e sa'are vaejade höjo. ²⁵ Vaejë'ëro ëni bërömëro jovo bërömëro buru bërömëro rueromo ë javuoho anade höjo. Anamu bogo buevade höjo munë'e sa'aro vaejë'ëro. Nasi jö ejehaje aho ë simano ma'e aho va'ëne höjo. ²⁶ A'i naehu jövaje jö ae rahu heromo

bogo ejehajoho ěhi jiě'e a hesi jĕho na majěhi'iě'ajějo. Simano sisě'e ae gemuěro javuoho nie'ure vaejade hĕjo. ²⁷ Vaejě'ěro ěni bĕrĕměro jovo bĕrĕměro buru bĕrĕměro rueromo ě javuoho anamu buevade hĕjo. Buevoromo sa'are nemoromo garahĕrĕ'e baejade hĕjo. Ahia mino'ějo.

²⁸ Ĕjĕho Iesuro majěhi barějamu ě tagavare aribĕvio-huro heromo tiĕromomo uvoruomadeje: Hesi jĕho darugo'e jĕ ma-maběhe javavajějo. ²⁹ Ĕhi uvoruomade hesi běhoho jabesi jĕgoru ĕri rĕjěhijarue aribĕviehu rĕjěhijarěhioho hu bogo ěhioho majěhi'i a'i hesi birire baejě'ěro jĕho majěhijadeje.

8

Iesuhu sino jomo'e a ajamade jĕhoje.

¹ Iae Iesuro dahorure abuejadeje. Abuejamu gagorovo ae aho'oběhe hu rihoromoruomadeje. ² Rihoromoro sino jomo'e ae gemuěro hu bihoromo ague aho hiromo uavadeje: Bada ja nasi sino avoheho'iranoho ja eni javajějo. Ĕhuni jasi nimoromo ajemijě'ohuro iae ajemi'anuějo. ³ Ajemi'anuějamu Iesuro ĕvoho nugĕ'ĕromomo sinoho rěhahoromo uavadeje: Iae na negajějo ajami'iro. Marějějo. Marějě uavamu gavě'i jomoho rireromoro hesi sinore sisě sisěho barějadeje. ⁴ Sisě sisěho barějamu gagorovo Iesuro uavadeje: Aveho hejějo. Nadi aho uěnějo. A'i ma-val'iranoho jasi sinoho priest rĕjahijego ga'irajo. Ĕhi'oromo Moses-hu uĕvuade ěhi jiě'e suvoroho God-are ĕroro bojamego aěro garomo uvo'irarějo: Jasi sinore sisěho barějě'ěro iae mae javajějo.

Iesuhu Rome rajo hesi mu vaejaje a avohade jĕhoje.

⁵ Ĕhi'onugoromo Iesuro val'o Capernaum amore hĕrĕ-jadeje. Hĕrĕjějamu Rome raje muorovo simano vaejaje ahuro rueromo uavadeje: ⁶ Bada nasi mu vaejahaje aho

guomo guome jioromo vi'ehe sisë maro baeromo bogo vuodovë'e ma-röhoremu raromajëjo. Na ja ajaminëjo o bogajo. ⁷ Bogajamu uavadeje: Iae na ja'o ö'oromo hesi sinoho ajami'ejöjo. ⁸ Ajami'ejöjamu rue simano vaejaje ahuro uavadeje: Bada iae mae höjo röhu na ae mabise'e jevoromo sisë jevë'e jaehu nasi osare ö'ë'o ho bogo maehu höjo. A'i ma-jö'ëro jöe jövego nasi mu vaejehaje aho marë'irajo. ⁹ Ma-jö jövego mu rovaje hesi öroho iae na gavë'e jevajëjo. Èhesi bëhoho na nasi a masijo jabesi aharire jevë'ëro jabesi jöho ejëhoromo muoho vae'i muorovo aribövioho nasi aharire jëvë'ëro nasi jöho ejëhoromo muoho vaejarue höjo. Naehu muorovo ae gö uavë'o ho: Va'ë uavë'iroho iae hu va'aje höjo. O muorovo ae gö uavë'o ho: Rovë uavë'iroho iae hu rovaje höjo. O nasi mu ajemaje a uavë'o ho: Mue ëhi ëhi vaejë uavë'iroho iae hu ëhi vaejaje höjo. Èhu'ëro jö jövego mu rovaje hesi bëhoho iae na gavë'e jevajëjo. Èhuni uavajëjo: Ma-jö'ëro jöe jövego marëjajo. ¹⁰ Èhi uavamu Iesuro heromo tiöjadeje. Tiöromo hu rihiomare aribövioho uëvadeje: Hu mabëhe uehorovevade höjo. Èhi jië'e aho na bogo birohë'e jevajëjo. Nosi Israel rajoho jabu'o bogo ëhioho mae uehorovevaruëjo. Iae na mae jövajëjo. ¹¹ Èhuni uëvajëjo: Sa'a ioro'ioro rajae ae aho'obëhe maja rojomajire beva'ajire jioromo God-are öri ari'ere va'oromo Abraham Isaac Jacob jabu'o gemuore raromoromo ie ue'ahoruomo'ajëjo. ¹² A'i Israel rajae God-are öri ari'ere va'o raromo'iröhe röho jiëhajoho God-ro Israel rajo a ioro'ioroho babu'öjëvo'iramu ëho bogo va'i rori'o ramoramoro va'a'aruëjo. Èdirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'iho vuogigimoruomo'ajëjo. ¹³ Èhi uënugoromo Iesuro ë simano vaejaje aho uavadeje: Va'onëjo. Diehi jio'iröhego jaehu mae ue-

horovanëhi iae ëhi jiaho'ajëjo. Ëhi uavamu gavë'i evare hesi aho marëjadeje.

Iesuhu ae aho'obëhe jabesi sino ajëmade jöhoje.

¹⁴ Ëhi'onugoromo Iesuro Peter-are osare va'adeje. Va'oromo gavadeje Peter-are jure magonahoho sine vörö'irae'ego röhore raromamu. ¹⁵ Raromamu gagorovo Iesuro magonaho hesi övoho rëhahamu vöröho u'uhadeje. Vöröho u'uhamu hegorovo magonahohuro ri'öromomo Iesuni iruno'e avohahadeje.

¹⁶ Ëhi'amu majae beva'amu gavë'i Satan-are a sisëhu dëre abue'amë'e aribövioho aho'o aëro sö rovarëje. Sö rovamu gagoro Iesuro jöe jövoromo ajëmiromomo Satan-are aribövioho rarovö'öjëvadeje. O guomo guomo'e aribövioho aho'o jabesi sinoho avohëvamu marëjëvadeje.

¹⁷ Ëhi a ajëmade hesi bëhoho mami'e jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro jajivoromo uvadeje: Nosi guomo guomo hesi i'uoho huro nigemahu'e höjo. Nosi vi'ehoho rori'o bava'ë'e höjo.

A ioro'iorehu Iesuarë ijore ijore jjiho'ia'amugo Iesuhu jö majëhijade jöhoje.

¹⁸ Ëhi'oromo Iesuro gavade ae aho'o hesi bëhire ruë numë tagavamu gëgorovo hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Ruerego no e'u ioni gönö va'irarëjo. ¹⁹ Ëhi uëvamu Jew rajo jögoru öri röjëhijaje ae gemuëro rueromo Iesu uavadeje: Tisa ja dinö'e dinö'e va'ë'iroho na jasi ijore ijore juvonövo'ejöjo. ²⁰ Juvonövo'ejöjamu Iesuro ë aho uavadeje: Jero nasi ijore ijore juvo'i uevanuëjo röhu je'o majehu sa'a gagore röho avohoromo mare raromaruoho iae jiajëjo. O je'o ugehu iju vaeromo mare raromaruoho iae jiajëjo. A'i God-are A Ma naehu niavaje hijaje osaho bogojevajëjo. Nadi uvonëjo: Nörö'ö hibe juvë'öho mae hibe juvo'ejöromomo nasiriroho ruenëjo. ²¹ Ëhi'amu

Iesuare ijore ijore juvaje ae göëro ri'öromo Iesu uavadeje: Bada uevego na nimo vuonorö'ö va'oromo nasi vavuoho guavo'iröjo. Guavoromo hujeji evare jasi ijore ijore juvo'iröjo. ²² Juvo'iröjamu Iesuro uavadeje: O-ajo. Jero nasi ijoro ijoro juvëjo. Vuonugego vuovo örire jijiharue ariböviohuro jabesi aribövioho guavo'amo'irarëjo.

Iesuhu uavamu jovo börömehu ruhosöjade jöhoje.

²³ Èhi'oromo Iesuro boat gagore ajio hijamu hesi ijorajo ömo'ömohuro hu'o ajio gemuore raromoromo va'areje. ²⁴ Va'ihö gavareje e'u döre buru börömo rueromo jovoho hasa'ego boat gagoho abo rarovamu. Abo raro'vi röhu Iesu niavë'e jiadeje. ²⁵ Iesu niavë'e jiamu gagorovo va'o ioromo uavareje: Bada ajamuëjo. Vuovavuo'ie'ajëjo. ²⁶ Vuovavuo'ie'ajëjamu uëvadeje: Jemë rabëni juhuonivarujëjo. Jemë God bogo ma uehorovaruje aribövie jëvajëjo. Èhi uënu'goromo ri'öromo burohu'o jovu'hu'o uëvadeje: Vuonugohëjo. Vuonugohëjamu jovoho u'uhoromo ma-jörume ruhijadeje. ²⁷ Ma-jörume ruhijamu gavë'i rueho jaburo uarovareje: Ave aho diehi jië'e ae höjo. Huhu uëvë'oho bogo aëremuoho ejaho'i burohu'o jovohu'o jabu'o hesi jöho ejaharue höjo.

Aru'aho sisë ae niö'i jabesi dëroho Iesuhu rarovö'öjëvade jöhoje.

²⁸ Èhi'onugoromo Iesumëro va'aroho va'o e'u ioni gönö Gadarene rajo jabesi sa'are va'o baboro bejareje. Baboro bejamu gavë'i ae niö'iro guavo'amarue juju gagore ar-ijë'ëro rueromo Iesu birohareje. Röhu ë ae niö'ioho Satan-are a sisëro dëre abueruomë'ëro jië'ëro vörö ma'e jëvadeje. Èhuni ae aho'obëhe juhuonivareje ë örire jijihö'iröhoho. ²⁹ Èhi jië'e vöröho jëvë'ëro birohoro ma-darugo'o uvareje: God-are Harihoho ja rabëni sihusihuaguo'i rovane höjo. Noehu i'u bae'iröhe majaho bogo

rovë'e na ja ëma öri'ahoro huë sisëho vi'ehoho bojamui'i rované höjo. O diehi'avuo'i rované höjo. ³⁰ Rované höromo gavare aruhëre mahe aho'obëhe gemuoro ie ue'ahamu gatorovo ³¹ Iesu uavareje: Ja rarovö'öjavuogorovo uövuego no suorovo va'oromo aruhe mahu jabesi dëre va'o abuejarëjo. ³² Abuejarëjamu uëvadeje: Èhuro va'ohëjo. Va'ohë uëvamu hejë'i ë ae niö'i jabesi dëre jioromo suorovo va'oromo ruhe mahu jabesi dëre abueruomadeje. Abueruomamu ë mahohuro aho'obëhe baradore va'o rireromoromo e'ure siö ruruhö'ö va'oromo jove ue'ahoromo vuovadeje.

³³ Vuovamu gavë'i mahu muebejarue ariböviohuro huromoromo amore va'oromo ae uëvareje: Aru'aho sisëhu dëre jëvade aho ëhi marëjëvohijajo. O mue gö gö ëhi ëhi rühijajo. ³⁴ Èhi majëhijamu ae aho'obëhe heromo Iesu biroho'i rueruomadeje. Rueromo garomo uavareje: Ave sa'aho vuonugo'i valëjo.

9

Övo höru'e vuovahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

¹ Èhi'amu Iesuro boat gagore ajiomoromo jovo dëre va'adoho va'o hesi amore ravo'amadeje. ² Amore ravo'amamu gatorovo övo höru'e vuovahë'ëro hesi maratuore raromaje aho aëro giojimo barovareje. Barovamu gatorovo Iesuro gavade jaburo hu mae uehorovamu gëgorovo övo höru'e vuovahë'e aho uavadeje: Harihohajo. Ma-biririvëjo. Jasi sisëho uehorovoromo vuonugoromo mu'u barëjahë'e höjo. ³ Mu'u barëjahë'e höjamu hegorovo jögoru öri röjëhijarue a ioro'iorohuro uehorovoromo uvareje: Asë'ëjo. Ave ahuro God-are ihoho ijumajëjo. ⁴ Èhi uvamu Iesuro gëromo uvadeje: Jabumë ëhi uehorovaruëromo uëvadeje: Jemë rabëni uehoro sisëho baejarujëjo. ⁵ Jemë'o uehorovohëjo. Nani ja ae ëma

ua'a'anuëjo: Jasi sisëho uehorovoromo vuonugahë'e hö ua'a'anuëjo. Ja ëhi ua'ibejanëjo aho nunoho bogo ga'ibejarëjo ja mae o sarere jövë'e javego. Röhu ja bogo ëma ua'a'anuëjo: Ri'öromo nami juvëjo hesi guomo guomoho bogo barëjego ja javojagojööni. ⁶ Röhu ë bogo ëma jövo'ibejane jöho iae na jövo'ejöjo huro ejehoromo ri'ö nami juvego jemëro ë muoho garomo ëhuro ga'irarijego God-are A Maho naro sa'are hijajire evare sisë mu'uvaje darugoho baejë'e jevego. Ëhi uëngoromo röhu övo höru'e vuovahë'e aho uavadeje: Ri'öromo raromanue maratuoho banigojiomoromo baeromo jasirëro va'ëjo. ⁷ Va'ëjamu iae ri'öromo hesirëro va'adeje. ⁸ Va'amü gavë'i ë ariböviohuro juhuonivoromo uvoruomadeje: God-ro ma-ae uavamü mü böröme ë'ade höromö God rajahiruomadeje.

Iesuhu uavamü Matthew-hu aevoromo hesi ijore ijore juvadejöhoje.

⁹ Ëhi'amü Iesuro va'adeje. Va'i gavade tax baejaje ae hesi ihoho Matthew hesi mü vaejaje osare hijamu gagorovo uavadeje: Rueromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. Juvonövonëjamü hegorovo ri'öromö aevoromo hesi ijore ijore juvonövadeje.

¹⁰ Ëhi'amü Iesumëro Matthew-are osare ie ue'ahamü evare tax baejarue ae aho'o sisë aribövie aho'o ëho jaburo rueromo Iesu'o hesi ijorajo ömo'ömo'u'o gemuoro ioho ue'ahareje. ¹¹ Ie ue'ahamü gëgorovo Pharisee ariböviohuro Iesuarë ijorajoho uëvareje: Asë'ëjo. Jemesi börömo rabëni tax baejarue ariböviohu'o sisë a ioro'ioro-hu'o gemuoroho hiromö ioho ijajëjo. Ëhi jië'oho sisë höjo. ¹² Ëhi jië'oho sisë hö uavamü Iesuro hu'o hegorovo ë Pharisee aribövioho uhu'e uëvadeje: Jemëhu nasi

aribövi ähi uëvarujoho röhu guomo guomo'e aribövio-huremu doctor gavarue höjo mae jëvë'e aribövioho bogajo. ¹³ Va'oromo ave jö hesi bëhoho nahoromo birohorëjo. God-ro uvajëjo: Na negajëjo a huë bae'irar-ije muoho vaejoro mi suvuroho bogajo. Naro sisë aribövioho nasinö jëvojoro uë'i rovode höjo ma-döemu mae jëvë'e aribövioho bogajo.

Bëhoho rabëni Iesuare ariböviehu i bogo vuonugare jöhoje.

¹⁴ Ähi'amu John-are ijore ijore jijiharue ariböviohuro rueromo Iesu uavareje: No'o Pharisee ariböviohu'o God uehorovo'i ie vuonugarue höjo. Noro ähi ë'arue höjo röhu jasi aribövioho rabëni bogo ëhioho ioho vuonugarue höjo. ¹⁵ Rabëni bogo ëhioho ioho vuonugarue höjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Nasi ijore ijore jijiharue ariböviehu i bogo vuonugarue hesi bëhoho naro uhu'e uë'ië'ajëjo. Na jemëro uvarujëjo: I'o masuröhe a hesi söröre rueromo aemo'aemëro huë vavaene baeruomo'ajëjo. Bogo ëhioho ë'i iae ie ue'ahoruomo'ajëjo. Röhu majae ijönö i'o masuröhe aho aëro guduamo bava'iramu evare ioho vuonugo'aruëjo. Avevejö'oho naro jabu'o hijë'ego jabu ioho bogo vuonugo'aruëjo.

Jew rajehu gororovo'iröhe jögoru mamiohu'o Iesuhu barovade mu i'ohu'o bogo gemuore havo'iröhe jöhoje.

¹⁶ Ähi uënuGOROMO Iesuro uhu jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: Niögu i'ohu'o mamiohu'o bogo havo'anuëjo. Bogo havoromo niögu mami dadovadiroho niögu i'o hesi vituoho baeromo niögu mami hesi gagoroho bamoromo sigohi'anuëjo i'ohuro duduhirovoromo ruho barovego böröme dadorovojöëni. ¹⁷ O wine jovo mi sino gagore bigu'ië'iroho jovo i'ohu'o mi sino mamiohu'o bogo gemuoroho havoromo jovo i'oho mi sino mamiroho

bigu'anuëjo. Èhi ë'ibejanëjo jovohuro gatovoromo ögo-huro bibivoromo mi sinoho mamiëro jië'ëro tögömoromo dadorovego jovoho rova'ibejajo. A'i jovo i'oho mi sino i'o hesi gagoremu bigu'anuëjo. Bigu'iramu jovoho mi sinoho mae jio'amo'ajëjo.

Iesuhu magonahe niö'i Jairus-are abojuhu'o magonahe gö'o ajëmade jöhoje.

¹⁸ Iesuro ëhi uëvamu gavë'i Jew rajo a böröme gemuëro rovadeje. Rueromo ague aho hiromo Iesu uavadeje: Nasi aboje avevej'o'e guomajëjo. Jero rueromo jasi övoho hesi sinoro bamego i'ovajo. ¹⁹ I'ovajamu hegoroovo Iesuro ri'öromu hu'o hesi ijorajo ömo'ömo'u'o ë a hesi ijore va'areje.

²⁰⁻²¹ Örire va'amu gavë'i magonahe gemuëro jabu'o va'adeje. Èmagonahoho manaero garorovade guomo guomoho bogo barë'i vadune aho'obëhe 12 baej'ëro jië'ëro uehorovoromo uvadeje: Na Iesu ma-niögohuremu rëhë'o-huro ëhuro marëjevo'ajëromu Iesure dejonö rueromo niögu viture rëhadeje. ²² Rëhamu hegoroovo Iesuro huotorovoromo magonahoho garomo uavadeje: Abojëjo. Nadi juhuonivo'i biririvëjo. Jero na mae uehorovevamu ëhuro ja marëjavë'e höjo. Marëjavë'e hö uavamu gavë'i marëjadeje.

²³ Marëjamu gagorovo Iesuro va'oromo ë a börömo hesi osare va'oromo gavade virikö vavaeni'e huosiharue aribövioho ë raromo'i ae aho'obëhe darugo'o nierusuburu'e bamamu gëgorovo ²⁴ uëvadeje: Ae aho'o va'ohëjo. Magonaho harihoho bogo guomo'i ma-niavajëjo. Maniavajëjamu hegoro rueho jaburo Iesu sivoromo ijo'ijahareje. ²⁵ Ijo'ijahamu huro ae aho'obëhe rarovö'öjëvonugoromo magonaho hesi osare va'oromo övoho baejamu

i'ovoromo ri'öjadeje. ²⁶ Ëhi ë'ade jöho ë sa'aho aho'obêhe rumorovobe va'adeje.

Ae niö'i nuni tugorohëvadoho Iesuhu ajëmamumu marëjëvade jöhoje.

²⁷ Ëhi'amu Iesuro ë amoho vuonugo'i örire juvo va'adeje. Örire juvo va'amu gagorovo nuni sisë'e ae niö'iro rihromoromo uvobe va'areje: David-are ujoho böröme javaje jero noni vavaenimëjo. ²⁸ Ëhi uvobe va'amu Iesuro osare va'adeje. Osare va'amu rue ae niö'iohuro rovaraje. Rovamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Na jemë mae uehorovoromo uvarujëjo: Nörö ajamui'iröhoho eni höjo. Eni höjamu uavareje: Bada io'ajo. ²⁹ Io'ajamu Iesuro nunoho rëhëhoromo uëvadeje: Ëhi jië'oho jemëhu uehorovarujëhi iae ëhi jiëho'ajëjo. ³⁰ Ëhi uëvamu gëgorovo nunoho marëjëvamu mae uherihareje. Mae uherihamu gagorovo Iesuro darugo'o majëhiromo uëvadeje: Bogave aho uë'irarijëjo. ³¹ Ëhi uëvamu hegorovo ë ae niö'iohuro hö'öromo va'oromo Iesure jöho bogo ejaho'i Iesuhu jabumë ajëmijade jöho majëhibe sa'ae bövioho jirehareje.

Iesuhu bitaro tövë'e a ajamade jöhoje.

³² Ëae niö'ioho jaburo ë osare jioromo hö'öjamu gavë'i aëro ae gemu hu'irae baeromo rovaraje. Ëaho aru'aho sisë dëre jië'ero jörumo'e jadeje. ³³ Jörumo'e jiamu Iesuro ë aru'aho sisëho rarovö'öjamu aho aevoromo jöe jövadeje. Jöe jövamu hegorovo ae aho'obêhe tiöromo uarovareje: Asë'e ëhi jië'e muoho Israel sa'aroho bogo gavë'e javuajëjo. ³⁴ Ëhi uarovamu Pharisee ariböviohuro uëvareje: Sisë a börömhuro vöröho bojamijego ehuro a dëre aru'aho sisëho rarovö'ö'amaje höjo.

Iesuhu ae aho'obêhe jabsi jöëni vavaenimade jöhoje.

³⁵ Ĕhi'amu Iesuro God rajahijarue osare osare God-are jö bēhoho rōjēhibe God-hu bōrōme namiromo muebejēvo'irōhe jö maho majēhibe guomo guome gö gö baejē'e aribōvioho avohēvobe ėhi'obe amo masijore ininore juvo barējadeje. ³⁶ Juvoromo ganōvade ae aho'obēhe tagavoromo huē vavaene baeromo sisē'i raromo'ego gēgorovo uvonōvadeje: Ĕaribōvioho vėmu vavu rumo'e ö mahu'ero raromanovaruē uvoromo jabesi jöēni vavaenimonōvadeje. ³⁷ Jabesi jöēni vavaenimamu hesi ijarahajo ömo'ömoho uhu'e uēvadeje: Ae aho'obēhe nasinö sö rue'irōhoho ėho mure iruno'e gagovo'irōhoho va'ēne hōjo. Mure gagovo'irōhe iruno'oho bövi mae jio'i gagovarue aribōvioho no ma-gemu gemu javuajējo. ³⁸ Ĕhuni mu Arijo'oho ėninamiromo uarego huro ae gö'o rēmō'ōjego mure rueromo ajamuiromo iruno'oho gagovo'irarējo.

10

Iesuar apostle 12 jabesi jōhoje.

¹ Ĕhi'amu Iesuro hesi ijarahaje 12-ho uēvadeje: Ruehōromo rovamu daruge bojēmiromo uēvadeje: Satan-are aribōviehu a jabesi dēre jio'amamu gēv'oho rarovō'ōjēvego suorovoromo va'irarējo. Guomo guome gö gö baejē'e o sino haho'e u'uh'o'amē'e jiamu gēv'oho avohēvego marējēvo'irajo. ² Rōhu hesi apostle aribōvie 12 jabesi ihoho aviēhije. Urimo Simon hesi iho göho Peter'o hesi öho Andrew'o ėhi jēvadeje. Göho James'o John'o ö'o ö'o Zebedee-are harihoho jēvadeje. ³ Göho Philip'o Bartholomew'o jēvadeje. Göho Thomas'o tax baenōvade ae Matthew'o jēvadeje. Göho James Alphaeus-are harihoho'u'o Thaddaeus'o jēvadeje. ⁴ Göho Simon hu Jew rajehu jabesi mueberovo'i nimade aho jiadeje. Göho Judas Iscariot jiadeje. Judas Iscariot hu ijonö Iesuni

hiruëmiromomo a jabesi övore bojëmi'iröhe aho jiadeje. Iesuare apostle 12 jabesi ihoho ëhi jio'amadeje.

Apostle 12 jabuhu va'oromo mu vaeröhego Iesuhu rëmö'ö-jade jöhoje.

⁵ Äaribövie 12-ho jaburo mue vaebe jijihoröhego Iesuro rëmö'öromomo uëvadeje: Va'irarijoho sa'a ioro'ioro rajo jabesiroho Samaria sa'a rajo jabesi amoroho nadi va'orëjo. ⁶ A'i Israel rajo jabesiremu va'orëjo jabumë sheep-ëro öre sidövanovoromo ëma jijiharue jiaje. ⁷ Va'oromo uëbe jijihorëjo: Iae ga'ië'arujëjo God-ro böröme namiromomo muebejëvego. ⁸ Èhi uëbe guomo guomo'e aribövioho ajëmibe vuovë'e aribövioho i'ovëvobe sino jomo'e aribövioho avohëvobe Satan-are ariböviehu a dëre jio'amë'oho rarov'öjëvobe ëhi'obe jijihorëjo. A ajëmi'irarije darugo God-arire baejarijoho bogo manaho bojamarije höjo. Èhuni manaho nadi bae'i aho ma-ajëmibe jijihorëjo. ⁹ Gold ijo bajoho ajivë'e ijo bajoho rövë'e ijo bajoho göta esöroho nadi aegoromo ujuoho jijihorëjo. ¹⁰ A ëninëmiromomo ujuohoromo aego'irarije esöho nadi ujuohoromo jijihorëjo. Niögoho nadi göho ujuoho'i ma-gemu ruohoromo jijihorëjo. Höru guduoho nadi io'amoromo ijahoho nadi ujuohoromo jijihorëjo. Èhi jië'e inömo inömoho nadi ujuoho jijihorëjo ë hesi bëhoho ae rahu mu vaeromomo i mana baejë'oho iae mae jië'e jiaje.

¹¹ Va'irarijoho amo masijore o ininore suorovë'oho va'oromomo a ma-maho nahorëjo. Nahoromomo birohogorovo ë a hesi osaro raromonövorëjo ijönö ë amore jioromomo va'ië'e jëvaje. ¹² Röhu osare rumo va'ë'iroho jejëmiromomo uënövorëjo: Huë mae baerëjo. ¹³ Huë mae baerëjamu hegorovo ë osare raromarue ariböviehu uëvë'oho: Iae

mae hö uëvë'o'ho iae huë mae baeruomo'ajëjo. O bijön-imë'o'ho uërëjo: God-are huë ma jö uëvodoho vuonugajëjo. Èhu'ëro bogo bae'a'arujëjo. ¹⁴ O di osaehu di amehu jemesi örire nu huodëgoromo jö bogo ejëhë'o'ho uvorëjo: Jabesi muoho bövioho bise'o'ho sa'aho tohotohoho sisë höromomo jabesi tohotohe jemesi hörure jiajoho riremomo va'orëjo. ¹⁵ Ave jöho na jö mae uëvajëjo: God-hu i'u bojëmi'iröhe maja rovë'iroho Sodom o Gomorrah amo rajo jabuhu i'u baeröhoho ma-jianovo'i a'i jemesi jö bogo eruomaje aribövioho jaburo i'u börömo maho baeruomo'ajëjo.

Aehu Iesuarë aribövi huë sisë bojëmi'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

¹⁶ Aveho hehëjo. Naro rëmö'öjogo jemë vaevë'e sheep harihunö'e vörö'e miehu jioruomajire va'ië'arujëjo. Èhuni va'oromo sigobehu a gagoro ma-burëro ju'ebiro mo va'ajëhi ëhi gavë'i jijihorëjo. O ugo ma-maehu hesi iemu iromomo ma-taemo hijajëhi ëhi taemo raromobe va'orëjo. ¹⁷ Ae gëvë'iajo. Jaburo guduamo ujuohëvo va'oromo jögoru muebejarue aribövi jabesi övore bojëmi'aruëjo. Jabuhu God rajahijarue osa göro göro hisuebijëvo'aruëjo. ¹⁸ Gavana o sa'are a masijo gö gö jabesi nunire rëmo'iramu nasi jöëni ë riravoromo nasi jöho jabesi örire sa'a gö rajo jabesi örire majëhi'arujëjo. ¹⁹ Röhu jabuhu guduamo ujuohëvo va'amu a masijo jabesi nunire riravë'o'ho nadi uvorëjo: Na diehi jöho majëhi'ejöjo. O rabu jöe majëhi'e-jöromomo nurunurumorëjo. Rabëni hesi bëhoho jö majëhi'irarije majaho rue'iramu evare majare God-ro ajëmiromomo jöho röjëhi'iramu majëhi'arujëjo. ²⁰ Bogo jemëhu jöho majëhi'irögoro a'i jemesi Vavu hesi Aru'ahohuro jöho simanore bojëmi'iramu jemëro jöho majëhi'arujëjo.

²¹ Rõhu õhuro õho ae gö jabesi õrيره bojëminõvo'aruëjo muo'amojõro. Vavuohuro aboji harihu'oho ëhi gemuoho ë'a'aruëjo. Aboji harihu'ohuro ri'õromo ae uë'iramu vëmu vavu'oho muo'amo'aruëjo. ²² Rõhu jemëhu na uehorovevarujohuni ae aho'obëhe jaburo jemesi õrيره nue huodëgoruomo'ajëjo. Rõhu ae rahu biririvoromo mae uehorovevobe va'ojuvo maja barë'irõhe maja rovë'iroho God-ro baejëvoromo manõ bamëvo'ajëjo. ²³ Jemë amo göre raromamu aehu sisë vaejëvë'oho huruomoromo amo göro va'onõvorëjo. Aveho na jõ mae uëvajëjo. Jemë Israel sa'are amo göre göroho bogo va'o barëjë'e God-are A Maho na õ'ejõjo.

²⁴ Jõ hejaruje aribõvioho jõ røjëhijaje aho na bogo iosiremiromo masijoho jëvajëjo. O mu vaejeharuje aribõvioho mu simano vaejaje aho na bogo iosiremiromo döroho jëvajëjo. ²⁵ Ëhuni jõ røjëhijaje aho ae göehu huë vavaene bojemego naehu baejajëhi nasi jõ hejaruje aribõviehu ëhi baejë'oho iae mae hõjo. O mu simano vaejaje aho ae göehu huë vavaene bojemego naehu baejajëhi nasi mu vaejeharuje aribõviehu ëhi baejë'oho iae mae hõjo. Ëhesi bëhoho agano muebejëvaje aho na aehu uevaroho: Ja Beelzebul a sisë jabesi bõrõme javajë uevarohuni ëhuni ëhi jië'e aribõviohuro jemë nasi agane jëvë'ego jõ sisë bëhi mae uëruomo'ajëjo.

²⁶ Jõ sisëho ëhi uëruomo'ajëjo rõhu nadi juhuonëmirëjo. Mue rabe gurihiro jiajoho aho'obëhe va'orahoro jio'a'ajëjo. Rabe rabe subivëhajoho aho'obëhe ma-samaro jio'a'ajëjo. ²⁷ Ëhi jië'e jiaje naehu jõe rabe vahi'e saginiëri majëhijajoho ijonõ maja'e ë jõho ma-va'orahoro majëhirëjo. O saginiëri hia'ire majëhijego hejarujoho ëho amo riroro majëhirëjo. ²⁸ Rõhu nadi uvorëjo: Ëaribõviohuro anaguo'ajëromomo juhuonëmiromo jabesi jõho uehorovorëjo. Jemesi sinohemu muo'amë'oho

eni jëvo'i jemesi aru'aho muo'amë'o'ho bogo eni jioruomë'e jiaje ëhuni jabumë nadi juhuonëmi'i God juhuonamiromo hesi jöho uehorovorëjo. Huhu jemesi aru'ahohu'o sinohu'o vëni'e öri ari'ere babu'öjëvoromo ijumëvo'iröhoho hu eni jiajëjo. Ëaho juhuonamiromo hesi jöho uehorovorëjo. ²⁹ A'i aho bövioho bise'o'ho nadi juhuonëmirëjo. Ëhesi bëhoho God-ro uvajëjo: Jemë iae masije jëvajëromo avo'avoho muebejëvaje höjo. Monie ma-bisemu bu'öromo ugo inine niö'i imo'arujëjo. Röhu jemesi Vavuoho bogo uvaje höjo: Ugoho ininego bogo muebe'ejöjo. Bogo ëhioho uvo'i ugoho muebe'amë'ego ugoho bogo gemu vadu'o'ho ëma vuovoromo ö'idöroho jioromo sa'aroho rireromo rovarue höjo. Vavuohuro gëvego rireromo rovarue höjo. ³⁰ A'i jemë God-ro jemesi bövie bise'e aho'o muebejëhoromo röhu jemesi simano uoho ëhu'o adahëhoromo avo'avoho muebejëhaje höjo. ³¹ Ëhuni nadi juhuonivorëjo uge aho'obëhe jio'amajoho ëho ma-jianovo'i ae gemu gemu jemë masije jëvë'e jiaje.

Noehu Iesuare jö a nunire huruoho majëhi'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

³² Ae rahu a nunire uvë'o'ho: Na Iesuare ae jevajë uvë'o'ho naro nasi Vavue ö'idöre hijaje hesi nunire uvo'e-jöjo: Ëho nasi ae magonahe höjo. ³³ O ae rahu a nunire uvë'o'ho: Na bogo Iesuare aehu jevajë uvë'o'ho naro nasi Vavue ö'idöre hijaje hesi nunire uvo'ejöjo: Ëho bogo nasi aehu magonahehu höjo.

Iesuhu rovë'ëro ëhu'ëro ae adovoromo göehu jöe gö göehu jöe gö uehorovarue jöhoje.

³⁴ Nadi uvorëjo: Nöröhu rovade hesi bëhoho ajamuego sa'ae aho'obëhe iro muorovo'o'ho vuonugo'i mahüë baerovoromo gemuoro raromo'iröhego rovade höjo. Na bogo ëhunioho rovode höjo. A'i naehu rovode hesi

MATTHEW 10:35 39 MATTHEW 10:42

bēhoho naro nasi jōho majēhijego aēro heromo jōe gō gō uehorovoromo muorovo'irōhego rovode hōjo. ³⁵ Naehu rovode hesi bēhoho nasi jōhuni harihohuro vavuohe nue huodivo'i abojohuro vēmoho nue huodivo'i ajohuro ajoho nue huodivo'irōhego ēhuni rovode hōjo. ³⁶ A nu huodē-garue aribōvioho jabesi agane gemuoho jioruomo'ajējo.

³⁷ Ae rahu ja vavu o vēmu nuninō bamo'i na dejonō bamevē'oho nasi a ma jio'iranoho bogo eni javo'ajējo. O ae rahu harihu o aboji nuninō bamo'i na dejonō bamevē'oho nasi a ma jio'iranoho bogo eni javo'ajējo. ³⁸ Ae rahu ja bogo uvē'oho: Iesuare jōēni vi'ehe huē vavaene javoje rabe baeromo guomevē'oho iae hesi hō uvoromo bogo korosi hesi i'u banigojio-manovoromo nasi ijore ijore juvē'oho nasi ae jio'iranoho ja bogo eni javo'ajējo. ³⁹ Ja jasi sinohuni uehorovoromo biririvoromo ave sa'are hi'i ēhemu uehorovē'oho ijonōho guomo ōriro va'a'anuējo. O ja nasi jōēni guomē'oho ijonōho maro hi'a'anuējo.

Mu ma vaejarue hesi mana bae'irōhe jōhoje.

⁴⁰ Jemēhu nasi jō majēhibe va'ē'iroho ae rahu jemē rajēhiromo baejēvē'oho ēhuro na'o rajēhiromo baejevoruomaje hōjo. O ae rahu na rajēhiromo baejēvē'oho ēhuro remō'ōjamu rovode ahu'o rajahiruomaje hōjo. ⁴¹ Ae rahu uvē'oho: Ēaho jō God-aro baeromo majahuijaje ae hōromo rajahiromo baejē'oho ēhuro jō God-aro baeromo majēhiruomaje aribōviehu suvuro ujuoharue ēhi jiē'e suvuroho God-are ōrire ujuohoruomo'ajējo. O ae rahu uvē'oho: Ēaho ma-mae hōromo rajahiromo baejē'oho ēhi jiē'e a maehu suvuro ujuoharuēhi ēhi ujuohoruomo'ajējo. ⁴² Ave jōho na jō mae uē'iē'ajējo. Ave nasi ijorajoho ae ma-bise'ehu ō'amū aehu garomo uvē'oho: Ēaho Iesuare ijore ijore juvaje ae hōromo ma-bisemu ajamiromo

enatuore jovo baguso bojamijë'oho ë aribövioho jaburo
iae manaho ujuohoruomo'ajëjo.

11

*Bapataeto vaejaje ae John-hu ae rëmö'öjamu rueromo Iesu
jö ua gavare jöhoje.*

¹ Iesuro hesi aribövie 12 jabesi örire jöho majëhinu-
goromo va'adoho ë bëhire jio'amaje amore amore jöho
majëhibe bëhoho røjëhibe juvadeje.

² Iae John bapataeto vaejaje ahuro savoji gagore hiromo
hejade uavamu: Kerisoro muoho ëhi vaejaje hö uavamu
hegorovo hesi ijarahoho rëmö'öromo uëvadeje: Va'oromo
ëhi ëhi Iesu ua garëjo. ³ Ua garëjamu va'oromo Iesu
uavareje: No uvaruëjo: God-ro a böröme nugö'ö'iramu
nosi örire rue'a'ajëjo. Na ja ë aho javajëjo. O na
no muebe'ejärëjo ae göëro rueröhego. ⁴ Èhi uavamu
hegorovo Iesuro uëvadeje: Va'oromo diehi hejarujoho
gavarujoho John majahirego he'irajo. ⁵ Uarëjo: Nöröro
ae nuni sisë'oho ajëmijego mae uheriharue höjo. Höru
sisë'oho ajëmijego mae jijiharue höjo. Jomo'e aho ajëmi-
jego marëjëvoromo jabesirire sisë sisëho barëjëhaje höjo.
Hia'i sisë'oho ajëmijego hia'e dadovoromo jöe hejarue
höjo. Vuovë'e aho ajëmijego i'ovarue höjo. Bogo eni
jië'e aribövioho ajëmiromo majëhijego God-are jö maho
hejarue höjo. John ëhi majahirëjo. ⁶ Röhu John o ae
rahu biririvoromo nasi örire mae uehorovevë'oho ë ahuro
maho hi'a'ajëjo.

⁷ Maho hi'a'ajëjamu hegorovo vuonorö'ö va'areje.
Va'amu gavë'i Iesuro ë hesi bëhire gagovare aribövioho
John-are jöho majëhiromo uëvadeje: Urimë'ioho jemë
rabe ga'irögoro John-hu a rumo'e sa'are hijajiroho ëho
va'onövarije höjo. Ijo rudu burehu huosihego arue anume
va'aje ëhi uehorovaje aho na John ëhi jië'e ae jiamu ga'i

va'arije hōjo. Bogajo. ⁸ O diehi jië'e aho ga'i va'arije hōjo. Na John niōgu mabēhe sanu'e io'amē'e ae jiamu ga'i va'arije hōjo. Rōhu ēhi jië'e niōgu ma io'amarue aribōvioho bogo a rumo'e sa'aroho raromo'i a masijehu raromarue osaremu raromarue hōjo. ⁹ Ēhi jië'oho jemē rabēni a rumo'e sa'aroho va'arije hōjo. Na John jō God-aro baeromo majēhijaje ae jiamu ga'i va'arije hōjo. Io'ajo. John iae hu ēhi jië'e ae hōjo. Rōhu aveho hehējo. Jō God-aro baeromo majēhinōvare a ioro'ioroho iosirēmiromo John hu bōrōmoho hōjo. ¹⁰ Iae ē a hesi jōho God-are surire ēhi jajivoromo uvē'e hōjo:

Ave aho God nasi jō bajuvaje aho hōjo.

Ja va'iē'iroho naro hu urimo nugō'ō'iramu va'oromo ae uē'a'ajējo jaehu va'irane ōroho iogorahorōhego.

¹¹ Ave jōho na jō mae uē'iē'ajējo. Ave sa'are raromobe rovere aho ae gemu vadu'oho John bogo iosiramiro mo bōrōmoho jië'e hōjo. A'i God-hu bōrōme namiromo muebejēvego hesi aharire raromarue a inino mahuro John iosiramiro mo dōroho jioruomajējo. ¹² Urimo John bapataeto vaejavuaje aehu a jō majēhijadevare evare aēro aevoromo daruge aho'o bojamiromo birivoromo ōroho jiovobe rueruomē'e hōjo ēhuro God-ro bōrōme namiromo muebejēvego hesi aharire jēvorōhego. Jaruvoho ēhi gemuoho ē'oruomaje hōjo. ¹³ Aevō'ioho Moses jōgoru bojēmade ahuro God-hu bōrōme namiromo ae muebejēvō'irōhe jōho majēhijamu jō God-aro baeromo majēhibe rovere aribōviohuro ēhi gemuoho ē'obe rovaroho rōhu ijo tugoho'ioho John-ro ē jōho majēhijade hōjo. ¹⁴ Rōhu urimo majēhiromo uēnōvare hōjo: God-hu bōrōme namiromo muebejēvego ga'irarije ē hesi urimo ae gō rue'a'ajējo. Ēahuro Elijah-hu vaenōvade mue gemuoho barue'ajējo. Jōho ēhi majēhinōvare hōjo. Rōhu jemē mae uehorovo'i nēgē'oho uvorējo: Elijah-are mu baruerōhego

uövuare aho iae John höjo. ¹⁵ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohonëjo.

¹⁶ Röhu jaruvore raromaruje aribövi jemesi jöho uhu'e majëhi'ie'ajëjo. Amo ririre raromarue jö bijönimoromaje asisö'oho jëvanovajëjo. Amo ririre raromoromo asisö'o ioro'iorohuro ioro'ioroho uvëvoruomajëjo: ¹⁷ Noehu aninivoromo jemëni virikö huosihëharoho jemëro bijönimoromo bogo ejahuoromo javavarije höjo. Noehu aninivoromo huë vavaeni'e jö iaroho jemëro bijönimoromo bogo ejahuoromo nierusuburu'e bamarije höjo. ¹⁸ Èhesi bëhoho John-ro rueromo God uehorovoromo ma-hi'i ioho jovoho bogo inövade höjo. Èhi'onövadoho jemëro ë jö bijönimarue asisö'oho va'ëne bijönëgamu John-are jöho bogo ejaho'i sisë'i uehorovoromo uvonövarije höjo: Aru'aho sisë dëre jië'ëro èhu'ëro ioho jovoho bogo ijaje höjo. ¹⁹ O God-are A Maho naro rueromo ioho jovoho ma-ijaje höjo. Èhi ë'ajoho jemëro èhu'o bijönimoromo uvaruje höjo: Nörö gahëjo. Ioho mahunö'e iromö vörö'e jovemu ijaje höjo. Hu vajiohu'e tax baejarue ahu'o a sisë ioro'iorohu'o èho jabesi aemo'aeme höjo. Jemëro John-are muohu'o nasi muohu'o bijönimaruje höjo röhu no God-are uehoro maho baejë'ëro muoho vaejarue höjo. Èmuoho aëro garomo uvoruomo'ajëjo: God-are uehoroho iae mae höjo. Èhu'ëro muoho vaejare höjo.

Ame göehu göehu Iesu bogo ma uehorovare jö Iesuhu jövadohoje.

²⁰ Èhi uëngoromo ame gö gö birëgadeje ë hesi bëhoho urimë'i huhu a ajëmiromö darugo'e mu masijo vaebe ë amore amore juvamu jabuhu bogo huotorovoromo hu mae uehorovarohuni. Birëgoromo uëvadeje:

²¹ Chorazin'o Betsaida'o amo rajohumë vaevë'oho jemë

sisëro revo hesi jëvájëjo. Naro darugo'e muoho jemesi amore vaejego garomo röhu nasi jöho bijönimaruje höjo. Naehu darugo'e mu jemesi amore vaejodoho Tyre amore o Sidon amore vaejego ga'ibejarëjo mami gö'e jabesi sisëni huë vavaene baeromo niögu sisë io'amoromo uonëro buerovoromo uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baeruomo'ibejajo. ²² God-hu i'u bojëmi'iröhe maja rovë'iroho Tyre o Sidon rajo jabuhu i'u bae'iröhoho ma-jianovo'i jemëro i'u börömo maho bae'a'arujëjo. Èhuremu uehorovorëjo. ²³ Röhu Capernaum amo rajohumë jemëro jemesi sivue uehorovoromo uvaruje höjo: Nosi ihoho ö'idöre ajiomo'ajëjo. Bogo ëhioho jio'i sa'aro be'a'ajëjo. Èhesi bëhoho naro darugo'e muoho jemesi amore vaejego garomo röhu nasi jöho bijönimaruje höjo. Naehu darugo'e mu jemesi amore vaejodoho Sodom amore vaejego ga'ibejarëjo mu sisëho vuonugo'ibejarëjo ëhuro jabesi amoho bogo sisërë'i jaruvoho ëhi mae jio'ibejajo. ²⁴ God-hu i'u bojëmi'iröhe maja rovë'iroho Sodom rajo jabuhu i'u baeröhoho ma-jianovo'i jemëro i'u börömo maho bae'a'arujëjo. Èhuremu uehorovorëjo.

Iesuaro va'oromo nuho'iröhe jöhoje.

²⁵ Iesuro ëhi uënogoromo evare God uavadeje: Apo ja ö'idörohu'o sa'arohu'o muebejanue ae javajëjo. Naro jasi örire huë mae uavajëjo. Rabëni hesi bëhoho jero gavane nuni aji'e a masijohuro uvoruomamu: Nosi simanoho mae javuoromo bövie bise'e ga barëjë'e javuajë uvamu gëgorovo jero jasi jöho jabesi örire subivëhë'e javajëjo. A'i gavane bogo gavë'e ariböviohuro bogo döroho bamorovo'i jöho he'i nëgamu gëgorovo jero jasi jö bëhoho röjëhijë'e javajëjo. ²⁶ Apo iae mae höjo. Jero jasi ni-moromo ë'ane höjo.

²⁷ God ëhi uanugoromo ë aribövioho uëvadeje: Nasi Vavuohuro jöe aho'o bojemiñ'e höjo muebe'irodego. Vavuohuro gemuëro Harihoho na avoho gevaje höjo. Harihoho naremuëremu Vavuoho avoho gavaje höjo. O Harihu naehu di aribövi röjëhi'i negë'ohuro ëhuro ë ariböviohuremu röjëhijego jabu'o Vavuoho gavarue höjo.

²⁸ Röhu jemë ae rahu sivohoromo i'u'e mu vaejamu u'uvëvë'oho ruerego naro jemesi dë vövöbajo'oho sasohëho'iröjo. ²⁹ Na sanu'e mae jevë'e jiaje ëhuni nasi muoho banigojiomoromo nasi jöho henövorëjo. Ëhi ël'ë'oho jemesi dë vövöbajo'oho ma-mabëhe sasohëvo'ajëjo. ³⁰ Rabëni hesi bëhoho nasi muoho i'uoho bogojio'i sase höjo.

12

Jew rajehu nuharue maja hesi jöhoje.

¹ Ëhi'oromo Jew rajo jabesi nuho majaho rovamu gagorovo Iesumëro mure jijihareje. Jijihoromo hesi ijo-rajo ömo'ömohuro hömëvamu ioho babovoromo ue'ahobe va'areje. ² Babovoromo ue'ahobe va'amu gagorovo Pharisee ariböviëro Iesu uavareje: Asë'e jaruvoho nuho majae höjo. Jasi ijorajo ömo'ömehu i avoharuoho ëho nuho maja hesi jögoroho aharuëjo. ³ Aharuëjamu Iesuro uëvadeje: David nosi a bëröme jionövade höjo. Röhu hu'o hesi ariböviohu'o jabumë hömëvamu hegorovo huhu ë'ade jö God-are surire adaharijoho ëho diehi'oromo bogo avoho uehorovarujëjo. ⁴ David-ro God-are osa mare va'ade höjo. Va'oromo God-are nunire bahijare ioho hu'o hesi ariböviohu'o ue'ahare höjo. Ëioho bogo David'o hesi ariböviohu'o ue'aho'iröhoho jio'i hesi ma-priest-ëremu ue'aho'iröhe ie jiade höjo. Röhu jabuhu ue'aharohuro ëhuro jögoroho ahare höjo. Röhu ë hesi jöho bogojiade

höjo. ⁵ Ave jöhu'o Moses-hu jögoru surire jajivadoho jemë diehi'oromo bogo avoho adaharije höjo. Nuhu maja rovë'iroho priest ariböviohuro God-are osa börömo hesi muoho vaeromo ëhuro nuho maja hesi jögoroho ahoruomaje höjo. Röhu God-are osa börömo hesi muoho vaejaruëro jië'ëro ëhu'ëro jöho bogojajëjo. ⁶ Naro jemë uëvajëjo: Mu i'ëro aviae rueromo God-are osa börömo hesi muoho iosiramijë'e höjo. Ëhuni nasi aribövieu i babovoromo ue'aharuoho jöho bogohöjo. ⁷ God-are surire jöho jajivoromo uvë'e höjo: God-ro uvajëjo: Na negajëjo a huë bae'irarije muoho vaejöro mi suvuoroho bogajo. Ëjjo hesi bëhoho avoho he'ibejarijëjo ave övo uno'e aribövioho bogo uë'ibejarijëjo: Mu sisë ë'ë'e jëvajëjo. ⁸ God-are A Maho naro nuho maja hesi jögoroho muebejaje höjo.

Övo guomahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

⁹ Iesuro ëhi uëngoromo va'adeje. Va'oromo Jew rajehu God rajahjarue osare rumo va'adeje. ¹⁰ Amo ë osare övo hitahi guomahë'e aho ë hijë'e jiadeje. Hijamu gagorovo aëro ë raromë'ëro uehorovoromo uvareje: Ë'ego noro Iesure jö sisëho nahoromo jögoru muebejarue aribövioho majëhjarëromo Iesu uavareje: Nuhu majare a jabesi sino ajëmijë'oho na ëhuro no nosi jögoroho aharue höjo o bogajo. ¹¹ O bogajamu Iesuro uhu'e uëvadeje: Jemë ae gemu sheep gemu javë'oho röhu nuho majare guare beva'ë'oho na ja ajamiromo io bamonëjo o bogajo. lo'ajo. Nuhu majaroho iae io bamo'anuëjo. ¹² Röhu sheep-oho ma-jianovo'i aho börömo mae höjo. Ëhuni nuho majare a ajëmijë'oho iae mae höjo. ¹³ Iesuro ëhi uëngoromo ë övo guomahë'e aho uavadeje: Jasi övoho nugö'öjëjo. Ëhi uavamu hegorovo övoho nugö'öjamu marëromo övo gö jiajëhi ëhi jiadeje. ¹⁴ Mae jiamu

gagorovo Pharisee ariböviohuro va'oromo Iesu anoröhe jöho mevoruomadeje.

Iesu hu God-are mu vaejaje a mae jiaje jöhoje.

¹⁵ Iesu anoröhe jöho mevaruë uvamu hegorovo Iesuro ë amore jioromo va'adeje. Va'amu gagorovo ae aho'obëhe hu rihromareje. Rihromamu huro guomo guomo'e aribövioho aho'o ajëmamu mae jëvadeje. ¹⁶ Mae jëvo'ego uënövadeje: Naehu jemë ajëmijode jöho bogave aho uë'irarijëjo. ¹⁷ Ëhi uënövade jö hesi bëhoho jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-hu jajivadëhi ëhi jioröhego. Isaiah-ro God-are surire jajivoromo ëhi uvadeje:

¹⁸ Naehu baej'ëro mu vaejaje aho gahëjo.

Nasi dë vövöbajo'e aho'o uehorovego dë mae jevaje aho aviae höjo.

Naro nasi Aru'ahoho hesirire bamaho'ejöjo.

Bamaho'iramu ae aho'obëhe dinö'e dinö'e raromaruoho huro nasi mu ma hesi jöho majëhi'ajëjo.

¹⁹ Hu bogo giagiavoromo darugo'o ho uvo'a'ajëjo.

Aho hesi huëho amo ririroho bogo he'a'aruëjo.

²⁰ Ijo adehu aho bu'öjanovo'ië'iroho hu bogo ahö'ö'ajëjo.

Irehu duorohanovo'ië'iroho bogo duoho'a'ajëjo.

Ëhi ë'obe va'ojuvo hujeji evare hesi mu mahuro ru-ahö'öjëvoromo dö maro jio'a'ajëjo.

²¹ Ëhi jio'iramu ae aho'obëhe dinö'e dinö'e raromaruohuro hu uehorovoromo uvoruomo'ajëjo: Iae huro gemuëro ajamui'ajëjo.

Iesuhu Satan-are aribövi a dëre jio'amamu rarovö'öjëvadoho hu bogo Satan-are darugoho baeromo ëhioho ë'adeje. Ëhesi jöhoje.

²² Ëhi'amu aëro ae gemu hu'irae baeromo rovaraje. Ëaho Satan-are a sisëro dëre abo hij'ëro ëhu'ëro nune

tugohahoromo bitare tövahë'e jiadeje. Ĕaho hu'irae baeromo rovamu gagorovo Iesuro a sisë dëre jiajoho rarovö'öjamu bitaroho nunoho mae jioromo jöe jövoromo uherihadeje. ²³ Ĕhi ajamamu gagorovo ae aho'obëhe jiodudu'iraeromo uarovareje: Ave aho na hu a böröme David-are uje no ajamui'iröhe aho höjo. O rahuo höjo. ²⁴ Ĕhi atoruomamu hegorofo Pharisee ariböviohuro uëruomadeje: O bogo Ĕhi jië'e a maho jioromo ë'aje höjo. A'i Beelzebul aru'aho sisë jabesi börömhuro vöröho bojamego ëhuro a dëre aru'aho sisëho rarovö'ö'amaje höjo. ²⁵ Ĕhi uëruomamu Iesuro gëromu uvadeje: Ĕariböviohuro nasi jöho Ĕhi uehorovaruëromu uhu'e uëvadeje: Sa'ae gemuehu adovoromo jabesi arijo'arije muorovë'ofo barërovo'ajëjo. Ame gemuehu o agane gemuehu adovoromo jabesi arijo'arije muorovë'ofo bogo biririvo'i barërovo'ajëjo. ²⁶ Ĕhuni Satan-ro ri'öromu hesi aribövi a jabesi dëre jio'amajoho rarovö'öjëvo'ibejajo ëhuro hesi ariböviohu'o muorovo'ibejajo hesi darugoho muoho uehoroho diehi'oromo biririvoromo nami'ibejajo. ²⁷ Röhu jemëro uvarujëjo: Sisë a börömhuro nörö vöröho bojamego hesi sisë aribövioho rarovö'ö'amaje höjo. Ĕhi jië'ofo na jemesi ariböviohuro sisë a börömo hesi vöröho baeromo rarovö'ö'amarue höjo. O diehi'oromo ë'arue höjo. Jaburo uë'a'aruëjo: Sarerivarujëjo. Aho bogo sisë a börömo hesi vöröho baeromo ëhioho ë'arue höjo. ²⁸ A'i naro God-are Aru'aho hesi darugoho baeromo raro'omaje höjo. Ĕhuni uvorëjo: God-ro aevoromo böröme namiromu nosi örire muebejavuajëro jië'ëro ëhu'ëro ë'ajëjo.

²⁹ Röhu aehu darugo'e a hesi osare rumo va'oromo hesi mae sisë ujuohaho va'ië'iroho bogo ëma ujuohaho va'irögoro urimo darugo'e aho guduamoromo tövonugoromo evare hesi inömo inömo ujuohaho va'a'ajëjo. Naro

Satan ëhi ruahö'öjaje höjo.

³⁰ Ae rahu bogo nasi a jië'oho ëho huro na'o muorovaje höjo. O na bogo ajemiromo nasi aribövi gagovë'oho ëho huro arua anumiae nugö'ö'amaje höjo. ³¹ Èhuni uëvajëjo: Aehu mu sisë vaejë'oho God-are iho ijumarue jö sisë atë'oho aho'o God-ro uehorovoromo vuonugëho'ajëjo. A'i God-are Aru'aho hesi iho ijumë'oho ëhi jië'e jö sisëho God bogo uehorovoromo vuonugo'ajëjo. ³² God-are A Ma nasi jö sisë'i atë'oho God-ro uehorovoromo vuonugo'ajëjo. A'i God-are Aru'aho hesi jö sisë'i atë'oho ëho God bogo uehorovoromo vuonugo'ajëjo jaruvo majahu'o maja ijohu'o.

Aho jö jövajire heromo uvarueje: Èa hesi dë vövöbajo'oho mae höjo ë aho sisë höjo. Èhesi uhu jöhoje.

³³ Ijo bajo mae uro'i nagë'oho ijo ma hesi bajoho uro'a'anuëjo. O ijo sisë javë'oho bajo sisë uro'a'anuëjo. Ijoho bajoro garomo uvo'a'anuëjo: Èijoho mae höjo ëho sisë höjo. ³⁴ Sigobu aboji harihu'e jëvanovajëjo. Ijo sisë va'ëne jëvë'oho jemë diehi'oromo ijo bajo manö'e raeromo jö mae atorëjo. Bogo eni jëvajëjo. Uehoro maehu o uehoro sisëhu dë vövöbajo'ere rarovëvajoho ëhi jië'e jöho jöl'ëro atarue höjo. ³⁵ A maho uehoro maëremu jëvë'ëro jö maemu atarue höjo. A sisëho uehoro sisëremu jëvë'ëro jö sisëmu atarue höjo.

³⁶ Naro jemë uëvajëjo: Jö sisë rabe rabe ëma atë'oho mevëvo gëröhe majaho rue'iramu God-ro uë'a'ajëjo: Èjöhö rabëni atarije hö uë'iramu mana ua'a'arujëjo. ³⁷ Ae gemu gemu jasi jöre garomo ua'a'ajëjo: Ja a mae javajëjo. O jasi jöre garomo ua'a'ajëjo: Ja a sisë javajëjo.

Ariböviehu Iesu bogo ma uehorovoromo huhu darugo'e mu vaejoro dinamare jöhoje.

³⁸ Èhi jövamu hegorovo Jew rajo jögoru öri röjëhjarue ae gö gö o Pharisee ae gö gö ëho jaburo ri'öromo uavareje:

Tisa no naguajëjo ga'i jero darugo'e muoho vaejego ëhuro uvo'iröhëro: Ja daruge God-aro baeromo muoho vaejanue höjo. ³⁹ Vaejanue höjamu uëvadeje: Sareri'e aribövi sisë jëvajëjo. Magonahehu hesi baru vuonugo'i ma-juvajëhi jemëro ëhi God vuonugo'i mue gö gö uehorovaruje höjo. Jemë rabëni darugo'e muoho ga'i nimarujëjo. Na ëhi jië'e muoho bogo vae'i a'i jö God-aro baeromo majëhinövade ae Jonah-hu God-are mu börömo rjëhijade ëhi jië'e muohuremu rjëhi'ejöjo. Mue gö gö bogajo. ⁴⁰ Jonah-are mu börömo hesi bëhoho jovo mi börömohuro Jonah nimu'öjamu abueromo hesi dëre hijade höjo. Hiromoma-jae niö'i gemu vahie niö'i gemu hesi uhure ëgubijiohamu höröjade höjo. Höröromo rovadëhi God-are A Maho nara sa'a gagore abo hiromoma-jae niö'i gemu vahie niö'i gemu hesi uhure höröromo rue'ejöjo. ⁴¹ Nineveh amo rajohuro ave jaruvore raromaruje ariböviohu'o gemu mae ri'öromo God-are nunire riravoruoma'ajëjo. Riravo'iramu God-ro jabesi mu maho garomo jemesi mu sisëho garomo jemë uë'a'ajëjo: Nineveh amo rajehu vaejare ëhi jië'e mu maho bogo vaejë'ego ëhuni na uëvajëjo: Jemë sisë'e aribövie jëvaje sisëro va'ohëjo. Ëhesi bëhoho ë Nineveh amo rajohuro mu sisë vaeruomë'ëro hejare Jonah-ro God-are jöe majëhijamu hegorovo jabesi uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baejare höjo. Jonah ma-bise'o jioromo jö majëhijadoho Nineveh amo rajohuro hesi jöho ejahare höjo. A'i naehu hu iosiramiro mo börömo jioromo jö majëhijajoho jemë bogo ejeharuje höjo. Ëhu'ëro jië'ëro mevo gëröhe majaho rue'iramu jemë sisërëjëvo'ajëjo. ⁴² O ëho majaho rue'iramu arue sa'a göre börömo vaenövade magonahohuro ave jaruvore raromaruje ariböviohu'o gemu mae ri'öromo God-are nunire nami'a'ajëjo. Nami'iramu God-ro sa'a gö rajo magonaho hesi mu maho garomo jemesi mu sisëho garomo jemë uë'a'ajëjo: Ëmagonahehu

vaejade ähi jië'e mu maho bogo vaejè'ego ëhuni na uë-vajëjo: Jemë sisë'e aribövie jëvaje sisëro va'ohëjo. Èhesi bëhoho ë sa'are börömo vaenövade magonahohuro hesi sa'aho vuonugo'i öri ëgoböviro rovade höjo a böröme Solomon-hu nuni aji'e jö jövajoho he'iro. Solomon-hu ae ma-bisemu börömo jioromo jö majëhijajoho ë magonahohuro he'i nimade höjo. A'i naehu Solomon iosiramiro mo börömo mae jioromo jö majëhijajoho he'irarijoho jemë bijönëgajëjo. Èhu'ëro jië'ëro mevo gëröhe majaho rue'iramu jemë sisërëjëvo'ajëjo.

Satan-are a sisëhu a hesi dëre vuonorö'ö abueromo ijumahade uhu jö Iesuhu jövadohoje.

⁴³ Röhu Satan-are mu ajamijaje aru'aho sisëhuro ae gemu hesi dëre hi'a'ajëjo. Hiromo hörö va'a'ajëjo. Va'oromo jovo rumo'e sa'are va'oromo hi'iröhe röhoho nahobe juvojuvo bogo birohogorovo ⁴⁴ uvo'a'ajëjo: Na vuonorö'ö va'oromo hijode sionore röhu maho ë hi'ejöjo. Èhi uvonugoromo vuonorö'ö va'oromo urimo hijade a hesi dëre abueromo ga'a'ajëjo dë vövöbajo'oho gagemu jio'i bibivoromo iogorë'e ma-mabëhe osa va'ëne jio'iramu. ⁴⁵ Èhi jio'iramu gagorovo va'oromo Satan-are aru'aho sisë aho'obëhe söromo rue'a'ajëjo. Èurimore ro hijade aru'ahoho a sisë höjo. Ijore huhu sö rovade ariböviohuro hu iosiramiro mo jabumë sisë bëhi mae jioruomajëjo. Èhu'ëro urimo sisë'i hijade aho ijono ho sisë bëhe hi'a'ajëjo. Jaruvore raromaruje aribövi sisëho jemë ähi sisërëjëvo'ajëjo.

Iesuarë vëmu ömo'öme o ö ömo'öme rahumë jëvaje jöhoje.

⁴⁶ Èhi jövamu evare hesi vëmohu'o ö ömo'ömo hu'o jaburo Iesu'o jöe ato'i nëgamu rueromo amonö riravareje. ⁴⁷ [Riravamu ae gemuëro ri'öromo Iesu uavadeje: Hë-ajo. Jasi vëmohu'o ö ömo'ömo hu'o ja'o jöe ato'i nimoromo

amonö riravaruëjo.] ⁴⁸ Riravaruëjamu Iesuro uavadeje: Ja uehorovanuoho nasi vëmoho nasi ö ömo'ömoho di aribövioho jioruomajëjo. ⁴⁹ Èhi uanugoromo hesi ijore ijore jijiharue aribövioho övëro røjëhijadeje ae aho'obëhe jaburo gëjoro. Hesi aribövioho røjëhiromo ae aho'obëhe uëvadeje: Aruëroho nasi vëmohu'o ö ömo'ömohu'o jëvajëjo. ⁵⁰ Ae rahu nasi Vavue ö'idöre hijaje aehu nimajëhi èhi è'è'oho èhuro è aribövioho nasi öe ma'ine vëme jioruomajëjo.

13

Aehu i ujo sa'a mare sa'a sisëre riremade uhu jöhoje.

¹ Èmajae gemuore Iesuro osare jioromo va'oromo nume jovo e'u riröre abuejadeje. Abueromo God-are jö bëhoho røjëhi'i sa'aro hijadeje. ² Hijamu ae aho'obëhe ro tagavamu Iesu jovore boat gagore va'o hi'i ae aho'obëhe jovo riröre riravareje. ³ Riravamu Iesuro uhu jöe majëhiromo èhuro jöe aho'obëhe røjëhijadeje.

Røjëhiromo uëvadeje: Iae ae gemuëro i uje ujuohoromo mure riremoli va'ade höjo. ⁴ Riremobe va'amu ujo ioro'ioroho örire rireromade höjo. Rireromamu gavë'i ugëro ro i barëjare höjo. ⁵ Ujo ioro'ioroho munë uhunö jië'e sa'are rireromade höjo. Rireromoromo ma-burëro ri'amade höjo sa'aho munë döro ma-bisemu jië'ëro. ⁶ Riromo dirumoho bogo ma io'amë'ëro majaëro rojoromoromo anamu sahoriamade höjo. ⁷ Ujo ioro'ioroho bibë'e resu resu'e sa'are rireromade höjo. Rireromë'ëro bibë'e resuohuro riromo ujo maho baba'amade höjo. ⁸ Ujo ioro'ioroho sa'a mare rireromade höjo. Rireromoromo riromo bajoho rae'amade höjo. Uje gemu gemu röhu ioro'ioroho baje 100 rae'amoli ioro'ioroho 60 rae'amoli ioro'ioroho 30 rae'amade höjo. ⁹ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohönëjo.

Iesuhu rabëni uhu'e majëhinövade ë hesi jöhoje.

¹⁰ Èhi'amu Iesuare ijorajo ömo'ömo huro rueromo Iesu uavareje: Ja ae aho'obëhe jö majëhijë'iroho ja rabëni uhu'oho majëhijanue höjo. ¹¹ Rabëni uhu'oho majëhijanue höjamu uëvadeje: God-ro böröme namiromo aho'obëhe muebejaje jöho urimoho subivëhade höjo. Èsubivëhade jöho huro hesi suvuore jemë bojëmijë'e höjo jemëremu he'i a ioro'ioroho bogo heruomoröhego. ¹² Èhesi bëhoho aji'e jö javë'oho God-ro gö'o bojami'iramu baeromo bövi mae javo'ajëjo. O bogojavë'oho bisemu baejanoho God-ro ë uehoroho mu'uvaho'ajëjo. ¹³ Èhuni naehu uhu jöemu ë aribövi majëhijaje hesi bëhoho jabu gavaruoho bogo avoho gavarue höjo. Hejaruoho bogo avoho heromo simanoroho baejarue höjo. ¹⁴ Jabumë èhi jië'e aribövie jioruomajëjo. Jabesi jöho mami'e jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro jajivoromo èhi uvë'e höjo:

Jemë hemu he'a'arujëjo
röhu bëhoho bogo avoho he'a'arujëjo.

Jemë gaemu ga'a'arujëjo
röhu bëhoho bogo avoho ga'a'arujëjo.

¹⁵ Èaribövi jabesi dë vövöbajo'oho i'uhëgaje höjo.

Hia'oho tugohëhë'e höjo.

Nunoho sigohijëhë'e höjo.

Bogo èhioho jëvo'ibejajo nunëro ga'ibejarëjo.

Hia'ëro he'ibejarëjo.

Dë vövöbajo'oho sasohoromo jöho bae'ibejarëjo

ëhuro jabumë huotorovoromo rue'ibejarëjo

naro avohëvego mae jëvo'ibejajo.

¹⁶ Isaiah-hu jajivadëhi aribövi ioro'ioroho èhi jioruomaje höjo. A'i jemë huë mae baejë'e jëvajëjo. Rabëni jemë nunëro garomo avoho gavaruje höjo. Hia'ëro heromo avoho hejaruje höjo. ¹⁷ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo.

Jemë gavaruje muoho o hejaruje jöho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviohu'o a ma ioro'ioro-hu'o aho'obëhe jaburo nimoruomade höjo garomo he'iro. Röhu bogo garomo bogo heruomade höjo.

I ujo sa'are riremado uhu jö Iesuhu huruoho majëhijado-hoje.

¹⁸ Röhu aehu i ujo riremado uhu jö hesi bëhoho hehëjo. ¹⁹ God-hu böröme namiromo muebejëvaje jöho ae rahu hia'ëremu heromo bogo avoho hejamu gavë'oho a sisë börömohuro rovaje höjo. Rueromo gavaje God-are jöho i ujo va'ëne jabesi dëre jiego garomo baeniëhiromo rori'o bu'öjaje höjo. Ujo örire rireromamu ugehu i barëjare jö hesi bëhoho ëhi höjo. ²⁰ O i ujehu munë uhunö jië'e sa'are rireromoromo riromo sahoriamade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho heromo ma-burëro nimorohoromo jöho ejaharue höjo. ²¹ Ejahoromo jöho madöëremu baejë'ëro ëhu'ëro majae ma-bunemu mae uehorovoromo garöhe God-are jö uehorovaruohuni aehu sisë vaejëvamu gavë'oho o huë vavaene rovamu gavë'oho ma-burëro vuonugarue höjo. ²² O ujehu bibë'e resu gemuore rireromade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho hejarue höjo. Heromo ave sa'a hesi muohuni nurunurumoromo o sarerivoromo uvarue höjo: Inöme bövie bise'e masije höromo jabesi nuninö bamarue höjo. Bamoromo sa'arohemu uehorovaruohuro ëhuro God-are jö jabesi dëre jiajoho taemego jabumë bogo rae avoharue höjo. ²³ O ujehu sa'a mare rireromoromo baje 100 o 60 o 30 rae'amade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho heromo avoho hejarue höjo. Avoho heromo rae avoharue höjo. Ioro'iorohuro ioro'ioroho iosirëmiromo mu ma-mabëhe vaejarue höjo.

Resu sisëhu iruno'o ma hesi gemuore ri'amade uhu jöhoje.

²⁴ Iae Iesuro uhu jöe gö'o majëhijadeje. Majëhiromo uëvadeje: Ae gemuehu ujo ma riremoromo ë'adëhi God-ro böröme namiromo hesi öri ari'oho ëhi muebejaje höjo. Ae gemuëro mure va'oromo iruno'e ujo maho riremobe va'ade höjo. ²⁵ Èhi ë'ë'ëro ae aho'obëhe momorö'öj'ë jiamu gagoro mu arijo'ohu'o muorovaje ae gemuëro mure rovade höjo. Rueromo i va'ëne resu sisëho i ujo riremadiire ë riremonugoromo va'ade höjo. ²⁶ Èhi ë'ë'ëro iruno'oho riromo baje raejamu gav'ë'i resu sisëhu'o riromo rae'amade höjo. ²⁷ Resu sisëhu'o rae'amamu gagorovo mu arijo'o hesi mu vaejarue ariböviohuro rueromo uavare höjo: Asë'e ja ujo mae jasi mure riremame höjo. Diehi'oromo resu sisëhu'o rijade höjo. ²⁸ Uëvade höjo: Na'o muorovaje ahuro ë'ade höjo. È'ade höjamu uavare höjo: Èhi jië'oho na ja nagajëjo no va'oromo resu sisëho ravojöro. ²⁹ Uëvade höjo: Bogajo. Jemëro resue ravo'ihöromo iruno'ohu'o ravo'amojöëni bogo ëhioho ë'a'arujëjo. ³⁰ Èhuni iruno'ohu'o resuohu'o nugego ëhi gemu mae ri'irajo gagovo'iröhe majaho rue'iröhe höjo. Èmajaho rue'iramamu iruno'e gagovarue aribövioho naro uë'ejöjo: Urimo resuoho ravoromo huhoho'amorëjo vëniro huo'irarije. Amo evaro iruno'oho gagovoromo ujuoho va'oromo nasi iruno'o osaro bahirëjo.

Ijo hisue mustard-hu ëgovaje uhu jöhoje.

³¹ Röhu uhu jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: Ijo hisu ihe mustard ujehu börömoriro mo ëgovajëhi God-ro böröme namiromo ae gö'o gö'o ëhi gagovoromo muebejëvobe va'a'ajëjo. Ae gemuëro mustard ijo hisu uje gemu baeromo hesi mure öjade höjo. ³² Röhu bajo ioro'ioroho ma-jianovo'amo'i a'i ë mustard ujoho biseharihe höjo. Èhi höjo röhu riromo ëgovoromo ijo hisu ioro'ioroho iosirami'amoromo ijo va'ëne jiaje höjo. Ijo va'ëne jiego

ugëro rueruomoromo ë ijo hesi adore ijue vae'amarue hõjo.

I dë huaje osehu ire rumorovade uhu jõhoje.

³³ Ëhi majëhinugoromo uhu jõe gö'o majëhiromomo uëvadeje: God-hu bõrõme namiromomo muebejëvaje öroho aviëhi hõjo. I dë huaje osehu ire rumorovajëhi God-hu bõrõme namiromomo muebejëvaje muohuro sa'ae aho'o ëhi rumorovobe va'aje hõjo. Magonahe gemuëro ie aho'obëhe gagovoromo i dë huaje osoho i gemuore bamoromo iohu'o buarohade hõjo. Buarohamu ë ioho aho'obëhe rumorovo barëjade hõjo.

³⁴ Ëjõho aho'obëhe Iesuro uhu'e majëhijamu rue gagovare ariböviohuro hejareje. Jõe aho'o ma-uhu'e gemu majëhinövadeje. ³⁵ Ëhi uhu'e majëhijade jõ hesi bëhoho urimo jõ God-aro baeromomo majëhinövade ae gemuëro Iesuhu vae'irõhe mu jõho God-are surire jajivoromomo uvadeje:

Naro uhu'e majëhinövõ'ejõjo.

Ö'idõ sa'a bamadevare evare aevoromomo subivëhobero vade jõho na jõvonövõ'ejõjo.

Resu sisë hesi uhu jõ Iesuhu huruoho majëhijade jõhoje.

³⁶ Ëhi'onugoromomo gagovarue aribövioho rëmo'i osare va'adeje. Osare va'amu gagorovo hesi ijorajo ömo'ö-mohuro rueromomo uavareje: I va'ëne resu sisëhu i mure ri'amade jõho huruoho majahuijego no hejarëjo.

³⁷ Hejarëjamu uëvadeje: Ujo ma riremado a hesi jõ bëhoho uëromomo ë'ode hõjo: God-are A Maho nõrõ hõjo. ³⁸ I mu hesi jõ bëhoho uëromomo ë'ode hõjo: Sa'ae aho'obëhe dinõ'e dinõ'e jiobe va'ajëjo. I ujo hesi jõ bëhoho naro uëromomo ë'ode hõjo: God-hu muebejëvego hesi aharire raromarue aribövie jioruomajëjo. I va'ëne resu sisë hesi jõ bëhoho naro uëromomo ë'ode hõjo: A sisë bõrõmomo hesi aribövie

gioruomajëjo. ³⁹ Mu arijo'o nu huodivoromo resu sisë hesi ujo riremado a hesi jö bëhoho naro uëromo ë'ode höjo: Satan höjo. I gagovo'iröhe maja hesi jö bëhoho naro uëromo ë'ode höjo: Ave sa'a bövi bise'o barë'iröhe majaho höjo. I gagovo'iröhe aribövi jabesi jö bëhoho naro uëromo ë'ode höjo: Anera aribövioho gioruomajëjo. ⁴⁰ Resu sisë gagovoromo vëniro huaruëhi sa'a bövi bise'o barë'iröhe majaho rue'iramu ëhi jio'a'ajëjo. ⁴¹ Èho majaho rue'iramu evare God-are A Maho naro nasi anera aribövioho rëmö'ö'iramu jabumëro rueruomoa'ajëjo. Rueruomoromo mu sisë røjëhijarue o God-are jö aharue aribövi God-hu muebejëvajo mevoromo ⁴² vëni bërömehu ravajire ruruhö'öruomo'ajëjo. Èdirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'iho vuogigimoruomo'ajëjo. ⁴³ Èhi ë'iramu evare mu mae vaejarue ariböviohuro jabesi Vavuehu muebejaje öri ari'ere raromoromo majaeu bamoromo ajivajëhi ëhi ajivoruomoa'ajëjo. Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohönëjo.

Gurijijë'e inömo mabëhe o nienia mabëhe ë inömo jabesi uhu jöhoje.

⁴⁴ Röhu God-hu bëröme namiromo muebejëvaje jö göho uhu'e uë'ië'ajëjo. Ae gemuehu gurihhi nugë'e inömo mabëhi bihoromo ëhuremu gemu uehorovadëhi God-hu bëröme namiromo muebejëvaje jö ëhuremu ëhi uehorovo'irarije jöho höjo. Ae gemuëro ae gö hesi mure juvo'i gavade höjo inömo ma-mabëhe gagovoromo gurihhi nugë'e jiamu. Gurihhi nugë'e jiamu gagorovo huro ujuohoromo röhu maho gurihhiromo duhade höjo. Duhonugoromo ë inömhuremu uehorovoromo nimorohë'i va'oromo hesi maho sisëho aho'o imo'amo barënu-

goromo ijo bajo bövi mae baeromo vuonorö'ö va'oromo gurihi nugë'e inömo ho bae'i ë muo ho imade höjo.

⁴⁵ O aehu nienia mabëhe ëhemu uehorovadëhi God-hu böröme namiromo muebejëvaje jö ëhemu ëhi uehorovo'irarije jöho uhu'e uë'ië'ajëjo. Nienia imo'amaje ae gemuëro nienia mabëhe imo'amo'i nahobe juvade höjo. ⁴⁶ Nahujuvo nieniae gemu ma-mabëhoho birohade höjo. Birohonugoromo ë nieniahuremu uehorovoromo va'oromo hesi maho sisëho imo'amo barënu goromo ijo bajo bövi mae baeromo vuonorö'ö va'oromo ë nieniaho gemu imade höjo.

Viö uhu jöhoje.

⁴⁷ Röhu God-hu böröme namiromo muebejëvaje jö göho uhu'e uë'ië'ajëjo. Aëro viö böröme jovo e'ure ba'amare höjo. Ba'amamu jovo maje ihe gö gö viöre aegade höjo. ⁴⁸ Aegoromo irijiomamugo evare jovo riröre bava'oromo raromare höjo. Raromoromo jovo majo maho suovoromo hevöre io'amo'i sisëho ruruhö'öjare höjo. ⁴⁹ Ejö hesi bëhoho ave sa'a hesi majaho barë'iramu ëhi jio'a'ajëjo. Aneraëro rueruomoro a maho ëhi rëmo'i a sisëho mevoromo ujuohoromo ⁵⁰ vëni böröme hu ravajire ë ruruhö'ö'aruëjo. Eëdirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'iho vuogigimoromo'ajëjo. Eëhi jio'a'ajëjo.

Jö mae göho mamie göho i'e ë hesi jöhoje.

⁵¹ Röhu naehu majëhijode jöho aho'o na jemë he barëjarije höjamu uavareje: Io'ajo. ⁵² Io'ajamu Iesuro uëvadeje: Eëhu'ëro God-are jögoru mami öri röjëhijaje ae rahu God-hu böröme namiromo muebejëvaje jö i'ohu'o ëhu'o hejë'o ho inömo mamiohu'o i'ohu'o hesi osare jiaje aho va'ëne jianovajëjo. Eëhi jië'e aehu inömo mamiohu'o i'ohu'o bahijaje osare jio'amajoho va'orahoro ujuoho

rueromo röjêhijajêhi êhi jiê'e ariböviohuro God-are jö mamiohu'o i'ohu'o ae röjêhiruomo'ajêjo.

Iesuare amo rajehu Iesu bijönimoruomade jöhoje.

⁵³ Êhi jiê'e uhu jöho majêhinugoromo Iesuro va'adeje. ⁵⁴ Va'oromo hesi amëro rovadeje. Rueromo hiromo God rajahjarue osare rumo va'oromo God-are jö bëhoho röjêhijadeje. Röjêhijamu hegoroovo tiöjêvadeje. Tiöromo uvoruomadeje: Diehi'oromo simano maho baeromo darugo'e mu masijoho vaejaje höjo. ⁵⁵ Hu sarerivajêjo. Majo muemu vaejaje a hesi harihe höjo. Hesi vëmoho Mary höjo. Hesi ö ömo'ömoho James Joseph Simon Judas êhi jio'amajêjo. ⁵⁶ Hesi ma'ino ömo'ömoho aho'o no'o gemu mae raromarue höjo. Êhi jiê'oho diehi'oromo aviêhi jiê'e muoho baejade höjo. ⁵⁷ Êhi uvoromo nue huodivareje. Nue huodivamu gëgorovo Iesuro uêvadeje: Jö God-aro baeromo majêhijarue aribövioho dinö'e dinö'e va'ë'iroho aëro no mae uehorovavuarue höjo. A'i nosi sa'a raje agane gemuoho jemëremu bogo êhioho uehorovavuaruje höjo. ⁵⁸ Êhi uênugoromo darugo'e muoho ma-gemu gemu ë vaejadeje amo rajoho bogo ma uehorovaruego.

14

John bapataeto vaejaje a guomade jöhoje.

¹ Êhi'amu Iesuhu mu bërömo vaejaje jöho sa'a a bëröme Herod-ro hejadeje. ² Herod-ro jöho heromo hesi mu vaejarue aribövioho uêvadeje: Êaho John bapataeto vaenövade aho höjo. Hu guomoromo ri'öjê'e höjo. Guomoromo ri'öjê'ëro êhu'ëro darugo bëröme baeromo mu masijoho vaejaje höjo.

³⁻⁴ Röhu ë jö hesi bëhoho urimë'i Herod-ro hesi öe Philip-are vabore hesi ihoho Herodias gohoniahijadeje. Gohoniahijamu John-ro ri'öromo ua'i hijadeje:

Ĕmagonaho baejanoho ĕho bogo maehu hōjo. Ĕhi ua'i hijamu Herod-ro ĕ magonaho hesi jōēni ae uēvamu John guduamoromo tōvoromo savoji gagore ba'amareje. ⁵ Ĕhi'amu Herod-ro John ano'i nimoromo rōhu uvadeje: Ae aho'obēhe uvoruomaje hōjo: John hu jō God-aro baeromo majahuijaje ae hō uvarue hōjo. Ĕhi uvoromo ĕ aribōvioho juhuonēmiromomo bogo anadeje.

⁶ Ĕhi'ojuvo Herod rahade majaho rovadeje. Herod rahade majaho rovamu Herodias-are abojohuro ae aho'obēhe jabesi nunire rueromo javavadeje. Javavamu Herod-ro garomo vuēvadeje. ⁷ Vuēvoromo magonahoho uavadeje: Ja rabe rabe nagē'oho iae na bojami'ejōjo. God-ro ge'ego na mae uavajējo. ⁸ Ĕhi uavamu abojohuro va'o vēmehu nimade jōho heromo rueromo Herod uavadeje: Bapataeto vaejaje ae John-are sōnōho tarioromo simanoho hevōro bamoromo avehuro baro bojemējo. ⁹ Ĕhi uavamu hegorovo rue a bōrōmohuro huē vavaene baejadeje. Huē vavaene baejade hōjo rōhu urimo darugo'e jōho ĕ aribōvi jabesi nuniro ĕ magonahoho mae uavē'ēro ĕhu'ēro jōe bojēmiromomo uēvadeje: Magonahehu nimajoho baro bojami'hējo. ¹⁰ Bojami'hēromomo ae rēmō'ōjamu savoji gagore va'oromo John-are sōnōho tarioromo ¹¹ simanoho hevōre bamonugoromo barueromo abojoho bojami'jareje. Bojamamu huro bava'o vēmoho bojamadeje. ¹² Ĕhi'amugo John-are ijore ijore jijiharue aribōviohuro rueromo sinoho bava'oromo guavareje. Guavonugoromo va'oromo Iesu majahijareje.

Iesuhu ae aho'obēhe 5,000 da'ujēhade jōhoje.

¹³ John bapataeto vaejēvaje a guomade jōho majēhijamu hegorovo Iesuro va'oromo boat-re ajio hiromomo a rumo'e sa'are va'i va'adeje hu'o hesi aribōviohu'o

sivue raromoröhëni. Ëva'aje jöho hegoro ae aho'obëhe jabesi amore amore jioromo va'oromo Iesuhu va'ajire sa'a hörëro ë va'oruomadeje. ¹⁴ Va'oruomamu Iesuro jovo döre boat-re va'adoho sa'are rueromo ravo'amoromo gavade ae aho'obëhe tagavë'e jiamu gëgorovo jabesi jöëni vavaenimoromo jabesi aribövïe guomo guomo'o ho ajëmi-jadeje.

¹⁵ Ëhi'ojuvo majae garobo'e bamamugo hesi ijorajo ömo'ömohuro rueromo uavareje: Aveho a rumo'e sa'ae höjo. O majae mami'e barëjë'e höjo. Ëhuni aribövïoho rëmö'öjeho amo göro göro va'oromo ie imo'amo'irarëjo. ¹⁶ Ie imo'irarëjamu Iesuro uëvadeje: Jabumë rabëni va'ojörajho. Jemëro iruno'o ho da'uojëhirëjo. ¹⁷ Da'uojëhirëjamu uavareje: Iae mae höjo röhu aviaie no ie övo gö mine visue niö'i ëhemu javuajëjo. ¹⁸ Ëhemu javuajëjamu uëvadeje: Baro bojemihëjo. ¹⁹ Ëhi uënugoromo huro aribövïoho uëvadeje: Garasïoro raromohëjo. Raromohëromo ie övo gö mine visue niö'i ujuoho rovaroho ëho huro ujuohoromo ö'idöho sïoroho garomo God huë mae uavadeje. Huë mae uanugoromo ioho ato'atovoromo hesi ijorajo ömo'ömoho i'imëmamumu ujuohoromo ae aho'obëhe suvuorëmijareje. ²⁰ Suvuorëmijamu ae aho'obëhe ë ioho visuoho ue'ahamu da'uëgadeje. Da'uëgamu gagorovo ijorajoho jaburo vitu vituoho gagovoromo aegamu esöe aho'obëhe 12 irijïomo'amadeje. ²¹ Ëhi'areje. Ama'e aho'obëhe 5,000 rabu'e iohu'o visuohu'o ue'ahoruomadeje. Röhu magonahe asisö'e jabu'o ue'ahareje.

Iesuhu e'u döre hörehu va'ade jöhoje.

²² Ëhi'amumu Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Boat-oro ajïo raromoromo e'u ïoni gönö urimo va'ohëgo na a ioro'ïoroho rëmö'öjöhjo. ²³ Ëhi uëromo ae

aho'obêhe rêmö'önugoromo parie vae'li hesi sivue dahorure ajiomadeje. Ajiomoromo hesi sivue hijamu vahiro-madeje. ²⁴ Vahiromamu nume ijorajoho jaburo öri ëgob-öviro jovo döre va'oruomamu evare burëro jabesi nuninö rueromo jovoho hasaromo boat-ohu'o babu'öjêvobe va'adeje. ²⁵ Ëhi'ojuvo sisonuvo'ia'amu Iesuro jovo döre hörëro rovadeje. ²⁶ Jovo döre rovamu gagorovo ijorajoho jaburo jiodudu'iraeromo uvareje: Aru'ahëro rovajëromu juhuonivoromo jö'e dadovareje. ²⁷ Jö'e dadovamu hejë'i Iesuro uëvadeje: Nadi juhuonivo'i biririvohëjo. Na jevajëjo. ²⁸ Na jevajëjamu Peter-ro uavadeje: Bada ja javë'oho uevego na jovo döre ö'öjo. ²⁹ Ö'öjamu Iesuro uavadeje: Rovëjo. Rovëjamu hegorovo Peter-ro boat-re jioromo jovo döre abueromo Iesu biroho'i hörëro jovo döre va'adeje. ³⁰ Va'ihö gavade bure rovamu gagorovo juhuonivadeje. Juhuonivoromo jovo gagore abue'ia'amu gavë'i uvadeje: Bada ajemëjo. ³¹ Ajemëjamu hejë'i Iesuro övoho nugö'öromu Peter ma'enoromo uavadeje: Mae uehorovevo avoho'ibejanëjo. Ja rabëni uehoro niö'ioho baejane höjo. ³² Ëhi uanugoromo jaburo niö'iro boat gagore ajiomamu gavë'i buroho barëjadeje. ³³ Buroho barëjamu gagorovo boat-re raromare ariböviohuro Iesu rajahiromu uvareje: Iae mae-ëjo. Ja God-are Harihe javajëjo.

³⁴ Ëhi'onugoromo e'u ioni gönö rueromo Gennesaret sa'are ravo'amareje. ³⁵ Ravo'amamu gagorovo ë sa'a rajohuro Iesu garomo uvoruomadeje: Iae Iesu hö uvoromo ë sa'ae bövioho jöe nugö'öjamu guomo guomo'e ae aho'obêhe ujuoho rueruomadeje. ³⁶ Ujuoho rueromo ëninamiromu uanövareje: Guomo guomo'e aribövioho uëvego ja niögu vituohuremu rëhego ëhuro guomo guomoho barë'amajo. Ëhi ua'ego ae rahu rëhë'oho marë'amönövadeje.

15

Pharisee ariböviehu God-are jö bogo avoho uehorovo'i jabesi a mami jö böröme hö uehorovare jöhoje.

¹ Èhi'amu Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri röjèhijarue ariböviohu'o èho jaburo Jerusalem jioromo rovaraje. Rueromo Iesu uavareje: ² Jasi ijorajo ömo'ö-moho nosi a mamiehu bojëmibe rovaraje jögoroho ahoruomaje höjo. Nosi a mamiehu è'arèhioho jasi aribövioho jovoho övoho bogo èhioho otehodivorovè'e ioho maue'aharue höjo. Rabèni èhioho è'arue höjo. ³ Èhi uavamu hegorovo Iesuro uévadeje: Röhu jemè rabèni jemesi a mami jabesi muohuremu uehorovoromo èhuro God-are jögoroho aharuje höjo. ⁴ Èhesi bëhoho God-ro uévade höjo: Jasi vèmu vavu'oho mae uehorovèvonèjo. O jöe gö'lo uévade höjo: Ae rahu jö sisè jövoromo vèmu o vavu hesi iho ijumahè'oho anego guomo'irajo. ⁵ Röhu jemèro è jöho ahoromo ae röjèhiromo uèvaruje höjo: Jaehu jasi vèmu vavu'o God-are nunire uèvé'oho: Nasi maho sisèho ujuohoromo jemè ajèmi'ibejodoho röhu aveho na God-are ihoro bamè'e jevajè uèvé'oho ⁶ nadi röhu maho huotorovoromo vavuoho ajaminèjo. Ajamijè'oho sisè höjo. Vavu ajamijè'oho sisè hö uèvarujohuro èhuro vèmu vavu'o mae uehorovèvo'irarijego God-hu bojèmade jöho jemèro aharuje höjo jemesi a mami jöho e'irovo. ⁷ Sareri sareri'e aribövie jèvajèjo. Jö God-aro baeromo majèhijade ae Isaiah-ro jemèhu è'irarije jöho jajivoromo èhi uvè'e höjo:

⁸ Ave ariböviohuro ma-jö'èremu God na rajehi'i dè vövöbajo'oho bogo nasi gemuoroho jio'i rori'o jioruomajèjo.

⁹ Jabumè a jabesi jögoroho ae röjèhiromo uèruomaje höjo: Èho God-are jöe jiaje ejahuorèjo.

Ma-a jabesi jögoroho ëhi röjëhiromomo ëhuro ma-döhemu
 God na rajehiruomaje höjo.
 Ëjemesi jö Isaiah-hu jajivadoho iae mae höjo.

*Bogo i ijaruohuro a'i uehoro sisë baejaruohuro ëhuro God-
 are nunire sisërëjavuaje jöhoje.*

¹⁰ Iesuro ëhi uëngoromo ae aho'obëhe uëvadeje: Ro gemuoro gagovohëromomo ro gagovamu uëvadeje: Ave uhu jö uë'ië'ajoho avoho heromomo bëhoho baerëjo. ¹¹ Rabe jö'ore va'ë'oho bogo ëhuro aho sisërë'amo'i a'i rabe jö'ore jioromomo suorovë'ohuro ëhuro aho sisërë'amaje höjo.

¹² Iesuro ëhi jövamu hejë'ëro hesi ijarajoho jaburo rueromomo uavareje: Jaehu ë jö majëhijamu Pharisee ariböviehu heromomo huë sisë baeruomadoho na ja uehorovanuëjo. ¹³ Na ja uehorovanuëjamu Iesuro uëvadeje: Nasi Vavue ö'idöre hijaje a hesi aribövioho mure i maehu rijajoho va'ëne jioruomajëjo. Ëmure hesi ëma ri'amaje resu resuho nasi Vavuohuro jaho'amoromomo ruruhö'ö'a-jëjo. ¹⁴ Ëhuni ë resu resu va'ëne Pharisee aribövioho ëhi vuonugorëjo. Jaburo nuni sisë'e ariböviohuro öroho röjëhijanovarue höjo. Nuni sisë'e a göehu nuni sisë'e a gö öri röjahijë'oho jabumë niö'i guare bejëvo va'a'ajëjo.

¹⁵ Bejëvo va'a'ajëjamu Peter-ro Iesu uavadeje: Röhu jö'ore va'aje o jö'ore jioromomo suorovaje uhu jö hesi bëhoho huruho majahuijego no hejarëjo. ¹⁶ Hejarëjamu Iesuro uëvadeje: Na jaruvoho ëhi jemë'o uehoroho bogojëva-jëjo. ¹⁷ Jemë rabëni bogo garomomo uvarujëjo: Rabe jö'ore va'ë'oho dëre abueromomo dëre jioromomo suorovoromomo bogo aho ijumëvë'e ma-gua gagore va'aje höjo. ¹⁸ A'i jö'ore jioromomo suorovaje jöhuro dë vövöbajo'ere jioromomo rojomoromomo jö'ore suorovaje höjo. Suorovoromomo ëhuro aho God-are nuniroho sisërë'amaje höjo. ¹⁹ Ëhesi bëhoho uehoro sisëhuro dë vövöbajo'ere jioromomo rojomego ëhuro

ae muo'amoruomaje höjo. Goho'amoruomaje höjo. Öero jijihanovoruomaje höjo. Vajiohëro ujuohoruomaje höjo. Ae sarerëmiruomaje höjo. Ae gö jabesi ihoho ijumoruomaje höjo. ²⁰ Èhi jië'e mu sisë vaejë'ohuro ëhuro aho God-are nunire sisërë'amaje höjo. A'i övo bogo eguë'e i ijë'oho bogo ëhuro aho God-are nuniroho sisërë'amaje höjo.

Israel rajo bogo a'i sa'a gö rajo magonahehu Iesu mae uehorovade jöhoje.

²¹ Èhi'oromo Iesuro ë sa'aho nugo va'adeje. Va'adoho va'o Tyre amo Sidon amo jiajinö sa'are ë rovadeje. ²² Rovamu iae Canaan sa'a rajo magonahëro ë sa'are hijë'ëro rueromo Iesu uavadeje: Bada ja a böröme David-are ujoho javaje nani vavaenimoromo ajeminëjo. Satan-are a sisëro nasi aboji hesi dë gagore abuejë'e höjo. Abuejë'ëro magonahoho sisë'i hijajëjo. ²³ Sisë'i hijajëjamu Iesuro bogo jöho uavadeje. Bogo jöho uavamu hesi ijorajo ömo'ömhuro rueromo uavareje: Magonahoho uavego va'ajo. Hu ma-darugo'o uvobe nosi ijore ijore rovajëjo. ²⁴ Rovajëjamu Iesuro uëvadeje: God-ro sa'are remö'öjade höjo naro rueromo bogo sa'a gö rajoho ajëmi'i a'i Israel raje sheep va'ëne subirö'ö'amë'ohemu ajëmi'irodego. ²⁵ Èhi uëvamu ë sa'a gö rajo magonahohuro ro Iesuare bëhire ague aho hiromo uavadeje: Bada ajemijëjo. ²⁶ Ajemijëjamu Iesuro uehorovoromo uvadeje: Vëmu vavu'ehu jabesi aboji harihu'o urimo ajëmijaruëhi naro nasi sa'a rajohemu ëhi urimo ajëmi'i rovode höjo. Èhi uvoromo ë sa'a gö rajo magonahoho uhu'e uavadeje: O-ajo. Noehu aboji harihu'o jabesi i ujuohoromo ö harihu mio'amë'oho ëho bogo maehu höjo. ²⁷ Bogo maehu höjamu hegorovo magonahohuro uehorovoromo uvadeje: Iae na bisemu ioniro sa'a gö raje jevo'ego ëhuni bogo ajëmi'i jöho jövajëjo. Röhu noehu bogo rarovego öehu

i ugobajo'o ue'aharuēhi nani Iesuro na'o ēhi ejehoromo nasi abojoho ajami'ajējo. Ēhi uvoromo mana uhu'e uavadeje: Bada iae mae-ējo rōhu jabesi ōhuro vavu jabesi maratuore jioromo rireromē'e i ugobajo'oho ue'aharue hōjo. ²⁸ Ue'aharue hōjamu Iesuro uavadeje: Asē'e naro ajamijōro uehoro ma-mabēhe barovane hōjo. Ēhuni jaehu nimanuēhi ēhi ē'ejōjo. Ēhi ē'ejōjamu gavē'i abojoho marējahadeje.

Iesuhu ae aho'obēhe jabesi sino avohēhade jōhoje.

²⁹ Ēhi'amu Iesuro va'adeje. Va'adoho va'o Galilee jovo rirōre va'oromo dahorure ajiomoromo sa'aro hijadeje. ³⁰ Hijamu ae aho'obēhe maho jaburo hōru sisē'e aho nuni sisē'e aho ōvo hōru tövēhē'e aho bitaro tövēhē'e aho guomo guomo'e a ioro'ioroho aho'obēhe ēhi ujuoho rueruomadeje. Ujuoho rueromo Iesuhu hijajire sa'are bahiruomadeje. Bahijamu huro avohēvamu mae jēvadeje. ³¹ Mae jēvamu ae aho'obēhe garuomadeje bitaro tövēhē'e aribōvioho mae jioromo jōe atamu ōvo hōru'e tövēhē'oho mae jēvamu hōru sisē'e aribōvioho mae jioromo jijihamu nuni sisē'e aribōvioho mae jioromo uherihamu. Ēhi'amu gēgorovo jabumē ae aho'obēhe tiōjēvadeje. Tiōromomo God Israel rajo muebejēvaje a hesi ihoho dōro bamoruomadeje.

Iesuhu ae aho'obēhe 4,000 i da'uojēhade jōhoje.

³² Ēhi'amu Iesuro hesi ijarahō ōmo'ōmoho uēvadeje: Ruehē uēromomo rovanu uēvadeje: Ave aribōviohuni vavaenegajējo. Jabumē na'o raromobe rovaroho mae niō'i gemu barējē'ēro ēhu'ēro i ue'aho'irōhoho bogohōjo. Ma-dē gagēremu rēmō'ōjē'oho na bijōnegajējo va'ego ōrire nune ōrijēvojōēni. ³³ Ēhi uēvanu rue ijarahō jaburo uavareje: Iae ēhi hōjo rōhu aveho ma-sa'aemu jiē'e ōri ari'ero ae aho'obēhe rovē'e hōjo.

Ĕhi jië'o'ho no dinö'e ioho birohoro mo da'uojëhi'ejarëjo. ³⁴ Da'uojëhi'ejarëjamu uëvadeje: Ioho dimino'e jëvajújo. Dimino'e jëvajújamu uavareje: Ioho övo gö mine övo göre niö'i visu ininoho ma-gemu gemu javuajëjo. ³⁵ Ĕhi uavamu hegoro vo Iesuro ae aho'obëhe uëvadeje: Sa'aro raromohëjo. ³⁶ Raromohëromo ie övo gö mine övo göre niö'i ujuoho rovarohu'o visuohu'o ujuohoro mo God huë mae uanugoro mo ato'atovoromo hesi ijorajo ömo'ömo ho i'imëmamu ae aho'obëhe suvuorëmi jareje. ³⁷ Suvuorëmi jamu ae aho'obëhe ue'ahamu da'uëgadeje. Da'uëgamu gagorovo ijorajoho jaburo vitu vituoho gagovoromo esöe övo gö mine övo göre niö'i aegamu irijomo'amadeje. ³⁸ Ama'e aho'obëhe 4,000 jaburo ë ioho visuoho ue'ahoruomadeje. Röhu magonahe asisö'e jabu'o ue'ahareje.

³⁹ Ĕhi'amu Iesuro ë aribövioho rëmö'önugoro mo boat-re ajio hiromo Magadan sa'are va'adeje.

16

Pharisee ariböviohu'o Sadducee ariböviohu'o jabuhu Iesu bogo ma uehorovoromo huhu darugo'e mu vaejoro dinamare jöhoje.

¹ Iae Pharisee ariböviohu'o Sadducee ariböviohu'o ëho jaburo rovareje. Rueromo Iesu guaro beva'ojoro nimoro mo uavareje: God-are darugoho baeromo bogo gavarue muoho röjahuijego no gavarëjo huro ja ajamego muoho vaejanue javego o bogo. ² Ĕhi uavamu huro uëvadeje: Jeniromoro mo ö'idöho kavuego uvaruje höjo: Ö'idö kavuajoho vamae jio'iro ë'ajëjo. ³ O sue'o'ho uvaruje höjo: Ö'idö kavuoro mo ramoramovajoho jaruvoho ëni buru'e rue hesi höjo. Jemëro ö'idöho uherihoro mo kavuego garomo uvaruje höjo: Ĕhesi bëhoho iae ëhi jio'ië'ajëjo. Röhu ave jaruvore rovaje muoho garomo ë hesi bëhoho

bogo avoho garomo uvarujëjo: Iae God-are mu börömo rovajëjo. ⁴ Sarerile aribövi sisë jëvajëjo. Magonahehu hesi baru vuonugo'i ma-juvajëhi jemëro ëhi God vuonugo'i mue gö gö uehorovaruje höjo. Jemë rabëni darugo'e muoho ga'i nimarujëjo. Na ëhi jië'e muoho bogo vae'i a'i Jonah-hu God-are mu börömo rjöhijade ëhi jië'e muohuremu rjöhijëjjo. Mue gö gö bogajo. Ëhi uëngoromo rëmo va'adeje.

Pharisee aribövi o Sadducee aribövi jabesi i dë huaje oso hesi uhu jöhoje.

⁵ Ëhi'amu Iesumëro e'lu döre va'oromo ioni gönö rovareje. Rueromo ijorajoho jaburo gavareje rumonëgamu iruno'oho bogo ujuohë'e jëvamu. ⁶ Ëhi'amu Iesuro uhu'e uëvadeje: Jemë gavë'iajo. Pharisee aribövi o Sadducee aribövi jabesi i dë huo'amaje osohuro jemesirire rumorovo'ajëjo. ⁷ Rumorovo'ajëjamu rueho jaburo ë jöho mevoromo uarovareje: Noro ie bogo ujuoho rovë'ëro ëhuni jövajëjo. ⁸ Ëhi uarovamu Iesuro gëromo uvadeje: Jabumë ëhi jië'e jöho ataruëromo uëvadeje: Mae uehorovevo avoho'ibejarijëjo. Jemë rabëni i bogojavuaje jöho atarujëjo. ⁹ Jemë rabëni avevejö'ohu'o bogo gavarujëjo. Naehu ie övo gö mine ujuohoromo ae aho'obëhe 5,000 i'imëmodoho ë i vitu vitu aegamu esöe dimino'e irijiomamo'amadoho jemë ëhu'o rabëni bogo uehorovarujëjo. ¹⁰ O naehu ie aho'obëhe övo gö mine övo göre niö'i ujuohoromo ae aho'obëhe 4,000 i'imëmodoho ë i vitu vitu aegamu esöe dimino'e irijiomamo'amadoho jemë rabëni bogo ëhu'o uehorovarujëjo. ¹¹ Jemë rabëni uvarujëjo: Ie bogojavuo'ego nöröro i jöe uehorovoromo majahuijajëjo. Bogo ë jöho uëromo ë'ode höjo. Röhu gavë'iajo. Pharisee aribövi o Sadducee aribövi jabesi i dë huo'amaje osohuro jemesirire rumorovo'ajëjo.

¹² Rumorovo'ajëjumu hegorovo ijorajoho jaburo uhu jö hesi bëhoho avoho uehorovoromo uvareje: O Iesu bogo i dë huo'amaje oso jöho majahuiromo uövuade höjo: Gavë'iajo. A'i Pharisee aribövi o Sadducee aribövi jabesi jö sisëhuro nosiro rumorovojöëni ë jöho uhu'e majahuiromo uövuade höjo: Gavë'iajo.

Iesu hu ëhi jië'e ae jiaje jö Peter-hu jövade jöhoje.

¹³ Iae Iesuro ajiomadoho Caesarea Philippi amo bëhinö sa'are rovadeje. Rueromo huro hesi ijorajo ömo'ömo uëvadeje: God-are A Maho na rahuo jevaje jöho ae aho'obëhe diehi atoruomaje höjo. ¹⁴ Diehi atoruomaje höjumu uavareje: A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja John bapataeto vaejavuonövane ahuro rovë'e javajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja Elijah-ro rovë'e javajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja Jeremiah-ro o jö God-aro baeromo ae majëhinövane ae göëro rovë'e javajëjo. ¹⁵ Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Röhu jemë nasi jöho diehi ataruje höjo. ¹⁶ Diehi ataruje höjumu Simon Peter-ro ri'öromo uavadeje: Ja böröme namiromo ajamuijanue aho javajëjo. God hiemu hijaje a hesi Harihe javajëjo. ¹⁷ Hesi Harihe javajëjumu Iesuro Peter uavadeje: John-are harihoho Simon ja huë mabëhe baejë'e javajëjo. Bogo ma-aehu ë jöho röjahijamu jövo'irögoro nasi Vavue ö'idöre hijajohuro röjahijë'ëro jövanuëjo. ¹⁸ Röhu na ave jöho ua'ie'ajëjo: Ja Peter javajëjo. Peter hesi bëhoho munë javajëjo. Röhu ave munëho bamo'ejöjo nasi ekaresiae aho'obëhe ë hesi döre gagovëvego bibivoromo riravo'irar-ijego. Nasi ekaresiae aho'obëhe ëhi riravo'iramu vuovo hesi vöröho bogo ruahö'öjëvoromo ijumëvo'ajëjo. ¹⁹ Röhu naro Peter jasi örire darugoho bojami'ejöjo jero ojoho jiovëhego aëro God-are öri ari'ere ë va'oruomoröhego. Ja sa'are hiromo öri tugohë'oho jero ma-mae tugoho'iramu

God'o ö'idöre hiromo avoho tugoho'ajëjo. O sa'are hiromo öri jiovë'oho jero ma-mae jiovo'iramu God'o ö'idöre hiromo avoho jiovo'ajëjo. ²⁰ Ëhi uaromo hesi ijorajoho aho'obëhe darugo'o uëvadeje: Nadi aho huruoho majëhiromo uërëjo: Nörö böröme namiromo a ajëmijaje aho höjo.

Iesuhu huë vavaeni baeromo guomoröhe jö jövadohoje.

²¹ Ëhi'onugoromo evare majare Iesuro aevoromo hesi ijorajo ömo'ömoho röjëhiromo uëvadeje: God-ro ëhi bamë'ëro ëhu'ëro na Jerusalem ajiomoejjo. Ajiomoe'iramu a duvaho ariböviohuro priest masijohuro Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohuro ëho jaburo vi'ehe huë vavaene bövie bise'e bojemi'aruëjo. Ëhi ë'oromo ae gö jabesi övore bojemi'iramu anego'iramu guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'ejjo. ²² Ëhi uëvamu hegorovo Peter-ro Iesu rori'o hu'irae bava'oromo uavadeje: Bada bogajo. Ëhi jïë'e huë vavaenoho bogo mae bogo bae'a'anuëjo. ²³ Ëhi uavamu hegorovo Iesuro huotorovoromo Peter uavadeje: Satan rori'o va'ëjo. Jero nasi muoho ahanuëjo. God-hu uehorovajëhioho ja bogo ëhioho uehorovo'i ma-aehu uehorovaruëhi jero ëhi uehorovoromo ëhuni ë jöho jövanuëjo.

²⁴ Ëhi uanugoromo hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Ae rahuaro nasi ijore ijore juvo'i nimë'oho jasi sinehu nimajoho nadi uehorovo'i uvonëjo: Iesure jöëni vi'ehe huë vavaene javoje rabe baeromo guomevë'oho iae hesi hö uvoromo korosi hesi i'uoho banigojiomanovoromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. ²⁵ Ja jasi sinohuni uehorovoromo biririvoromo ave sa'are hi'i ëhemu uehorovë'oho ijönöho guomo öriro va'a'anuëjo. O ja nasi jöëni guomë'oho ijönöho maro hi'a'anuëjo. ²⁶ Jaehu are

jove sa'ae mae sisë aho'obëhe bae baerë'i röhu jasi arijo'arije ijumorovë'o ho na ja ëhuro mae javo'ajëjo. Bogajo. Arijo'arije ijumorovë'o ho diehi röhu maho avohorovo'iramu mae javo'ajëjo. Öre bogohöjo. ²⁷ Röhu God-are A Maho naro nasi Vavu hesi ajohu'o nasi anera ömo'ömo-hu'o gemu mae vuonorö'ö rue'ejöjo. Rueromo evare ae gemu gemu diehi ji'e mu vaejarije manaho ëhi bojëmibe va'ejöjo. ²⁸ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë a ioro'iore ave riravarujoho bogo vuovë'e raromoromo ge'a'arujëjo God-are A Maho naro böröme namiromo muebejëvo'i rue'iramu.

17

Iesuare nu ano'ehu ajivoromo gorosovade jöhoje.

¹ Ëhi uënu goromo majae aho'obëhe övo gö mine övo göre gemu barëjamu Iesuro Peter James o James-are öe John ëhi söromo dahoru ëgobövire ajiomoromo jabesi sivue raromareje. ² Raromoromo ë ijorajoho jaburo gavareje Iesuare sino haho'e gorosovoromo hesi nu ano'o ho majaehu bamajëhi ëhi jio'i hesi niögoho ajivo avohamu. ³ Ëhi ga'i gavareje Moses'o Elijah'o ëma jëvoromo jabu'o Iesu'o jöe atoruomamu. ⁴ Jöe atamu gëgorovo Peter-ro Iesu uavadeje: Bada no ave raromaruoho iae mae höjo. Ja nagë'o ho naro javue niö'i gemu vae'amo'ejöjo jani gemu Moses-ni gemu Elijah-ni gemu. ⁵ Ëhi jövamu gavë'i ajivë'e suëhuro rueromo aegëhadeje. Aegëhamu hejareje sue uhure uvavamu: Ave aho nasi Harihu mabëhe höjo. Na hu garomo nimorohevajëjo. Huhu jövaje jöho avoho herëjo. ⁶ Ëhi uvavamu hejë'i ë ijorajoho jaburo sisë maro juhuonivoromo sa'are rireromoromo nu ano'o ho sa'are amoromo momorö'öjareje. ⁷ Sa'are momorö'öjamu Iesuro rueromo jabumë rëhëvoromo uëvadeje: Nadi juhuonivo'i ri'öhëjo. ⁸ Ri'öhëjamu hegorovo

ri'ö uheriho'i gavareje ae gö bogojio'i Iesu gemu nami-jamu.

⁹ Èhi'onugoromo dahorure ruvebijè'i Iesuro uèvadeje: Jemèhu gavarijoho nadi aho majèhirèjo. U'emu God-are A Maho naro guomoromo ri'øjego evaro majèhirèjo. ¹⁰ Èhi uèvamu rueho jaburo uavareje: Jew rajo nosi jögoru öri röjahuijarue ariböviohuro uövuarue höjo: God-are a börömoho bogo ëma rue'i a'i urimo Elijah God-aro va'adoho iae vuonorö'ö rue'a'ajèjo. Rue'iramu God-are a börömoho ijore rue'a'ajèjo. Jögoru öri röjahuijarue aribövioho rabèni ë jöho majahuijarue höjo. ¹¹ Rabèni majahuijarue höjumu Iesuro uèvadeje: Io'ajo. Elijah-hu urimo rueromo bövi bise'o avoho'amo'iröhe jöho iae mae-èjo. ¹² Röhu ave jöho naro jemè uhu'e uè'iè'ajèjo. Hehèjo. Elijah iae mami'e rovade höjo. Rovamu aëro hu bogo ma ga'irögoro jabuhu diehi nimarèhi èhi hesi örire sisè vaeruomade höjo. Jabuhu hu sisè vaejarèhi God-are A Maho na'o èhi sisè vaejevorumo'ajèjo. ¹³ Èhi majèhijamu hegorovo evare Elijah uèvaje hesi bëhoho uehorovoromo uvareje: John bapataeto vaejavuonövade a hesi jöho majahuiromomo è'ajèjo.

Iesuhu Satan-are a sisè aharihu hesi dère jiamu rarovö'ö-jade jöhoje.

¹⁴ Dahorure ruvebinugoromo ae aho'obèhe raromaruire ë rovareje. Rovamu gavè'i ae gemuëro rueromo ague aho hiromo ¹⁵ Iesu uavadeje: Bada nasi harihohuni vavaenimoromo ajamijèjo. Hesi simanoho sisèrèromomo sisè'i sisè'i hi juvaje höjo. Sisè'i sisè'i hiromo vènire jovore ëma ravorovaje höjo. ¹⁶ Èhuni jasi ijorajo jabesi örire barovode höjo. Barovamu ajami'iröhoho bogo eni jèvade höjo. ¹⁷ Bogo eni jèvade höjumu Iesuro uèvadeje: Asè'e ave jaruvore raromaruje aribövioho jemè

bogo ma uehorovo'i jöe gö gö ëma uehorovaruje aribövie jëvájëjo. Na majae dimino'e jemë'o'oho hibe va'ejöjo. Majae dimino'e jemesi mu sisëho garomo ma-nunëro ga taemobe va'ejöjo. Jemesi mu sisëhuro na u'uvevájëjo. Ëaharihoho avehuro barovego na gavöjo. ¹⁸ Barovamu gagorovo Iesuro Satan-are a sisëho birevamu aharihu hesi dëre jioromo hörö va'adeje. Hörö va'amu gavë'i aharihoho mae jiadeje.

¹⁹ Ëhi'amu Iesuare ijorajoho jaburemu rueromo Iesu uavareje: Diehi'oromo noehu aru'aho sisë rarovö'öjaroho bogo eni javuade höjo. ²⁰ Bogo eni javuade höjamu Iesuro uëvadeje: Jemëro bogo ma uehorovë'ëro ëhu'ëro bogo eni jëvadeje höjo. Röhu ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Mustard bajoho inino mae jio'amajëjo. Mustard baje gemu ma-bise'o jiajëhi ëhi uehoro mae ma-bisemu baeromo God mae uehorovë'oho ave dahorehu böviehu bise'ehu jemesi mu ahanovajoho uavë'oho: Rori'o va'ë uavë'oho iae rori'o va'a'ajëjo. Ëhi jië'e mu bövi bise'o vaejë'oho eni jëvo'ajëjo. ²¹ [Amo ë aharihu hesi dëre jiade ëhi jië'e a sisë ae gö hesi dëre jiajoho rarovö'ö'ie'iroho i ue'aharujoho vuonugo'i God-are örire uehore aho'o bojamiromo ëninamijë'ohuro ëhuro rarovö'ö'amo'arujëjo. Öri göho bogo'e höjo.]

Iesuhu guomoröhe jö röhu maho majëhijade jöhoje.

²² Ëhi'oromo Iesuare ijorajoho jaburo Galilee sa'are ë ro gemuoro gagovareje. Gagovamu gavë'i Iesuro uëvadeje: God-ro ëhi bamë'ëro hesi A Maho na a jabesi övore va'oromo ²³ anego'iramu guomo'ejöjo. Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'ejöjo. Ëhi majëhijamu heromo huë vavaene böröme baeruomadeje.

Iesumëhu God-are amo börömo hesi tax bojami'iröhe jöhoje.

²⁴ Ĕhi ěĕ'ĕro Iesu'o hesi ijarahjo ōmo'ōmohu'o ěho jaburo Capernaum amore rovaraje. Rovamu God-are amo bŕŕōmo hesi mu nigemo'irŕhe tax moni baejarue aribŕviahuro rueromo Peter uavareje: Na jasi a bŕŕōmoho God-are amo bŕŕōmo hesi tax-oho bojamilajaje hŕjo. ²⁵ Bojamilajaje hŕjamu Peter-ro uĕvadeje: Io'ajo. Io'a uĕnugoromo osare va'amu gavĕ'i Iesuro urimo jŕho jŕvoromo Peter uavadeje: Simon ja diehi uvanuĕjo. Sa'ae dinŕ'e dinŕ'e raromoromo masijo vaejaruoho tax ihe gŕ gŕ ujuoho'iĕ'iroho rahumesi ŕrيره uĕvego i'imĕmarue hŕjo. Na jabesi ae gemuoho jabesi ŕrيره o ae gŕ jabesi ŕrيره uĕvarue hŕjo. ²⁶ Uĕvarue hŕjamu Peter-ro uavadeje: Ae gŕ jabesi ŕrيره uĕvarue hŕjo tax monie bojĕmijŕro. Ĕhi uavamu Iesuro Peter uavadeje: Ĕhu'ĕro jiĕ'ĕro jabesi agane gemuoho tax-oho bogo vaejarue hŕjo. ²⁷ No God-are agane javuajĕjo rŕhu no hesi osa hesi tax-oho bogo bojĕmi'ibejarĕjo tax baejarue aribŕviahuro huĕ sisĕ bae'ibejarĕjo. Ĕhuni iae bojĕmi'ejarĕjo. Rŕhu jovo e'uoro va'oromo anuge ba'amoromo aevo'i jiomorirane visuoho baeromo jŕ'oho tarivahonĕjo. Tarivahoromo ga'a'anuĕjo tax hesi ijo bajoho jŕ'ore jio'iramu. Ĕho bava'oromo tax-oho jasirohu'o nasirohu'o bojĕminĕjo. jŕhoje.

18

Di aehu a ioro'ioro iosirĕmiromomo bŕŕŕme jiaje

¹ Ĕhi'amu evare Iesuare ijarahjoho jaburo rueromo uavareje: God-hu bŕŕŕme namiromomo muebejavuajohjo di ahuro a ioro'ioroho iosiramuiromomo bŕŕŕmoho javuajĕjo. ² Bŕŕŕmoho javuajĕjamu hegorovo Iesuro aharihohjo uvamu rovaradeje. Rovamu jabesi nunire hu'irae barueromo ³ uĕvadeje: Ave jŕho na jŕ mae uĕ'iĕ'ajĕjo. Jemĕ jemesi iho bŕŕŕme jiojŕro uehorovarujohjo vuonugoromo huotorovoromo asisŕ'onŕ'e ma-taemo

raromorëjo. Jemë bogo ëhi ë'ë'oho God-hu muebejaje öri ari'eroho bogo va'lo hesi jëvájëjo. ⁴ Ae rahu döre bamorovaruoho vuonugo'i ave aharihoho va'ëne mataemo raromë'oho ë ariböviohuro God-hu böröme namiromo muebejëvaje a ioro'ioroho iosirëmiromo jabumë masijo mae jioruomajëjo. ⁵ Ae rahu aviëhi jië'e asisö'oho gemu nasi ihore rajahiromo baejë'oho ëhuro na'lo rajahiromo baejevorumaje höjo.

God uehorovarie mu ijumëharue aribövi jabesi jöhoje.

⁶ Ae göëro asisö'onö'e jörume hiromo nasi örire mae uehorovevo'ajëjo. Èhi'o'iramu ae göëro ë aho mu sisë röjahiromo ëhuro na uehorovevaje muoho ijumaho'ajëjo. Ijumahoromo ëhuro hu i'u sisëho bae'a'ajëjo. Mu sisë bogo röjahijajevare evare ë mu sisë röjahijaje a hesi sönö'ahore aëro i'u'e munë hitahiohuro tövoromo sö jovore ba'amego e'u ëgobövire beva'oromo jove iromo guomo'ibejajo ëho ma-jianovo'ibejajo. A'i ë mu sisë röjahi'iröhe ë hesi i'uoho börömo bëhe bae'a'ajëjo. ⁷ Sa'are aribövioho aho'lo vaevë'e jioruomajëjo göehu gö bijioho gavego sisë vaeröhe muoho jië'ego. Èhi jië'e muoho iae rue'a'ajëjo. Röhu ae rahu ë mu barovë'oho vaevë'oho sisërë'ajëjo.

⁸ Jasi övehu o hörehu mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho övoho o höroho tarioromo bu'önëjo. Ja öve o höre gemu javamu ijonö va'oromo mare hijë'oho ëhuro mae javo'ajëjo. A'i öve niö'i o höre niö'i javamu ijonö God-hu ramö'öjamu ravemu ravaje vënire va'ë'oho ëhuro sisë bëhe javo'ajëjo. ⁹ O jasi nunëhu mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho nunoho jahoromo bu'önëjo. Ja nune gemu javamu ijonö va'oromo mare hijë'oho ëhuro mae javo'ajëjo. A'i nune niö'i javamu God-hu ramö'öjamu vëni sisëre va'ë'oho ëhuro sisë bëhe javo'ajëjo.

Sheep subirö'öjamu nahoromo birohade uhu jöhoje.

¹⁰ Röhu gavë'i raromorëjo. Asisö'o va'ëne ma-taemo raromarue aribövioho bogave nue huodëgo'irari-jëjo. Rabëni hesi bëhoho jabumë muebejëvarue aneraho jaburo ö'idöre raromoromo nasi Vavue ö'idöre hijaje a hesi nuniro raromemu raromarue höjo. ¹¹ [God-are A Ma naehu rovode hesi bëhoho subirö'ö'amë'e aribövioho sö rueromo maro nugo'amo'irodëni rovode höjo.]

¹² Röhu ave uhu jö majëhi'ie'ajoho jemë diehi ue-horovarujëjo. Ae gemu sheep aho'obëhe 100 jio'i gemu sidövoromo ëma juvë'oho arijo'ohuro sheep ioro'ioroho 99 dahorure nugo'amo'i va'oromo subirö'öjade sheep-oho nahobe juvo'a'ajëjo. Na mae-ëjo. ¹³ Nahobe juvoromo birohë'oho evare sheep ioro'iore 99 mae raromare jabesi jöënioho ma-bisemu nimoroho'i a'i ë subirö'öjade sheep gemu'ohunioho nimoroho avoho'ajëjo. Iae na mae uë-vajëjo. ¹⁴ Ëuhu jö hesi bëhoho asisö'o va'ëne jörume raromarue aribövioho röhu gemu sisëre va'ë'oho jemesi Vavue ö'idöre hijajohuro ëhi jië'oho bijönimaje höjo.

Ekaresia ae göehu mu sisë vaejavuego noehu diehi ë'iröhe jöhoje.

¹⁵ Ja'o hu'o God uehorovaruje öehu ri'öromo jasi örire sisë vaejavë'oho jasi sivue va'oromo jemë niö'iro ariromo hesi sisëho avoho majahijego hu he'irajo. Heromo huhu ejahë'ohuro ëhuro jasi öho jasiro barue'anuëjo. ¹⁶ O bogo ejahë'oho va'oromo ae gö'o gemu o niö'i hu'iraejëvoromo ö hesi öroro vuonorö'ö va'onëjo. Ëhesi bëhoho God-are surire jöho ëhi uvë'e höjo: Ae rahu ae gö hesi sisë a masijo jabesi nunire majëhijë'iroho ae niö'i o niö'i gemu gavare o hejare jö sisë gemuohuremu majëhijë'oho aëro heromo uvo'a'aruëjo: Iae mae-ëjo. Ëhi jië'e mu sisëho vaejade höjo. Ëhuni ae gö'o gemu o niö'i hu'iraejëvoromo ö hesi

öroro va'oromo hesi jö sisëho mevego jabu'o heromo ja ajami'irarëjo. ¹⁷ O jabesi jöhu'o bogo ejëhë'oho va'oromo ekaresiaho ë a hesi sisëho huruoho majëhinëjo. O huhu ekaresia jabesi jö ëhu'o bogo ejëhamu gavë'iroho uvonëjo: Hu a gö va'ëne o vajiohu'e tax gagovaje aho va'ëne höromo nadi gavanovonëjo.

¹⁸ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë sa'are raro-moromo öri tugohë'oho jemëro ma-mae tugoho'iramu God'o ö'idöre hiromo avoho tugoho'ajëjo. O sa'are raro-moromo öri avoho jiovë'oho jemëro ma-mae jiovo'iramu God'o ö'idöre hiromo avoho jiovo'ajëjo.

¹⁹ Röhu ave jöhu'o uë'ië'ajëjo. Jemë ae niö'i sa'are ariromo jöe gemuoro uehorovoromo ëninamijë'oho nasi Vavue ö'idöre hijajohuro ejëhoromo jemëhu ëninamijar-ijëhi iae ëhi vaejëho'ajëjo ²⁰ rabëni ae niö'i o niö'i gemu nasi ihore gemuore gagovë'oho naro ë dir'ore jemë'o jevajëro jiië'ero.

Ae göehu ae gö hesi sisë bogo uehorovoromo vuonugade ë hesi uhu jöhoje.

²¹ Ëhi'amu Peter-ro rueromo Iesu uavadeje: Bada nasi öehu nasi örire mu sisë vae'i hijë'iroho na majae dimino'e uehorovoromo vuonugo'i hi'ejöjo. Na na vae 7 uehorovoromo vuonugo'i hi'ejöjo. ²² Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uavadeje: Na uavajëjo: Bogo vae 7 ëhemu a'i vae majae uehorovoromo vuonugo'i hi'a'anujëjo.

²³ Ëhesi uhu jöho na ua'ië'ajëjo. Sa'a a börömo hesi mu vaejहारue aribövi jabuhu moni bojami'iröhe suri suri ë sa'a a börömehu adahoromo ë'adëhi God-ro böröme namiromo hesi öri ari'oho ëhi muebejaje höjo. ²⁴ Iae sa'a a böröme gemuëro hijade höjo. Hiromo hesi mu muebejहारue jabesi suri surioho aevoromo adaho'amade höjo. Adaho'amamu ae gemuehu a börömo hesi örire 7 million

kina bojami'iröhoho hu'irae barovare höjo. ²⁵ Barovamu a börömohuro gavade ë aho moni bojami'iröhoho bogo eni jiamu gagorovo hesi aribövioho uëvade höjo: Ëhuni ave aho hesi vaborohu'o aboji harihu'ohu'o maho sisëho aho'obëhe ëhu'o jemëro ae gö imëvoromo monioho mana baeromo nasi öroro bojemirëjo. Ëhi jië'oho ë mu vaejaje aehu na mana bojemego bae'ibejodëhi ë monioho naro bae'ejöjo. ²⁶ Ëhi majëhijamu hegorovo ë ahuro ague aho hiromo ëninamiromo uavade höjo: Ma-biririvoromo hiromo muebejevonëjo. Iae na aho'o bojami barë'ejöjo. ²⁷ Ëhi jövamu hegorovo rue a börömohuro huni vavaenimoromo uavade höjo: Iae mae-ëjo. Nadi ijoho bojeminëjo. Iae barëjajëjo. Va'onëjo.

²⁸ Ëhi uavamu iae va'ade höjo. Va'ihö gavade ae gemu hu'o mue vaeromo a börömo hesi mu muebejahajoho jiamu gagorovo guduamade höjo 12 kina hesi örire bojami'iröhëro jië'ëro. Guduamoromo huë husuovahoromo uavade höjo: Nasi monioho bojemijëjo. ²⁹ Bojemijëjamu ague aho hiromo ëninamiromo uavade höjo: Ma-biririvoromo hiromo muebejevonëjo. Iae na bojami'ejöjo. ³⁰ Bojami'ejöjamu bogo ejahade höjo. Bogo ejaho'i guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amade höjo hu ë hibe va'ojuvo ë monioho hesi örire bojami'iröhego. ³¹ Ëhi'amu gagorovo a börömo hesi mu muebejahaue a ioro'iorohuro garomo dë vörönëgoromo sisë maro vavaenëgade höjo. Vavaenëgamu va'oromo a börömoho huruoho majahiromo uavare höjo: Ëhi ëhi ë'ë'e höjo. ³² Ëhi ëhi ë'ë'e höjamu rue a börömohuro jöe nugö'öjamu ë mu muebejahaje ahuro rovade höjo. Rovamu a börömohuro uavade höjo: Nasi mu vaejanue aho sareri a sisë bëhe javajëjo. Jero uevë'ëro ëhuni jaehu moni bojemi'iranoho na uehorovoromo vuonugo barëjode höjo. ³³ Naehu jani

vavaenimodēhi ja rabēni jasi a göhunioho bogo ēhioho vavaenimane hōjo. ³⁴ Ēhi uanugoromo ē arijo'ohuro dē vōrōnimamu ae uēvamu hegoro mu vaejaje aho guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amare hōjo ē hibe va'ojuvo monie aho'obēhe bojami barē'irōhego.

³⁵ Jōho ēhi jiē'ero jemē ae gemu gemu jemesi a ioro'ioro jabesi sisē bogo uōhohu'o uehorovoromo vuonugē'oho nasi Vavue ö'idöre hijajohuro ē bōrōmehu ē'adēhi jemesi örire ēhi ē'a'ajējo.

19

Vaboro'o baru'o gemuoho jēvaje jōhoje.

¹ Iesuro ē jōho majēhinugoromo Galilee sa'are jioromo va'adeje. Va'oromo Jordan beromo ioni göre Judea sa'are rovadeje. ² Rovamu ae aho'obēhe mae rihromoruomamu huro guomo guomo'e aribövioho avohēvamu mae jēvadeje.

³ Ēhi'amu gagorovo Pharisee ariböviohuro rueromo Iesu guaro beva'ojōro uavareje: Vaboro nugö'ö'amo'irōhe jōgoru hesi jōho no he'i naguajējo. Baruehu rabēni rabēni bijōnimoromo vaboro nugö'öjē'oho na mae o sisē hōjo. ⁴ Mae o sisē hōjamu Iesuro uēvadeje: Röhu jemē ave jō adaharijoho rabēni bogo avoho uehorovaru-jējo. God-are surire ēhi uvē'e hōjo: Bövi bise'o bamade ahuro aevoromo ahu'o magonahohu'o bamēvade hōjo. ⁵ Bamēvoromo uēvade hōjo: Ēhu'ero jiē'ero aēro vēmu vavu'oho rēmö'ö'i vaborohu'o gemu mae hi'a'ajējo. Vaborohu'o hi'iramu jabumē niö'i jēvadoho röhu gemu jio'a'ajējo. Ēhi uvē'e hōjo. ⁶ Ēhu'ero jiē'ero ē ahu'o magonahohu'o bogo hahagu hahagu jio'i ma-gemu

jëvo'ajëjo. God-hu mami'e gemuore havoromo muohadoho jemë ma-ae jëvaje nadi tarivorëjo. ⁷Nadi tarivorëjamu uavareje: Vaboro nugö'ö'iröhoho sisë hö uövuanuoho röhu ëhi jië'oho Moses-ro rabëni ave jögoroho bojamuade höjo: Vaboro nugö'ö'i nagë'oho nugö'ö'irane jöho suroro jajivoromo vaboroho bojamiromo evaro nugö'önëjo. ⁸Nugö'önëjamu Iesuro uëvadeje: Jemë hia'i biriri'e aribövie jëvobe rovë'ego ëhuni baruehu vaboro nugö'ö'amo'irarije ë hesi öroho Moses bogo tugohade höjo. Röhu ni'i'ivadiroho ëhi jië'e muoho bogojiade höjo. ⁹Röhu ave jöho na uë'ië'ajëjo. Vaboroho bogo ma-juvë'e baruehu ëma nugö'ö'romo magonahe gö masuvë'oho ëho bogo maho masu'i goho'amarue muoho vae'a'ajëjo.

¹⁰Ëhi majëhijamu hegoroovo hesi ijorajoho jaburo Iesu uavareje: Ja uövuanuoho: Baruehu vaboro masuvë'oho nadi ëma nugö'ö'amorë uövuanuëjo röhu ëhi jië'oho aehu magonaho masuvë'oho bogo maho jianovajëjo. ¹¹Ëhi uavamu Iesuro uëvadeje: Magonaho bogo masu'i mararomë'oho ae aho'obëhe ëhi ë'ë'oho bogo eni jioruomö'ajëjo. God-hu darugo bojëmamu baerumë'oho ë ariböviohuremu ëhi ë'ë'oho eni jioruomö'i a ioro'ioroho bogo eni jioruomö'ajëjo. ¹²Ëhesi bëhoho ae göëro göëro bëhe gö gö uehorovoromo magonahoho bogo masu'i ëma raromarue höjo. A ioro'ioroho rahare majare sinoho ëhi jëvë'ëro magonahoho bogo masu'i ëma raromarue höjo. A ioro'ioroho sinoho tarivëhë'ëro magonahoho bogo masu'i ëma raromarue höjo. A ioro'iorohuro God-hu böröme namiromo muebejëvaje hesi muoho uehorovoromo magonahoho bogo masu'i ëma raromarue höjo. Ae rahu ëhi jië'e mu vae'irarije darugo bæjë'oho ëhi vaerëjo.

Iesuhu hesi övo asisö'o inino jabesi sinore bamëhade jöhoje.

¹³ Ĕhi'amu gagorovo aëro asisö'oho sö ujuoho rueruomadeje Iesuro öve jabesi sinore bamëhoromo God uavego ajëmi'iröhego. Ujuoho rovamu gëgorovo Iesuare ijorajo ömo'ömohuro birëgareje. ¹⁴ Birëgamu hegorovo Iesuro hesi ijorajoho uëvadeje: Nadi ahëvo'i uëhego rueruomajo. Ĕhi jië'e asis'o va'ëne jörume raromë'e aribövioho God-ro böröme namiromo muebejëvego hesi aharire raromoruomaje höjo. ¹⁵ Ĕhi uëvë'ëro övoho jabesi simanore bamëhonugoromo va'adeje.

Bövi bise'o marohë'e a hesi jöhoje.

¹⁶ Ĕhi'amu iae a i'e gemuëro rueromo Iesu uavadeje: Tisa na diehi jië'e mu maho vaeromo ëhuro ioro'ioremuoho maroho hi'ejöjo. ¹⁷ Maroho hi'ejöjamu uavadeje: Mu ma vae'irane jöho ja rabëni nasi öriroho ue gevanuëjo. God gemu a maho höjo. Röhu mare hi'i nagë'oho hesi jögoroho ejahonövonëjo. ¹⁸ Ejahonövonëjamu uavadeje: Diehi jië'e jögoroho uevanuëjo. Uevanuëjamu Iesuro uavadeje: Nadi aho anonëjo. Nadi goho'amonëjo. Nadi vajiohoho baenëjo. Nadi sareri'e jöho aho majëhinëjo. ¹⁹ Jasi vëmoho vavuoho mae uehorovëvonëjo. Jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajahinëjo. ²⁰ Rajahinëjamu uavadeje: Ĕjöho iae na e barëjë'e jevajëjo. Ĕhi ë'ë'e jevajëjo röhu mu göho rabe vae'ejöjo ëhuro maro hi'irodoho eni jevo'iröhe. ²¹ Ĕhi uavamu Iesuro uavadeje: Maro hi'iranëro ma-mae javojöro nagë'oho va'oromo jasi bövioho bise'oho imo'amoromo monioho baeromo inömo bogo eni jië'e aribövioho suvuorëminëjo. Ĕhi ë'ë'oho bövie bise'e maho maho janioho ö'idöre jiaho'ajëjo. Ĕhi'oromo rueromo nasi ijoro ijoro juponövonëjo. ²² Ĕhi uavamu hegorovo ruehuro hesi uehorovoromo uvadeje: Na bövie bise'e börömo mae jevë'ëro suvuorëmi'irodoho na bogo eni jevajëromo vavaenimoromo va'adeje.

²³ Va'amu gagorovo Iesuro iJORAJE ömo'ömoHO uëvadeje: Ave jöHO na jö mae uë'ië'ajëJO. Bövi bise'ö marohë'e aehu God-hu muebejaje öri ari'ere va'ë'öHO ëhi jïë'öHO anoji'e mae jio'a'ajëJO. ²⁴ Röhu avehu'ö uëvajëJO. Mi böRÖMO anugo gagore nugö'öjë'öHO ja bogo eni javo'ajëJO. Röhu ëhi ë'ë'öHO samae jianovo'i bövi bise'ö marohë'e aribövïehu God-hu muebejaje öri ari'ere va'iröhöHO ëHO anoji'e mae höJO. ²⁵ Anoji'e mae höJAMU heromo tiötiövoromo uavareje: Ëhi jïë'öHO no diehi'oromo maröHO va'ëJARëJO. No ae aho'öbëHE bogo eni javuajëJO. ²⁶ Bogo eni javuajëJAMU Iesuro ërimëhoromo uëvadeje: Io'ajo. Jemë aëRO jëvë'ëRO bogo eni jëvajëJO. A'i God-hu mue aho'öbëHE vaejë'öHO hu eni höJO.

²⁷ Ëhi uëvamu hegoroVO Peter-ro ri'öromO Iesu uavadeje: AveHO gavëJO. Noro böviE bise'e nosiroHO vuonugo'i jasi ijore ijore jijihë'e javuajëJO. Ëhuni no manaho rabe bae'ëJARëJO. ²⁸ Rabe bae'ëJARëJAMU Iesuro uëvadeje: Ave jöHO na jö mae uë'ië'ajëJO. Maja i'öHO rue'IRAMU God-are A Maho naro nasi ihöHO dö maro jio'IRAMU nasi röHO mare hiromO nasi aribövïöHO muebejëvo'ëJöJO. Muebejëvo'IRAMU evare nasi iJORAJE 12-ho jemëRO na'ö gemu mae arëTO göRO göRO raromoromo Israel rajo nosi agane gö gö 12 jabesi muöHO mevo ga'a'arujëJO. ²⁹ Ö ae rahu javue öe ma'ine vavue vëME aboji harihu'e ö sa'ae nasi iHO hesi jöëni vuonugo'AMO'i va'ë'öHO ëhi jïë'e aribövïöhuro bövi mae baeromo ijönö ma-ioro'ioREMU maro raromo'arujëJO. ³⁰ Ëhi höJO röHU a ioro'ioRE aho'ö nUNINö jiaruöHO dejonö jioruöMO'i a ioro'ioRE dejonö jiaruöHO nUNINö jioruöMO'ajëJO.

20

Aribövïehu grape ö'i bajo mure va'oromo mu vaejumu mu arijo'ehu mana diehi bojëmade uhu jö Iesuhu majëhijadohoje.

¹ Sa'a arijo'e aehu hesi mu hesi öri muebejadëhi ö'idöre hijaje A Börömhuro hesi öri ari'oho ëhi muebejaje höjo. Sa'a arijo'e ae gemuëro sue'o va'ade höjo ae baejago jaburo hesi grape ö'i bajo mure va'oromo mue vaejahoromo manaho baeruomoröhego. ² Va'o ae birohëvoromo uëvade höjo: Muoho vaejehorego noehu a bojëmijaruëhi ëhi jië'e ajivë'e ijo baje gemu majae gemu hesi muohuni bojëmi'iröjo. Bojëmi'iröjamu uavare höjo: Iae mae höjo. Iae mae höjamu rue mu arijo'ohuro hesi mure rëmöl'öjade höjo. ³ Ëhi ë'ë'ëro majae 9 o'clock jiamu gavë'i vuonorö'ö va'oromo gavade höjo a ioro'ioroho mu rumo'e market-re ëma riravamu gëgorovo ⁴ uëvade höjo: Jemë'o nasi muoro va'o mue vaerëjo. Suvuoro mae dimino'e jiajëhi na ëhi bojëmi'ejöjo. ⁵ Bojëmi'ejöjamu muro va'are höjo. Ëhi'amu maja ririrohu'o maja huotorovadevarohu'o huro market-re vuonorö'ö va'oromo ae gö göjõe gemuoho uë'i hijade höjo. ⁶ Ëhi ë'ë'ëro majae beva'ia'amu gavë'i market-re va'oromo gavade a ioro'ioroho riravamu gëgorovo uëvade höjo: Majae bövioho jemë rabëni muoho bogo ë'ë'e ëma riravemu riravarujëjo. ⁷ Uavare höjo: Aho moni muoho bogo bojamuijë'ëro ëhuni ma-riravaruëjo. Uëvade höjo: Jemë'o nasi muoro va'oromo mue vaejehorëjo.

⁸ Ëhi ë'ë'ëro majae barëjamu gagorovo mu arijo'ohuro hesi mu muebejahaje aho uavade höjo: Mu aribövioho uëvego rue'irarëjo. Rovego suvuoroho bojëmibe va'onëjo. Ijonö ro aevoromo mu vaejare aribövioho urimo manaho bojëmiromo evaro va'o urimo majae göre göre mu vaebe rovere aribövioho bojëmibe va'oromo ijo tugoho'ioho urimo ro mu aevoromo vaejare aribövioho bojëminëjo. ⁹ Ëhi'amu majae beva'ia'amu ro mu vaejare ariböviohuro ajivë'e ijo baje gemu gemu baeruomade

höjo. ¹⁰ Ĕhi baeruomamu gavë'i urimo ro mu vaejare ariböviohuro uvare höjo: No gö'o döre bae'ejarë uvare höjo röhu jabu'o ajivë'e ijo bajoho Ĕhi gemuoho baeruomade höjo. ¹¹ Ĕhi gemuoho baeruomoromo mu arijo'oho birevoromo ¹² uaruomade höjo: Ijo tugoho'i ro mu vaejare ariböviohuro majae ma-bisemu mue vae'i noro sisonuvamu muoho aevoromo majae nijo'e huë vavaeni'e muoho vaebe va'ojuvo hujeji jeniromamu vuonugare höjo. Röhu jero jabumë bojëmijanëhi no'o Ĕhi gemuoho bojamuijanuëjo. ¹³ Bojamuijanuëjamu rue mu arijo'ohuro ae gemu uavade höjo: Isiajo. Na bogo sisë'ioho vaejavode höjo. Ja'o uehorovëjo. Na mami'e uavode höjo: Ajivë'e ijo baje gemu bojami'ejöjamu hegoro jero uevane höjo: Iae mae höjo. ¹⁴ Ĕhuni jasi suvuoroho baeromo va'ëjo. Nasi nimoromo naehu ja bojamijodëhi ave ijo tugoho'i ro mu vaejehade aho suvuore Ĕhi gemuoho bojamijajëjo. ¹⁵ Nasi moniëro jiël'ëro naehu baeromo rabe rabe negajoho ë'ë'oho ëho na mae höjo o sisë höjo. Na suvuoro'e huë baejë'e ae jevajëjo röhu jero rabëni ëho uehorovoromo aho nue huodëganuëjo. Ĕhi uavade höjo. ¹⁶ Röhu uhu jö bëhoho Ĕhi höjo. Dejonö jiaruoho nuninö jioruomo'i nuninö jiaruoho dejonö jioruomo'ajëjo.

Iesuhu guomoröhe jö urimo vae niö'i majëhijadoho ijonö röhu maho majëhijade jöhoje.

¹⁷ Iae Iesuro Jerusalem amo börömore ajiomo'i va'adeje. Örire va'oromo huro hesi ijoraje 12-ho rori'o sö va'oromo örire uëbe va'adeje: ¹⁸ Aveho hehëjo. No Jerusalem amore va'aruëjo. Va'o ë raromoromo Godro hesi Ĕhi bamë'ëro hesi A Maho naro priest masijo jabesi övore Jew rajo jögoru öri röjëhijarue a jabesi övore va'iramu baejevo'aruëjo. Baejevoromo nasi jöho mevo garomo uvoruomo'ajëjo: Nörö sisë'e aego guomo'a'ajëjo.

¹⁹ Guomo'a'ajëromomo na baejevoromo sa'a göre jioromo rovere aribövi jabesi övore bojëmi'iramu baejevoromo sivegoromo hisuebijevoromo korosire anego'iramu guomevo'ajëjo. Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'ejëjo.

James'o John'o jabuhu masije rirarovo'iröhego jabesi vëmehu Iesu ua gavade jöhoje.

²⁰ Èhi'amu iae Zebedee-are harihe niö'i James'o John'o jabesi vëmohuro jabumë hu'iraejëvoromo rovadeje. Rueromo ague aho hiromo Iesu uavadeje: Na ja ajamuinëjo o bogajo. ²¹ O bogajamu hegorovo Iesuro uavadeje: Ja diehi nagajëjo. Diehi nagajëjamu uavadeje: Na negajëjo jaehu böröme namiromo muebejavuë'iroho jero uëvego ave nasi harihu niö'iohuro ö'o jasi bëhire masije rirarovoromo göhuro jasi övo manö göhuro jasi övo adonö èhi ari'iröhego. ²² Èhi uavamu hegorovo Iesuro ö'o ö'o uëvadeje: Iae èhi höjo röhu jemëhu ue gevaruje jö hesi bëhoho jemë bogo gavë'e ëma uevarujëjo. Na gavajëjo ajuo'e jovo sisëro ajuemanovo hesi jio'ego. Èhi jië'e huë vavaeni bae'irarijoho na jemë'o eni jëvajëjo. Eni jëvajëjamu uavareje: Iae no eni javuajëjo. ²³ Èhi uavamu Iesuro uëvadeje: Iae mae höjo. Na ajuemi'iröhe jovo sisëhuro jemë'o ajuëmi'ajëjo. Röhu nasi bëhire övo manö o övo adonö ari'irarije jö uë'irodoho èho bogo nasirehu höjo. Nasi Vavuehu a rahumëni uvoromo nugade röhoho è aho jaburemu nasi bëhiroho ari'a'aruëjo.

²⁴ Èhi'amu Iesure ijorajo ioro'iore 10-ho jaburo hejare uvavamu: Ö'o ö'o Iesure bëhire böröme rirarovo'i uvare höjamu hegorovo jabesi örيره dë vörönimoruomadeje. ²⁵ Dë vörönimoruomamu gëgorovo Iesuro hesi ijorajoho aho'obëhe uëvadeje: Ruehëromomo rovamü uëvadeje: Iae jemë'o gavarujëjo. Sa'a ioro'ioro rajo jabesi a masijoho

jaburo jabesi aribövioho ruahöl'öjëvoromo jabumëremu masije riravarue höjo. O jabesi bëhire riravaruhuro ëhi taemëvoromo jöe bojëmijarue höjo. ²⁶ Sa'a ioro'ioro rajohuro ëhi ë'arue höjo. Röhu jemë nadi ëhioho döroho bamorovorëjo. A'i jemesi ae gemu rahu böröme nami'i nimë'ofo ë aho a ioro'ioro jemë ajëminövo'iröhe ae jio'a'ajëjo. ²⁷ O jemesi ae gemu rahu nunire jio'i nimë'ofo hu a ioro'ioro jemesi mu vaejëhonövo'iröhe ae jio'a'ajëjo. ²⁸ God-are A Ma naehu a ajëmi'i rovodëhi ëhi ë'orëjo. Naehu rovode hesi bëhoho bogo aëro na ajemi'irarijeko rue'i a'i naro ae ajëmiromo nasi arijo'arije bojamirovoromo guomorovoromo ëhuro ae aho'obëhe sisëhu tövëvajoho jiovo rëmö'ö'irodëni ëhuni rovode höjo.

Iesuhu Jericho amo vuonugoromo va'i nuni sis'e ae niö'i ajëmade jöhoje.

²⁹ Èhi'oromo Iesumëro Jericho amoho nugo'i va'amu ae aho'obëhe rihimoromadeje. ³⁰ Röhu nuni sis'e ae niö'i öri ionire arijë'e jiareje. Ariromo hejare uvavamu: Iesuro rova'ajë uvamu hegorovo ma-darugo'o uvareje: [Bada] David-are ujoho böröme javaje noni vavaenimëjo. ³¹ Vavaenimëjamu hegorovo ae aho'obëhe jaburo birëgoromo uëvareje: Jöe vuonugohëjo. Jöe vuonugohëjamu hejë'i röhu maho darugo ma'o uvareje: Bada David-are ujoho böröme javaje noni vavaenimëjo. ³² Vavaenimëjamu Iesuro va'adoho vuonugo'i ë namiromo uëvadeje: Avehuro ruehëromomo rovamu uëvadeje: Naro diehi ajëmijöro nëgajëjo. ³³ Nëgajëjamu uavareje: Bada ajamuego no nune dadovoromo uheriharëjo. ³⁴ Uheriharëjamu Iesuro jabumëni vavaenimoromo nunoho rëhëhadeje. Rëhëhamu ma-burëro uherihoromo hesi ijore va'areje.

21

Iesuhu Jerusalem mabêhe rovade jôhoje.

¹ Iae Iesumëro va'o Jerusalem bêhire va'oromo Olives Dahorure Bethphage amo'ere ajio suorovareje. Suorovoromo Iesuro ijorajoho niô'i rëmö'öromo ² uëvadeje: Arue jemesi nunörire amohuro va'ohëjo. Va'o hörö'i ga'a'arujëjo donkey-oho harihohu'o benugë'e jio'iramu. Benugë'e jiego jiovoromo hu'iraejëvo ruerëjo. ³ O aehu jö uëvë'iroho uarëjo: Badaro ave mioho nimo'ego ëhuni hu'iraejëvo va'aruëre. Èhi ua'iramu iae ma-burëro uë'a'ajëjo: Èhi ë'ohëjo.

⁴ Röhu ëhi ë'iröhe mu hesi bêhoho God-are surire jö jajivarëhi ëhi jioröhego. Jö God-aro baeromo majëhinövade ahuro uëvadeje:

⁵ Jemëro Zion amo rajoho ëhi uërëjo:
Gahëjo. Jemesi bërömhuro jemesi örire rovajëjo.
Hu sanu'e aëro jië'ëro donkey döre hiromomo rovajëjo.
Donkey hesi harihure hiromomo rovajëjo.

⁶ Amo Iesuro hesi ijorajoho rëmö'öjamu va'oromo Iesuhu uëvadëhi ëhi ë'areje. ⁷ Èhi'oromo ë donkey niö'ioho vëmohu'o harihohu'o hu'iraejëvo rueromomo niögohogohojabesi dejore ruaho'amo bahijamu gagorovo Iesuro ë ajio hijadeje. ⁸ Hijamu ae aho'obëhe a ioro'iorohuro niögohogohojabesi ahahobe va'i a ioro'iorohuro ijo rude tarivo'amoromomo ahahobe va'areje. ⁹ Iesuare nuninö va'oruomadohu'o dejonö rueruomadohu'o ma-darugo'o uvoruomadeje:

Ave aho David-are ujoho bëröme vaeromomo rovajohomabëhëjo.

Ave aho Badare ihore rovajohomabëhëjo.
God mabëhëjo.

¹⁰ Ĕhi'amu Iesuro Jerusalem amore höröjamu gavë'i amo raje ae magonahe aho'obëhe tiötiövoromo uëvareje: Ĕho rahuo höjo. ¹¹ Rahuo höjamu Iesu'o rueruomade ariböviohuro uëvareje: Ĕaho Galilee sa'are Nazareth amore hiromo jö God-aro baeromo majahuijaje aho höjo.

Iesuhu God-are amo börömore va'oromo ë'ade jöhoje.

¹² Ĕhi'amu Iesuro God-are amo börömore va'adeje. Va'i gavade aëro bövie bise'e imo'amamu rarovö'öjêvadeje. Rarovö'öjêvoromo gavade aëro sa'a göre göre jioromo rovere aribövi jabesi ijo bajoho ujuoho'i amo börömo hesi ijo bajoho i'imëmamu gëgorovo jabesi mu maratuoho huotovö'öjêhoromo ugo imo'amarue aribövi jabesi arë-tohu'o huotovö'öjêhadeje. ¹³ Huotovö'öromo uëvadeje: God-are surire jajivoromo uvë'e höjo: God nasi osaho aëro uvoruomo'ajëjo: Ĕho God-are örire jö ato'iröhe osaho höjo. Ĕhi uvë'e höjo röhu jemëro mu sisë ë'ë'ëro ëhuro ave osaho vajiohu'e ariböviehu gurihivarue juju gagoho va'ëne höjo.

¹⁴ Ĕhi uëvamu nuni sisë'e hörü sisë'e aribövioho God-are amo börömore rueruomamu Iesuro avohëvadeje. ¹⁵ Avohëvamu gagorovo priest masijohu'o jögoru öri röjêhjarue ariböviohu'o ëho jaburo gavare Iesuro ëhi jië'e mu masijoho vae'amamu hejare asisö'ëro uvo'i ari-javamu: Ave aho David-are ujoho böröme vaeromo rova-joho mabëhe uvoruomamu hegorovo dë vörönimoruomadeje. ¹⁶ Dë vörönimoruomoromo Iesu uavareje: Arue asisö'ëhu jö sisë uvoruomajoho na ja hejanuëjo o bogajo. O bogajamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Io'ajo. Iae na hejajëjo. God-are jöho surire jajivoromo uvë'e höjo: God jero asisö'ohu'o asisö'o inino mahu'o avohëvë'ego jasi ihoho mabëhe uvoruomaje höjo. Ĕsurire jöho rabëni bogo avoho gavarije höjo. ¹⁷ Ĕhi uënugoromo Iesuro ë

rëmoromo Jerusalem amore jioromo va'oromo Bethany amore höröromomo vahie gemu ë hijadeje.

Mesehu bajo bogo raejoro Iesuhu uavade jöhoje.

¹⁸ Hijël'ëro sisonuvamu gagorovo Iesuro Jerusalem amo börömore vuonorö'ö va'i va'adeje. Örire va'amu hömadeje. ¹⁹ Hömamu va'ihö gavade mesoho öri ionire namijamu gagorovo bëhire va'oromo gavadeje bajoho bogojio'i ma-hano rudu'emu jiamu. Ma-hano rudu'emu jiamu gagorovo mesoho uavadeje: Ijoho nadi bajoho raenëjo. Èhi uavamu gagorovo mesoho ma-burëro sahorijadeje. ²⁰ Sahorijamu gagorovo Iesure ijorajoho jaburo tiöromomo uavareje: Diehi'ego mesoho ma-burëro sahorijajëjo. ²¹ Sahorijajëjamu Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë bogo uehore niö'i bae'irögoro God gemu mae uehorovë'oho naehu meso avohode ëhi jië'e mu vaejë'oho eni jëvo'ajëjo. Röhu bogo ëhemuoho vae'i ave dahoru uavë'oho: Ri'öromomo va'o jovo börömore bu'örovonë uavë'oho iae ëhi jio'a'ajëjo. ²² O rabe rabe God ua gavë'oho mae uehorovoromo uvë'oho: God-ro ajemi'ajë uvë'ohuro ëhuro iae bae'a'arujëjo.

Jew rajo a masijehu Iesu bogo ma uehorovoromo darugoho dinö'e baejane hö uavare jöhoje.

²³ Èhi uëngoromo Iesuro God-are amo börömore ajiomadeje. Ajiomoromo God-are jö bëhoho ae röjëhijadeje. Röjëhijamu priest masijohu'o a duvaho ömo'ö-mohu'o ëho jaburo rueromo uavareje: Jaehu God-are amo börömore hiromomo mue gö gö vaejanuoho diehi jië'e daruge javoromo o raro darugoho bojamijël'ëro ëhi jië'e muoho vaejanue höjo. ²⁴ Vaejanue höjamu Iesuro uëvadeje: Nasi darugo hesi jö ue gevarujoho na'o jemë jöe gemu uë gë'ië'ajëjo. Jemëhu mana uevë'oho naro jemë uë'ejöjo: Na ëhi jië'e darugohuro muoho vaejaje

höjo. ²⁵ John-hu bapataeto vaejavuonövadoho ë darugoho dinö'e baejade höjo. Na God-ro o ma-aëro darugoho bojamijë'ëro ëhioho ë'onövade höjo. Ë'onövade höjamu rue a masijohuro Iesu diehi mana ua'iröhe jöho jabesi mevoromo uarovareje: Noehu uavë'oho God-ro John darugoho bojamijade hö uavë'oho Iesuro uö'a'ajëjo: Ëhi jië'oho jemë rabëni John bogo ma uehorovarije höjo. ²⁶ O noehu Iesu ua'iröhoho: Ma-aëro John uavamu ë'ade hö ua'iröhoho röhu ae aho'obëhe juhuonëmiromo bogo ëhioho ua'ejarejo ë hesi bëhoho jaburo uvoruomë'ëro: John hu jö God-aro baeromo majahuinövade ae hö uvoruomë'ëro. ²⁷ Ëhi uarovoromo Iesu uavareje: Jaehu uö gövuanue jö hesi bëhoho no dadivavuajëjo. Dadivavua-jëjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ëhi jië'oho jemëhu uevarije jöho na'o bogo uë'ejöjo: Na ëhi jië'e darugohuro muoho vaejade höjo.

Harihu niö'ihu diehi ë'are uhu jö Iesuhu jövadohoje.

²⁸ Röhu ave uhu jö heromo diehi uehorovarujoho majehirego na he'iröjo. Iae ae gemu hu harihe niö'i jëvade höjo. Harihe niö'i jëvë'ëro vavuohuro va'oromo murioho uavade höjo: Jue'i jaruvo grape ö'i bajo muoro va'oromo mue vaejehonëjo. ²⁹ Vaejehonëjamu muriohuro ri'öromo uavade höjo: Na bijönegajëjo. Bijönegajë uanugoromo röhu ijonö avoho uehorovoromo mue vaejaho'i va'ade höjo. ³⁰ Ëhi'amu vavuohuro va'oromo ijorajoho jöe gemuoho majahiromo uavade höjo: Muoro va'oromo mue vaejehonëjo. Vaejehonëjamu ijorajohuro uavade höjo: Apo iae na va'ejö uaromo röhu bogo va'ade höjo. ³¹ Ëhi jië'oho di ahuro vavuehu nimadëhioho vaejade höjo. Vaejade höjamu uëvareje: Muriohurajo. Muriohurajamu Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'a-jëjo. Vajiohu'e tax baejarue ariböviohu'o önö'e jijiharue

magonahohu'o ëho jaburo jemë iosirëmiromo urimo God-are aharire va'oromo raromego huro jabumë muebejëvaje höjo. ³² Rabëni hesi bëhoho John-ro jemesirire rovade höjo öri maho röjëhijego gal'irarijego. Rovamu jemëro hu bogo ma uehorovo'irögoro vajiohu'e tax baejarue ariböviohu'o önö'le jijiharue magonahohu'o ëho jaburo hu mae uehorovoruomade höjo. Mae uehorovamu jemëro ëho garomo röhu bogo avoho uehorovoromo huotorovoromo John ma uehorovarije höjo.

Mu ariböviehu a börömo hesi ö'i bajo mu mueberomo sisë ë'are uhu jö Iesuhu jövadohoje.

³³ Röhu uhu jöe gö'o majëhi'ie'ajoho hehëjo. Iae sa'a arijo'e ae gemuëro mure grape ö'oho bivo'amade höjo. Bivoromo ë muoho buore iromo rova'o rojomoromo ö'i bajo sa'ijovoröhe guaho umoromo mu javue döro vaejade höjo hesi mu ahuro ajio ë hiromo muoho atovoröhego. Ëhi avohoromo gavade eni jiamu gagorovo ae uëvade höjo: Na va'ejöjo. Jemëro nasi muoho muebejehorëjo. Mueberomo ö'i bajoho raeromo mavego nasiroho bahi'i ioro'ioroho jemesi ujuohorëjo. Ëhi uëngoromo ri'öromo va'o sa'a göro ë hijade höjo. ³⁴ Sa'a göro va'oromo hijuvo gavade ö'i bajo urarue majaho dunovamu gagorovo hesi mu vaejharue aribövioho uëvade höjo: Va'irarijoho mu muebejarue aribövioho uërego nasi ö'i bajoho i'imëmege ujuoheho ruerëjo. ³⁵ Ujuoheho ruerëjamu hegorovo va'are höjo. Va'oromo suorovamu gëgorovo mu muebejarue ariböviohuro guduamëvare höjo. Guduamëvoromo göho hisuebi'i göho ano bamo'i göho munëro vajamijamu guomade höjo. ³⁶ Ëhi'amugo mu arijo'ohuro mu vaejharue ae gö'o rëmö'öjade höjo mure va'oröhego. Urimo mu vaejharue ae gemu gemu rëmö'öjë'ëro röhu evaroho ae aho'obëhe rëmö'öjade höjo. Rëmö'öjamu va'oromo

mure suorovamu gëgorovo mu muebejarue aribövio-
huro urimo rueruomamu ë'arëhi ëhi sisë vaejëvare höjo.
³⁷ Sisë vaejëvamu ijo tugoho'i mu arijo'ohuro uvade höjo:
Arue mu muebejarue ariböviohuro nasi harihoho garomo
uvo'a'aruëjo: Nöruare harihe hö uvoromo ëhuni mae
uehorovo'aruëjo. Ëhi uvoromo nugö'öjamu mure va'ade
höjo. ³⁸ Va'o höröjamu garomo uarovare höjo: Arue
rovaje ahuro hesi vavu hesi sionoho bae hesi höjo. Ëhuni
ë'ego ano bamoromo hesi sa'aho nosi baejarëjo. ³⁹ Ëhi
uarovoromo ë aho mure jiamu guduamoromo rori'o bi-
jimo bu'öromo anamu guomade höjo. Ëhi'are höjo.

⁴⁰ Ëhi jië'oho mu arijo'ohuro mure rovë'iroho mu
muebejarue aribövi jabesi öriroho diehi'ëvo'ajëjo.
⁴¹ Diehi'ëvo'ajëjamu uavareje: Sisë jioruomolego
ijumëvo barëromo muoho a maho bojëmi'ajëjo jaburo
mueberöhego. Mueberomo majae eni jiego ö'i bajoho
uroromo hesiroho i'imamiröhego. ⁴² Ëhi uëvamu
hegorovo Iesuro uëvadeje: Ave uhu jöho God-are surire
jajivoromo uvë'e höjo:

Munë javue vae'irögoro munë gemu bijönimoromo
vuonugare höjo.

Vuonugaroho jaruvoho ë munëhuro javuoho nigemo'ego
bibivoromo mae namijajëjo.

Hesi Bada God-ro ëhi ë'ade höjo.

Ëho noro garomo uvarue höjo: God-ro mu mabëhe ë'ë'e
höjo.

Ëjö God-are surire jajivamu adaharijoho jemë
diehi'oromo ë hesi bëhoho bogo avoho baejarije höjo.

⁴³ Ëhu'ëro jië'ëro naro jemë uëvajëjo: Jemëhu God-are
aharire raromoromo hesi mu muebebe rovarije muoho
God-ro baeniëhiromomo ae gö bojëmi'iramu jaburo hesi
aharire raromoromo ë muoho mueberomo rae avo-
ho'aruëjo. ⁴⁴ [Röhu aehu ë munë döre bejë'oho ahoro

ahoro bae'a'ajëjo. O ë munëhu a döre berovë'o'ho aho sa'ijovo barë'ajëjo.]

⁴⁵ Iesuro uhu jõe gö gö ëhi jövamu hegorovo priest masijohu'o Pharisee ariböviohu'o ëho jaburo garomo uvareje: Nosi jõe jövajëromo ⁴⁶ guduamo bava'ië'oromo uvareje: Ae aho'obëhe uvoruomaje höjo: Iesu hu jö God-aro baeromo majahujaje ae hö uvoruomaje hö uvoromo jabumë juhuonëmiromo vuonugareje.

22

Sörö bamamu aehu juahamare uhu jöhoje.

¹ Iae Iesuro röhu maho uhu jõe gö gö ae majëhijadeje.
² Majëhiromo uëvadeje: God-hu böröme namiromo muebejëvaje öroho aviëhi höjo. Sa'a a böröme gemuëro söröe baejade höjo hesi harihohuro masuromo iröhego.
³ Ëhi ë'ë'ëro hesi mu vaejharue aribövioho uëvade höjo: Va'irarijoho rueröhego naehu mami'e uëvode aribövioho uëregö rue'irarëjo. Rue'irarëjamu uëvamu bijönimoromadë höjo. ⁴ Bijönimamu hegorovo sa'a a börömhuro mu vaejharue a ioro'ioroho uëvade höjo: Söröre rueröhego uëvodoho ëhi uërëjo: Jõe hehëjo. Nasi söröho eni jië'e höjo. Nasi mi masije ma-mabëhe naehu ma-je mio'amaje sanuovë'e mioho bjuëmoromo buvomoromo bahijë'e jevajëjo. Bövie bise'e eni avohë'e jevajëjo. Ëhuni rovego no ë söröho i'irarëjo. Ëhi uërëjo. ⁵ Ëhi uëvamu jöho bava'oromo majëhijamu ë ariböviohuro bogo ejëhë'e öre gö öre gö va'are höjo. Göëro hesi mure va'ade höjo. Göëro hesi moni muro va'ade höjo. ⁶ Ioro'iorohuro ë anu rovere aribövioho guduamëvoromo mu sisë vaejëvoromo muo'amare höjo. ⁷ Ëhi'amu ë sa'a a börömhuro dë vörönimadë höjo. Dë vörönimamu muorovo aribövioho rëmö'öjamu jaburo ë anëgare aho muo'amoromo jabesi

amoho bue'öjähare höjo. ⁸ Bue'öjamu gagorovo a börö-mohuro hesi mu vaejharue aho uévade höjo: Söröho eni jië'e höjo. Röhu rueromo sörö ihë uëvamu juahemi-jare ariböviehu rueromo sörö ijë'oho sisë höjo. ⁹ Èhuni öri masijoro va'irarijoho va'oromo ae rahu rahu biro-hëvë'oho uëvego söröro rue'irarëjo. ¹⁰ Rue'irarëjamu hegorovo rue mu ariböviohuro örire va'oromo a sisëhu'o a mahu'o birohëvoromo aho'o sö ujuoho rovare höjo. Rueruomamu sörö osaho rarovade höjo.

¹¹ Rarovamu a börö-mohuro ë aribövioho gë'i osare rovade höjo. Rue'i gavade höjo ae gemu masuvarue sörö i'i io'amarue niögoho bogo ba'amë'e ma-hijamu. ¹² Mahijamu gagorovo uavade höjo: Isiajo. Masuvarue niögoho bogo ba'amë'e ja diehi'oromo ave osaroho rovane höjo. Osaroho rovane höjamu ruehuro jörumoraejade höjo. ¹³ Jörumoraejamu rue a börö-mohuro ri'öromo mu aribövioho uévade höjo: Övo hörü'oho tövo'amoromo babu'öhego amonö ramoramore va'o hijajo. Èdir'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'iho vuogigimoruomo'ajëjo. ¹⁴ Èhesi bëhoho God-ro ae aho'obëhe ruejoro uëvaje höjo. Röhu ae ma-gemu gemu hesinö jëvojoro baejëvaje höjo.

Iesuhu guaro berovojöro aehu tax jö ua gavarohoje.

¹⁵ Èhi'amu iae Pharisee ariböviohuro va'oromo jöe atoromo uarovareje: È'ego no Iesu sareramego hu guaro berovo'irajo. ¹⁶ Èhi atonugoromo jabesi ijore ijore jijiharue a ioro'iorohu'o Herod-are aribövi ioro'iorohu'o rëmö'öjamu va'oromo Iesu sarerisareriamiromo uavareje: Tisajo. Iae no gavarue höjo ja a mae javë'ëro God-are mu örohemu röjahuijego. O aho bogo juhuonëmijego. Èhesi bëhoho jero no göromo ae böröme o bise'e javuajëromo jöe gö gö bogo röjahuijanue höjo. ¹⁷ Èhuni ave jöho ja

diehi uehorovanuoho majahuijego no hejarëjo. Rome a börömhuro nosi sa'aho muebejego noro hu tax bojami-jarue höjo. Noehu ëhi ë'aruoho na ëhuro nosi jögoroho aharue höjo o bogajo. ¹⁸ Bogajamu lesuro gëromo uvadeje: Jabumë sisë vaejevo'i ue gevaruëromo uëvadeje: Sareri aribövie jëvajëjo. Jemë rabëni na bijioho gevarujëjo. ¹⁹ Tax a bojëmijaruje ijo bajoho røjehihëgo na gavöjo. Gavöjamu ijo bajoho barovareje. ²⁰ Barovamu garomo uëvadeje: Aveho rahuare nu ano'ohu'o ihohu'o jajivë'e höjo. ²¹ Jajivë'e höjamu uavareje: Rome a börömo hesi höjo. Rome a börömo hesi höjamu uëvadeje: Ëhuni Rome a börömo hesiroho ëho hesi öroro bojami'i God-arohe ëho God-are öroro bojaminövorëjo. ²² Ëhi uëvamu hegorovo tiöjëvamu Iesu ë nugo'i va'oruomadeje.

Iesuhu guaro berovojöro vuovë'e ariböviehu ri'öruomoröhe jö Sadducee ariböviehu hu ua gavarohoje.

²³ Va'amu gagorovo majae gemuore Jew rajo a masijo ioro'iorohuro rovareje. Jabumë Sadducee jö uehorovarue aribövie jioruomadeje. Sadducee ariböviohuro uehorovoromo uvoruomajeje: A vuovë'oho ijonöho bogo ri'ö'amo'i ma-ioro'iore gemu vuovo'ajëjo. Ëhi uvoruomaje ariböviohuro rueromo Iesu guaro berovojöro sarerisareriamiromo uavareje: ²⁴ Tisa Moses-ro jögore jajivoromo uövuë'e höjo: Aboji harihu'o rumo'e vuovego diehi ë'iröhe öroho aviëhi höjo. Aehu vaboro masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruehu guomo'i vaboro nugë'oho hesi öhuro vuojiroho masuromo ëhuro guomade ö hesi ihoro ujoho vaejaho'ajëjo. Moses-are jögoroho ëhi höjo. ²⁵ Ëhi jië'ëro iae ae aho'obëhe 7 ma-ö ömo'ömëremu nosirire raromare höjo. Raromoromo muriohuro magonahoho masuvade höjo. Masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejë'e

baruoho guomade höjo. Guomamu hesi vaboroho dorue hijamu gagorovo ö göhuro vuojiroho masuvade höjo. ²⁶ Masuromo guomade höjo. Ö ömo'ömo ioro'ioroho ëhi gemuoho ë'obe rovere höjo. Ö ömo'öme 7 jabuhu ë magonahe gemuoho masube rovaroho ë magonahoho aboji harihu'oho bogo vaej'e aho ma-vuovëvobe rovade höjo. ²⁷ Vuovobe ruejuvo barëjambu ijo tugoho'ioho ë magonahoho hu'o guomade höjo. Ëhi'are höjo. ²⁸ Ëhi ë'arohuni ëhuni ave jöho no ua ga'ie'aruëjo. Jero uvanue höjo: Vuovoromo ri'ö'ëjarëjo. Ëhuni vuovë'e ariböviehu ri'öruomoröhe majaroho ae 7 höjo röhu ë magonahoho di ahu'o hi'a'ajëjo. Barue aho'obëhe masuvë'ego ëhuni uvaruëjo.

²⁹ Ëhi uavamu hegoroovo Iesuro uëvadeje: Bogajo. God-are surire jöhu'o huhu mu vaeröhe darugohu'o jemë bogo avoho gavarujëro sisë'i uehorovoromo ue gevaru-jëjo. ³⁰ Ëhesi bëhoho vuovë'ëro ri'öruomo'iröhe maja rovë'iroho vaboroho baruoho bogo masurovo'i aneraehu ö'idöre ma-raromaruëhi ëhi raromo'aruëjo. Ëhuni ë magonahehu di ahu'o hi'iröhe jö ue gevarujoho bëhi rumo'e höjo. ³¹ Ëjöhö jemëro uvaruje höjo: Vuovë'e ariböviehu ri'ö'iröhe jöho sareri jöe höjo. Ëho bogo sareri jöehu jio'i jö mae höjo. Ëhesi bëhoho vuovoromo ri'ö'iröhe jöho God-ro jemëni jövamu hesi surire jajivoromo uvë'e höjo: ³² Na Abraham Isaac Jacob ëhi muebejëvaje ae jeva-jëjo. Jemë rabëni ë jö hesi bëhoho bogo avoho bæjarije höjo. God-hu Abraham Isaac Jacob muebejëvaje jö hesi bëhoho jabumë vuovoromo bogo ioro'ioemuoho barë'i va'o raromego muebejëvaje höjo. God bogo vuovoromo ioro'ioemu barëj'e aribövioho muebejëvo'ibejajo. A'i hu vuovoromo va'o raromarue aribövioho iae muebejëvaje höjo. ³³ Iesuro Sadducee aribövioho ëhi uëvamu ae

aho'obêhe heromo jöe barëjêvadeje.

God-hu bojamuade jôho diho bôrômoho jiajoho aehu Iesu ua gavadohoje.

³⁴ Ëhi'amu Pharisee ariböviohuro hejare uvavamu: Iesuro jö mae jövamu êhuro Sadducee aribövioho jö mana majahi'iröhoho bogohö uvavamu hegoro gagovorovareje. ³⁵ Gagovorovonugoromo Jew rajo jögoru öri røjêhijaje ae gemuëro Iesure dêho bijioho ga'irögoro ri'öromo uavadeje: ³⁶ Tisajo. God-hu bojamuijade jögore aho'o jio'amajoho di jôho bôrômoho höjo. ³⁷ Bôrômoho höjambu uavadeje: Jasi dê vövöbajo'e aru'ahe uehore aho'obêhe Bada jasi God ma-hu gemu bojaminëjo. ³⁸ Êho jö bôrömo bôrômoho jië'ego êho nuniroho höjo. ³⁹ O ë jö hesi bëhirohu'o iae gemuoho höjo. Jaehu jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho êhi rajahinëjo. ⁴⁰ Dê vövöbajo'e aho'o God bojami'irane jôhu'o jasi ae gemuoho rajahi'irane jôhu'o bëhoho jëvajëjo. God-are surire jö Moses'o jö God-aro baeromo majêhinövare a ioro'ioro-hu'o jajivo'amaroho êho ado sirino'oho jio'amajëjo.

Böröme namiromo ajamuaje a hesi jö Iesuhu røjêhi'i uë gëvadohoje.

⁴¹ Iae Pharisee ariböviohuro gagovorouomamu gavë'i Iesuro uëvadeje: ⁴² Böröme namiromo ajëmi'iröhe a hesi jôho jemë diehi uehorovarujëjo. Hu rahuare ujoho höjo. Uavareje: Hu David-are ujoho höjo. ⁴³ David-are ujoho höjambu uëvadeje: Ëhi jië'oho God-are Aru'ahoho rabëni uavamu David-ro bôröme namiromo ajëmi'iröhe aho Bada uavade höjo. ⁴⁴ Êhesi jôho David-ro God-are surire jajivoromo uvë'e höjo: God Badaro nasi Bada uavade höjo: Nasi övo manö rojo hijego ja'o muorovarue aribövioho naro ruahö'öjëvego hörëro vijuvo taemo'amo'irane höjo.

⁴⁵ Ĕhesi bēhoho bōrōme namiromo ajēmi'irōhe a hesi jōho David-ro jajivoromo uvē'e hōjo: Bada hōjo. Bada hō uvē'e jiaje ēhuni nadi uvorējo: Bōrōme namiromo ajamui'irōhe aho ma-David-are uje hōjo. ⁴⁶ Ĕhi uēvamu aehu Iesu mana ua'irōhoho bogo eni jēvadeje. Bogo eni jēvamu ijonō jōe gō gō ua ga'iē'aroho juhuonivoromo vuonugareje.

23

Pharisee aribōviohu'o Jew rajo jōgoru ōri rōjēhijarue aribōviohu'o ēho jabuhu sareri'e mu vaejaruēhi aehu bogo ēhi ē'irōhego Iesuhu jōvadohoje.

¹ Ĕhi'amu Iesuro hesi ijarahō ōmo'ōmohu'o a ioro'iorohu'o aho'obēhe uēvadeje: ² Jew rajo jōgoru ōri rōjēhijarue aribōviohu'o Pharisee aribōviohu'o ēho jaburo Moses-are sionoho baejē'e hōjo. ³ Moses-are sionoho baejē'e jēvaje ēhuni mu jō rabe rabe uēvē'oho ejēhoromo ēhi vaenōvorējo. A'i jabuhu ōmaruēhioho nadi ēhioho ōmorējo. Rabēni hesi bēhoho jō majēhijaruēhioho muoho bogo ēhioho vaejarue hōjo. ⁴ Aehu i'u'e inōmo ujuoho va'oruomōjōro buahore bahijēhoromo tōvēhoromo va'ego bogo ajēmiromo ōvo namehu vitu banigojiomēharuēhi ē Pharisee aribōviohu'o jōgoru ōri rōjēhijarue aribōviohu'o jaburo ēhi ē'arue hōjo. I'u'e muoho aho'o ae bojēmiromo bogo mae bogo ajēmi'i ma-nunēremu gēvarue hōjo. ⁵ Jabu mu rabe rabe vaejē'oho aēro gējōro ma-dōhemu vaeruomaje hōjo. Ĕhesi bēhoho jabumēro nimoruomaje hōjo aēro gēromo uvoruomōrōhego: Jabumēremu God mabēhe uehorovoruomaje hōjo. Aēro ēhi uvoruomōrōhego nēgego God-are jō'e suri surioho maua gagore bahiromo ōvo ahore varijore muoho taemoruomaje hōjo va'orahoro jio'amego aēro garuomōjōro. O God-are ōrire jō ato'i

io'amarue niögure ö'li ëgobövie be io'amoruomaje höjo va'orahoro jio'amego aëro garuomojöro. ⁶ O sörö i'li va'ë'oho o God rajahjarue osare va'ë'oho a masijehu raromaruire ë va'o raromo'i nimarue höjo. ⁷ O imo'amaruire va'ë'oho nimarue höjo ae aho'obëhe uvoruomoröhego: Jabumë a masijëro jijihajëromo rajëhiromo jejëmiruomoröhego. O nimarue höjo aëro jejëmiromo uëröhego: Tisajo. ⁸ Röhu ae göehu jemë döre bamëvoromo uëv'oho: Tisa uëv'oho ëhi jië'oho sisë höjo rabëni hesi bëhoho jemë ö ömo'ömëremu jëvo'i jemesi Tisaho na gemu jev'ëgo. ⁹ O ave sa'are raromaruire aribövioho nadi döroho bamëvoromo uërëjo: Apajo. Ëhesi bëhoho ae gemu ö'idöre hijajoho ëho iae jemesi Vavu Börömo höjo. Ëhuni ëhi jië'e jöho nadi uërëjo. ¹⁰ O ae göehu jemë döre bamëvoromo uëv'oho: Simano vaejanue aho javajë uëv'oho ëhi jië'oho sisë höjo. Ëhesi bëhoho jemesi Simano Vaejaje Aho ma-gemu jevajëjo böröme namiromo ajëmijaje ahuro jev'ëro. ¹¹ A'i a masije jemesirire jioruomajoho ëhi jië'e aribövioho mu ajëmi'iröhe aribövie jioruomajajëjo. ¹² Ae rahu sivu uehorovoromo döre bamorov'oho hesi ihoho abue'a'ajëjo. O ae rahu ba'obuerov'oho hesi ihoho döro ajiomo'ajëjo.

Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhjarue ariböviohu'o sisëre va'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

¹³ Vaev'e jögoru öri röjëhjaruje ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jemë ma-döëremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho God-hu böröme namiromo muebejëvego hesi aharire raromoruomo'iröhe öroho tugohëharuje höjo aëro ë va'o raromojöëni. Jemë God-are ahariroho bogo va'o raromo'i nimaruje höjo. O ae göehu

God-are aharire va'lo raromo'ia'amu gëvë'oho ahëvaruje höjo.

¹⁴ [Vaevë'e jögoru öri röjëhijaruje ariböviohu'lo Pharisee ariböviohu'lo jemë ma-döëremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Èhesi bëhoho magonaho doru jabesi bövioho bise'oho ëma ujuohëharuje höjo. Èma ujuohëhoromo sarerivoromo pari ëgobövie jaguvaruje höjo aëro gëromo uvojöro: Mu mae vaejaruëjo. Èhi jië'e sareri'e muoho vaejarujego ëhuni God-ro i'u börömo mae bojëmi'ajëjo.]

¹⁵ Vaevë'e jögoru öri röjëhijaruje ariböviohu'lo Pharisee ariböviohu'lo jemë ma-döëremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Èhesi bëhoho jemëro jovo göre göre sa'a göre göre ae dinëmibe va'aruje höjo ma-ae gemuëro hesi muoho vuonugo'i Jew rajo muoho baeröhego. Ae dinëmibe va'oromo gavaruje aho jemesi jöho ejëhoromo Jew rajo mu baejamu gavë'oho jemëro ë aho mu sisë röjahijego mae höromo vaeromo jemëhu sisë ë'oromo vëni'e örire va'arujoho ë ahuro jemë iosirëmiromo sisë börömo bëhe ë'oromo vëni'e örire va'lo hesi höjo.

¹⁶ Vaevë'e nuni ramoramovë'e aribövi jemëhu ae gö öri röjëhi'ië'arujoho sisërëjëvo'ajëjo. Èhesi bëhoho jemëro ae ëma majëhiromo uëvaruje höjo: Ae rahu darugo'e jö uvo'ië'oho God-are osa börömo hesi iho uvoromo ae uëvë'oho: Na mue ëhi ëhi ë'ejö uëromo röhu mu bogo vaejë'oho iae hesi höjo. A'i God-are osa börömore jio'amaje gold hesi iho uvoromo ae uëvë'oho: Na mue ëhi ëhi ë'ejö uëvë'oho iae ë muoho vae'a'anuëjo. Bogo sarerivo'anuëjo. ¹⁷ Nune ramoramovoromo simane sisë'i uehorovë'e aribövie jëvavëjo. Èhi majëhijaruje hesi bëhoho nani jemëro uvaruje höjo: God-are osa börömo hesi ihoho bise'e jio'i God-are osa börömore jio'amaje

gold-ho iho böröme höjo. Röhu ë gold-ho bogo God-are osa börömoroho jio'amo'ibejajo bogo God-are gold maho jio'amo'ibejajo. A'i ë gold-ho God-are osa börömore jio'amë'ëro ëhu'ëro ëho gold maho höjo. Gold-huro bogo God-are osa börömoho iosiramiromo iho börömoho jio'i God-are osa börömo hesi ihohuro gold ihoho iosiramiromo bövioho jiaje höjo. ¹⁸ O jemëro jöe gö ëma majëhiromo uëvaruje höjo: Ae rahu darugo'e jö uvo'ië'oho God-are maratu hesi iho uvoromo ae uëvë'oho: Na mue ëhi ëhi ë'ejö uëromo röhu mu bogo vaejë'oho iae hesi höjo. A'i God-are maratu döre bahijahare suvuro hesi iho uvoromo ae uëvë'oho: Na mue ëhi ëhi ë'ejö uëvë'oho iae ë muoho vae'a'anuëjo. Bogo sarerivo'anuëjo. ¹⁹ Nuni ramoramole aribövie jëvajëjo. Nani jemëro uvaruje höjo: God-are maratu hesi ihoho bise'e jio'i God-are maratuore jio'amaje suvuroho iho böröme höjo. Röhu ë suvuroho bogo God-are maratuoroho jio'amo'ibejajo bogo God-hu ujuoho'iröhe suvuro maho jio'amo'ibejajo. A'i ë suvuroho God-are maratuore jio'amë'ëro ëhu'ëro ëho suvuro maho höjo. Suvurohuro bogo God-are maratuoho iosiramiromo iho bövioho jio'i God-are maratu hesi ihohuro suvuro ihoho iosiramiromo bövioho jiaje höjo. ²⁰ Aehu darugo'e jö ato'ië'iroho God-are maratu hesi iho darugo'o majëhijë'oho ë hesi bëhoho bogo maratu hesi ihohemu uvo'i maratuore jio'amaje suvuro hesi ihohu'o uvoromo ë'arue höjo. ²¹ O ae rahu God-are osa börömo hesi iho darugo'o majëhijë'oho ë hesi bëhoho bogo osa hesi ihohemu uvo'i osare hijaje A hesi ihohu'o uvoromo ë'arue höjo. ²² O ae rahu ö'idö hesi iho darugo'o majëhijë'oho ë hesi bëhoho ö'idöre jiaje God-are röho hesi ihohu'o ë hijaje a hesi ihohu'o uvoromo ë'arue höjo. Ehuro darugo'o majëhijarue höjo.

²³ Vaevë'e jögoru öri röjëhijaruje ariböviohu'o

Pharisee ariböviohu'o ma-döëremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Jemëro jemesi i jögoru e avohoromo i'o buarohoromo ijarue rihu'e oso harihu harihue gö gö garue gö gö mevoromo 10 10 bahibe va'oromo gemu gemu God suvuore bojamijaruje höjo. Èhi jië'e jögoru ininoho ejaho avoharuje höjo. Èhi jië'oho iae mae höjo. Nadi vuonugorëjo. Röhu èho ma-jianovo'i jö ioro'ioroho masijo jiajoho èho bogo uehorovaruje höjo. A ma-mae vaejëvo'irarije muoho a huë baejëvo'irarije muoho ahorire vaejëvo'irarije muoho èho rumonimaruje höjo. Nadi rumonimo'ibejarijëjo. ²⁴ Majo majo biseharihehu jemesi jovore beva'ë'oho io bu'öromo jovoho i'i majo börömo börömoho bogo avoho gavë'e ma-nimu'öjaruje höjo. Jö masijoho bogo uehorovo'i ma-jö ininohemu uehorovaruje höjo. Èhuro nunoho ramoramovëvego öroho sisë'i röjëhijaruje aribövie jëvájëjo.

²⁵ Vaevë'e jögoru öri röjëhijaruje ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ma-döëremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Jemë hevöe enatue dönöhemu u'o'amaruje höjo. Gagonöho ae gö jabesi ie jove vajiohëro ujuohoromo aegë'ëro irijiomu'amë'e höjo. Èhu'ëro dönöho aje jio'i gagonöho va'inumu'e jio'amajëjo. Jemesi mu sisëho èhi jianovajëjo. ²⁶ Pharisee jemë ae gemu gemu nuni ramoramö'e ae jëvájëjo. Urimo ae gö jabesi iohu'o jovohu'o vajiohehu ujuohoromo hevöre bahiromo enatuore oteharujoho vuonugorego hevö o enatu gagoroho va'inumoho bogojio'irajo. Èhi ë'ë'oho jemesi hevöhu'o enatuohu'o döhu'o uhohu'o ma-mae jio'amo'ajëjo.

²⁷ Vaevë'e jögoru öri röjëhijaruje ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jemë ma-döëremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Jemesi jöho uhu'e uë'ië'ajëjo. Vuovë'e

sino bahi'amarue munëho aëro ajivë'e osëro buejaho'amarue höjo nu ano'e mae jio'amoröhego. Buejaho'amego dönöho ajivë'e mabëhe jio'amo'i gagonöho vuovë'e a jabesi ijo'ahohu'o sagohohu'o ëhuremu jio'amajëjo. Jemë ëhi jië'e jëvanovajëjo. ²⁸Döhemu mae jëvego aëro gëromu uvoruomaje höjo: Jemë a mae jëvajëjo. A'i jemesi uhoho sareri sareri'e mu sisëmu vaejaruje jëvajëjo.

²⁹ Vaevë'e jögoru öri röjëhijaruje ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ma-döëremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi jabesi sino guavo'amare huoho avoho'amaruje höjo. Mu mae vaejare a mami jabesi huoho avohoromo muebejaruje höjo. ³⁰ Avohoromo mueberomo jemë uvaruje höjo: Nosi hijo miono'ehu raromare majaroho evaroho no'o javuo'ibejajo no jabumë bogo ajëmiromo God-are jö majëhijarue aribövioho muo'amo'ibejarëjo. ³¹ Iae mae-ëjo. Ëhi atarujoho ëho jemëro huruoho majahuiromu uöromu ë'arujëjo: God-are jö majëhinövare a muo'amare aribövi jabesi ujo ömo'ömëro javuë'ëro jabesi öre gemuore jijiharue aribövie javuajëjo. ³² Jemë ëhi jië'e aribövie jëvë'e jiage ëhuni jemesi hijo miono'ehu mu sisë aevoromo vaebe rovarëhi jemesi nimarujoho jemë'o ëhi jië'e muoho vaebe jijihorëjo. Na ë hesi jöho bogo uë'ejöjo. ³³ Sigobe jëvo'amajëjo. Sigobu aboji harihu'e jëvo'amajëjo. Ëhi jië'e mu vaejë'oho diehi'oromo vënoho garaedivorëjo. ³⁴ Ëhuni aveho hehëjo. Jö God-aro baeromo majëhinövo'iröhe aribövioho simano ma'e aribövioho jö röjëhinövo'iröhe aribövioho Iesu naro rëmö'ö'iramu ö'oruomo'ajëjo. Ö'iramu jemëro ioro'ioroho muo'amo'arujëjo. O korosire ano taemo'amo'arujëjo. Ioro'ioroho God rajahijaruje osare osare hisuebi'amo'arujëjo. O amo göre jio'iramu amo göre siho ujuoho va'onövo'arujëjo. ³⁵ Ëhi ë'iramu

ëhuni ma-maemu jië'e aribövi aehu muo'amobe rovere ë hesi i'uoho jemesi örire rue'a'ajëjo. Aevo'ioho aëro Abel a mae anoromo a ma ioro'ioroho muo'amobe ruejuvo ro ijo tugoho'ioho jemesi hijo miono'ohuro Barachiah-are harihe Zechariah anare höjo. God-are osa börömo numëhi jio'i God-are suvoro bahijarue maratuoho ruhëhi jiamu Zechariah ë ririre anare höjo. ³⁶ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. God-are aribövi ëhi muo'amobe rovere ë hesi i'uoho aho'obëhe ave jaruvore raromaruje aribövioho jemëni rue'a'ajëjo.

Iesuhu Jerusalem amo rajëni vavaanimade jöhoje.

³⁷ Vaevë'e Jerusalem amo rajohumë jemëro jö God-aro baeromo majëhijarue aribövioho muo'amaruje höjo. God-hu jemëni rëmö'öjaje aribövioho munëro vajëmi-jaruje höjo. Kököröko vëmehu harihu vivoju uhure nugo'amoromo diehehu aegëharuëhi naro jemë ëhi gagovëvoromo gemuore rëmo'i nimo'i hijode höjo röhu jemëro bijönimarije höjo. ³⁸ Ëhuni ave jöho hehëjo. God-ro jemesi amoho vuonugego jemesi sivue jëvo'ië'ajëjo. ³⁹ Naro jemë'o hiromomo va'iramu jemë nasi nu ano'oho bogo ga'a'arujëjo hujeji na vuonorö'ö rue'iramu evare avoho geromomo nasi jöho majëhiromomo uvo'a'arujëjo: Badare ihore rovajoho mabëhëjo. Ëhuremu uehorovorëjo.

24

Aehu God-are amo börömo dadovoruomo'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

¹ Ëhi uëngoromomo Iesuro God-are amo börömore jioromomo va'amu gavë'i hesi ijorajo ömo'ömhuro ro birohormo God-are amo hesi javue gö gö röjahi'amareje. ² Röjahi'amamumu Iesuro uëvadeje: Ave öri ari'oho aho'o jemë iae gavarujëjo. Röhu aveho na jö mae uë'ië'ajëjo.

huodëgoruomo'ajëjo. ¹⁰ Èhi'o'iramu evare ae aho'obëhe nasi örire mae uehorovevaruoho vuonugo'i mue gö gö uehorovoruomo'ajëjo. Aemo'aemohuro aemo'aemoho sarerisareriëmiromo ae gö jabesi övore bojëmi'aruëjo sisë vaejëvoröhego. Göëro göho nue huodivorovoruomo'ajëjo. ¹¹ Ae göëro göëro ri'öromo ae sarerëmiromo uë'a'aruëjo: Na jö God-aro baeromo majëhijaje ae jevajë uë'iramu ae aho'obëhe heromo mae höromo guaro rireromo'aruëjo. ¹² Mu sisë aho'o rumorovobe va'iramu gagorovo ae aho'obëhe göehu gö huë baerovarue muoho vuonugo'iramu sisërë'ajëjo. ¹³ Èhi ë'oruomo'ajëjo röhu ae rahu biririvoromo mae uehorovevobe va'ojuvo maja barë'iröhe maja rovë'iroho God-ro baejëvoromo manö bamëvo'ajëjo. ¹⁴ Röhu God-hu böröme namiromo muebëjävaje jö maho aëro sa'ae dinö'e dinö'e majëhibe va'oruomo'ajëjo ae aho'obëhe sama'e heruomoröhego. Jöho sa'ae aho'obëhe majëhi barë'iramu evare sa'a bövi bise'o barë'iröhe majaho rue'a'ajëjo.

Mu sisë bëhe rueröhe jöhoje.

¹⁵ Röhu Daniel jö God-aro baeromo majëhinövade ahuro mami'e God-are surire jajivoromo uövuade höjo: God-are osa ijumaje sisëhuro God-are osa maremu nami'a'ajëjo. Daniel-hu jajivadëhi ëhi ga'a'arujëjo ë sisëho God-are osare nami'iramu. Iesuro ëhi majëhijadeje. Èjö Iesuhu majëhijadoho adahoromo avo'avoho gare. ¹⁶ Amo Iesuro jö vituoho majëhiromo uëvadeje: Sisëhuro God-are osare namijego gagorovo ave Judea sa'are raromaruje aribövioharo huruomoromo dahoru'ero iojioromöne. ¹⁷ Ae rahu javu dönö haradare raromë'oho nadi abueromo osare inömoho va'o ujuoho'i ma-huruomoromo va'orëne. ¹⁸ O mure raromë'oho nadi vuonorö'ö va'o niögoho ujuoho'i ma-huruomoromo

va'orëne. ¹⁹ Röhu ë huë vavaeni rue'iröhe majaroho dë'e magonahohu'o aboji harihu'o inino jio'amë'e magonahohu'o jabumë vaevë'oho diehi huruomoruomo'ajëjo. ²⁰ Röhu God ua garëjo huro ajëmego ëhuro niohijo majaroho o nuho majaroho bogo huruomo'irarije höjo. ²¹ Rabëni hesi bëhoho evare majaroho huë vavaene bogo bise'o vadu'oho rue'a'ajëjo. Ëhi jië'e huë vavaenoho urimo God-hu sa'a bövi bise'o bamadevaroho bogojibe ruejuvo ro jaruvo majahu'o ëhi jië'e huë vavaenoho bogohöjo. O ijonöhu'o bogojio'i ë majaho gemu börö-moho jio'a'ajëjo. ²² Ëhuë vavaeni maja ëgobövi jia-joho God bogo tarioromo bunemuoho bamo'ibejajo aho bogo birivoromo raromo'ibejajo. A'i God-ro hesi bæjävade aribövioho uehorovëvoromo ë majaho tarioromo bunemu bamo'ajëjo.

²³ Ëhi jiamu ae göehu uëvë'oho: Aveho ro gahëjo. O arueho va'o gahëjo. God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamui'iröhe aho aviae o aruae hö uëvë'oho nadi maho uehorovorëjo. ²⁴ Ëhesi bëhoho rabëniajo. Ae aho'obëhe rueromo sarerëmiromo uëbe va'a'aruëjo: God-hu uevë'ëro böröme namiromo ajëmi'irode aho jevajëjo o jö God-aro baeromo majëhijaje ae jevajëjo. Sarerëmiromo ëhi majëhi'aruëjo. Majëhiromo bogo gavarue mu masijo masijoho vaenövo'aruëjo eni jëvego God-hu sÿjävade ariböviohu'o sarerëmego rireromo'iröhego. ²⁵ Röhu hehëjo. Ijonö jioröhe jöho na urimo majëhijë'e jevajëjo.

²⁶ Ëhu'e jiaje aehu uëvë'oho: Ëhuro va'o garëjo. Aruae je'ore hijajë uëvë'oho nadi va'o garëjo. O uëvë'oho: Hu gurihromo osaro hijajë uëvë'oho nadi maho uehorovorëjo. ²⁷ A'i baderehu aruhe baderivoromo ajivo va'o anume bu'öjego gavarujëhi God-are A Maho naro ëhi ma-va'orahoro rue'iramu ge'a'aruëjo. ²⁸ Sagohe dinö'e jiajire ë ugoho gagovoruomo'ajëjo.

God-are A Maehu rueröhe jöhoje.

²⁹ Röhu ë huë vavaeni majaho barë'iramu evare maja nunoho ramoramovoromo manaeroho duorohoromo jijo sisërë'amoromo ö'idöre inömo ho aho'o arua anumiae va'o'amo'ajëjo. ³⁰ Èhi'o'iramu evare God-are A Ma nasi ajohuro ö'idöre ajivo'iramu ga'a'aruëjo. Èho garomo sa'are aribövioho aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ga'a'aruëjo God-are A Maho naro darugo'o aji'o börömo mae baeromo ö'idöre suere ruvebi'iramu. ³¹ Ruvebiromomo hëgöho ma-darugo'o huo'iramu nasi aneraho rëmö'ö'ëjöjo. Rëmö'ö'iramu ro God-hu söjêvade aribövioho gagovëvo'aruëjo. Arua anumiae sa'ae dinö'e dinö'e maja rojomajire beva'ajire jioruomajoho gagovëvo'aruëjo.

Mesehu gumutivego Jew rajo jabesi vama maja dunovaje uhu jöhoje.

³² Röhu meso hesi uhu jöho heromo bëhoho avoho uehorovorëjo. Gavaruje mesoho gumutivoromo rahego garomo evare jemë uvaruje höjo: Jew rajo nosi vama majaho iae dunovajëjo. ³³ Èhesi bëhoho jemë ga'irarije naehu uëvodëhi mue gö gö rovamu gavë'iroho uvorëjo: Èmajaho iae rovajëjo. ³⁴ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave jaruvore rarumaruje aribövioho jemë bogo vuovo barëjë'iro evare naehu uëvaje muoho aho'obëhe rue'a'ajëjo. ³⁵ Ö'idöe sa'ae bövie bise'e barë'i nasi jöho gemu bogo barë'ajëjo.

Iesuhu vuonorö'ö rueröhe maja no bogo gavarue jöhoje.

³⁶ Röhu ë majaho divare jio'iröhoho aho bogo gavaruëjo. Ö'idöre raromarue anerahu'o Harihoho na'o bogo ga'i hesi Vavuohuro gemuëro gavajëjo. ³⁷ Röhu God-are A Ma naehu a nunire rue'ië'iroho a mami ae Noah-hu hijade majare jiadëhi ëhi gemuoho jio'a'ajëjo. ³⁸ Jovo börömo bëhe rojomoromo öri ari'e aho'o bae'iröhe majaho dunovamu evare aëro ie jove

ue'ahobe masurovobe ëhi jië'e muohemu uehorovobe va'ojuvo evare Noah-mëro boat börömore rumo va'are höjo. ³⁹ Rumo va'amu gavë'i a ioro'iorohuro uvoruomade höjo: No mae raromaruëjamu evare jovo börömhuro rojomoromo jabumë aho'o baeniagëgo barë nahonahovade höjo. God-are A Ma naehu rue'ië'iroho ëhi jië'e muoho jio'a'ajëjo. ⁴⁰ Ëmajaho rue'iramu evare ae niö'iro mure ariromo muoho vae'iramu gavë'i aneraëro göho bae'i göho ë vuonugo'aruëjo. ⁴¹ Magonahe niö'iro gemuoro ariromo ioho sa'ijovoromo avoho'iramu aneraëro göho bae'i göho ë vuonugo'aruëjo. ⁴² Ëhi ë'iröhohuni ëhuni gavë'iajo. Jemesi Bada naehu rue'irode majaho jemë'o bogo gavarujëjo. ⁴³ Ave uhu jöhu'o avo'avoho uehorovohëjo. Vajiohu'e aehu vahi'e divare rueröhe majaho osa arijo'oho bogo gavade höjo. Ga'ibejajo gavë'i hiromo vajiohu'e a hesi öroho tugohahego osaho bogo dadovoromo inömo ujuoho'ibejajo. ⁴⁴ Osa arijo'ohuro gavë'i hi'ibejajo mae jio'ibejajo. Jemë'o gavë'i raromorëjo. Jemë bogo uehorovë'e raromaruje majare evare God-are A Maho naru rue'ejöjo.

A börömo hesi mu aehu avoho o sisë'i mueberöhe jöhoje.

⁴⁵ Aehu hesi a börömo hesi muohemu uehorovë'i simano mae uehorovoromo mu vaejaje ëhi jië'e aho uehorovohëjo. Ëa hesi a börömhuro hu uavë'e höjo. Na va'ië'ajëjo. Jero nasi mu vaejarue a ioro'ioroho muebejëvonëjo. Muebejëvoromo majae eni jiego jabesi iruno'oho i'imëminövonëjo. I'imëminövonë uanugoromo va'ë'e höjo. ⁴⁶ Va'o hijuvo röhu ijönö vuonorö'ö rueromo garöhe ë ahuro hesi muoho avoho vaejaho'iramu gagorovo huë mabëhe bojami'ajëjo. ⁴⁷ Huë mabëhe bojamiromo ua'a'ajëjo: Ja mu mae vaejanohuni ëhuni

na mu börömorö bamavo'ejöjo. Jero nasi sa'ae inömo inöme bövie bise'e aho'o muebejehonöjo. Mu avo'avoho muebej'oho iae hu ëhi ua'a'ajöjo. ⁴⁸ A'i ë mu vaejahaje aho sisë jië'ohuro ëhuro uehorovoromo uvo'a'ajöjo: Nasi börömo örisanuovajëromö ⁴⁹ ri'öromö mu vaejarue aribövi ioro'ioroho muo'amoromo vörö'e jovo sisë ue'ahoruomaje ariböviohu'o gemuore hiromö ioho jovoho i'a'ajöjo. ⁵⁰ Ehi'oromo bogo gavë'e uehorovë'e hi'iramu evare hesi börömo ma-majiohu rue'a'ajöjo. ⁵¹ Rueromö sino haho'oho sisë maro ijumahoromö nugö'ö'iramu sisëro va'oromö sareri sareri'e ariböviohu'o hi'a'ajöjo. Edirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromö ane ja'iho vuogigimoruomö'ajöjo.

25

Aborido ioro'iorehu sisë'i uehorovo'i ioro'iorehu avo'avoho uehorovare uhu jö lesuhu jövadohoje.

¹ Nasi majaho rovego God-hu böröme namiromö a diehi muebejëvo'iröhe jöho naro uhu'e majëhi'ië'ajöjo. Iae magonaho aboride aho'obëhe övo gö mine övo gö mine raromoruomade höjo. Raromoromö iroho gae ujuohoromö i'o masuvade aho biroho'i va'oruomade höjo. ² Röhu aboride övo gö mine simano sisë'i uehorovarue aborido ömo'öme jioruomö'i aboride övo gö mine ëho simano mae uehorovarue aboride jioruomade höjo. ³ Simano sisë'i uehorovarue aboridoho jaburo irore biguröhe jovoho bogo ujuoho'i irohemu ujuoho va'irögoro ⁴ simano mae uehorovarue aboridoho jaburo irore biguröhe huonore jovohu'o irohu'o ëhi ujuohoromö va'oruomade höjo. ⁵ Eaboridoho övo gö mine övo gö mine jaburo va'oromö muebejuvo gavare i'o masuvade aho bogo vejö'oho rovamu gagorovo nunëhëgamu hegorovo momorö'öruomade höjo.

⁶ Momorö'öjuvo vahi riri'e aëro ma-darugo'o uvare höjo: Nosi aho rovajëjo. Ruehego va'oromo birohärëjo. ⁷ Ruehego va'oromo birohärëjamu hegoroovo aborido ömo'ömhuro ri'öruomoromo jabesi iroho avoho'amare höjo. ⁸ Avohoromo simano sisë'i uehorovarue aboridoho jaburo simano mae uehorovarue aboridoho uëvare höjo: Jemesi jovoho gö bojamuihëjo. Nosi iroho duorohahuo'a-majëjo. ⁹ Duorohajëjamu uëvare höjo: Bogajo. Jemë'o no'o biguvego barëjööni bogo bojëmi'ejärëjo. Ëhuni va'oromo jemesi gö imohëjo. ¹⁰ Imohëjamu ë aboridoho jaburo jove imo'i va'oruomade höjo. Va'oruomamu i'o masuvade ahuro rovade höjo. Rovamu iro ma avohare aboridoho jaburo ë ahu'o gemu mae osanö va'oruomade höjo masurovare söroho i'iröhëni. Osanö va'oruomamu ojoho tugohare höjo.

¹¹ Ojoho tugohamu magonaho ioro'iorohuro ijore rueruomade höjo. Rueruomoromo i'o masuvade ahuni uvare höjo: Asë'e asë'e oje jiovahuego no ö'arëjo. ¹² Ö'arëjamu ruehuro uëvade höjo: Na jemë bogo gëvaje höjo. Iae na mae uëvajëjo. Ëhi'are höjo. ¹³ Ëhuni gavë'iajo na divare majare rue'irodoho jemë bogo gavë'e jëvaje.

Ae niö'i gemu jabesi a börömo hesi moni ujuohoromo diehi ë'are ë hesi uhu jö Iesuhu jövadohoje.

¹⁴ Röhu God-hu böröme namiromo muebejëvo'iröhe öri hesi uhu jö göho aviëhi höjo. Ae gemuëro öre gö va'irögoro hesi mu vaejharue aribövioho uëvamu rovare höjo. Rovamu uëvade höjo: Na va'ejöjo. Jemëro nasi sa'aho bövioho bise'oho avoho muebejëhorëjo. ¹⁵ Avoho muebejëhorëromo mu ariböviehu mu böröme o bise'e vae'iröhoho eni jëvamu garomo ëhi hesi monioho böröme o bise'e ëhi ae gemu gemu bojamibe va'ade höjo jaburo ëho baeromo hesi muoho vaejahoröhego. A göho 5,000

kina bojami'i a göho 2,000 kina bojami'i a göho 1,000 kina ëhi bojamijade höjo. Ëhi i'imëminugoromo va'ade höjo. ¹⁶ Va'amu gavë'i 5,000 kina baejade ahuro ujuoho va'oromo mue vaeromo ëhuro 5,000 kina gö'o döre baejade höjo. ¹⁷ 2,000 baejade aho hu'o mue vaeromo 2,000 kina gö'o döre baejade höjo. ¹⁸ Ëhi'o'irögoro 1,000 kina baejade ahuro va'oromo guae umoromo hesi a börömo hesi ijo bajoho ë gurihi bahijade höjo.

¹⁹ Ëhi'oromo raromobe va'ojuvo majae ëgobövie barëjamu jabesi a börömhuro vuonorö'ö rovade höjo. Rueromo uëvade höjo: Ruehego na gëvöjo nasi ijo bajoho diehi muebejehë'e jëvego. ²⁰ Ëhi uëvamu 5,000 kina baejade ahuro 5,000 kina gö'o döre baejadoho ëhu'o barueromo bojamiromo uavade höjo: Bada jero 5,000 kina bojemijane höjo. Aveho gavëjo. Naro mue vaeromo 5,000 kina gö'o döre baejahë'e jevajëjo. ²¹ Baejahë'e jevajëjamu hesi a börömhuro uavade höjo: Mabëhëjo. Ja mue vaejehanue a ma-mae javajëjo. Naehu ijo baje ma-bisemu bojamamu avoho muebejehanohuni ëhuni naro bövi mae bojami'ejöjo muebejeho'iranego. Rovego gemuoro nimoroho'irarëjo. ²² Gemuoro nimoroho'irarëjamu 2,000 kina baejade ahuro rueromo uavade höjo: Bada jero 2,000 kina bojemijane höjo. Aveho gavëjo. Naro mue vaeromo 2,000 kina gö'o döre baejahë'e jevajëjo. ²³ Baejahë'e jevajëjamu hesi a börömhuro uavade höjo: Mabëhëjo. Ja mue vaejehanue a ma-mae javajëjo. Naehu ijo baje ma-bisemu bojamamu avoho muebejehanohuni ëhuni naro bövi mae bojami'ejöjo muebejeho'iranego. Rovego gemuoro nimoroho'irarëjo.

²⁴ Gemuoro nimoroho'irarëjamu 1,000 kina baejade ahuro rovade höjo. Rueromo uavade höjo: Bada na mae garomo uvode höjo: Ja vörö'e aëro javë'ëro ae göehu ba'amaroho bivaroho ja ma-ijanue höjo. ²⁵ Ëhi

javë'e aego ëhuni naro ja juhuonamiromo jasi 1,000 kina bava'loromo sa'a gagore gurihi bamode höjo. Aveho gavëjo. Jasi ijo bajoho aviae höjo. ²⁶ Aviae höjamu rue a börömhuro ri'öromo uavade höjo: Sareri mu bijöni'e a sisë bëhe javajëjo. Jero uvane höjo: Ae göehu ba'amaro ho bivaroho nöröro ma-ijaje höjo. Jero ëhi uvane höjo. Na mae-ëjo. ²⁷ Ëhuni ja nasi ijo bajoho baeromo avoho bahijarue aribövi jabesi övore bamo'ibejanëjo. Ëhi ë'ibejanëjo na rueromo nasiroho baeromo gö'o döre bamaro ho ëhu'o bae'ibejjo. ²⁸ Ëhuni jemëro 1,000 kina ë ia hesiroho baeniahiromo 10,000 kina baejë'e aho bojamihëjo. ²⁹ Ëhesi bëhoho mu vae'irane suvuore javë'oho God-ro gö'o bojami'iramu baeromo bövi mae javo'ajëjo. O bogojavë'oho bisemu baejanoho God-ro baeniahi'ajëjo. ³⁰ Röhu ë mu bogo vaejaje aho guduamoromo babu'öhego amonö ramoramore va'o hijajo. Ëdirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'iho vuogigimoruomo'ajëjo. Ëhi uëvade höjo.

Maja viture a ma a sisë mevavuo'iröhe jö Iesuho jövadohoje.

³¹ Röhu jö göho God-are A Maho naro anerae aho'obëhe jabu'o gemu mae nasi aji'o rovë'iroho evare nasi aji'e röho mare ajio hi'ejjjo. ³² Hi'iramu sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho jaburo rueromo nasi nunire gagovoruomo'ajëjo. Gagovoruomo'iramu sheep muebejaje aehu sheep o goat adovoromo hahagu hahagu nugo'amaruëhi naro ë aribövioho ëhi adovëvoromo hahagu hahagu rëmo'ejjjo. ³³ Hahagu hahagu rëmoromo sheep ma va'ënoho nasi övo manö rëmo'i goat sisë va'ënoho nasi övo adonö rëmo'ejjjo. ³⁴ Rëmonugoromo a börömhoho naro övo manö riravarue aribövioho uë'ejjjo: Nasi Vavuhuro jemesi örire huë mabëhe bojëmijë'e jiaje jemesi röho ro baehëjo. Ëröhoho urimo sa'a bövi bise'o

bamadevare huro avoho nugēhobe rov'e hōjo jemēro ē hesi aharire raromo'irarijego. ³⁵ Rabēni hesi bēhoho urimo na hōmevamu jemēro ie i'imemijarije hōjo. Na huē girihevamu jemēro jovoho bojemijarije hōjo. Naro ame gōro jioromo ō'amu gegorovo uevariije hōjo: Nosi osaro ro hijējo. ³⁶ Niōgu rumo'e jevamu niōgoho i'imemamu io'amode hōjo. Guomo guome baejevamu jemēro muebevariije hōjo. Savoiji gagore hijamu jemēro rueromo gevariije hōjo. ³⁷ Gevariije hō'iramu rue aribōvi mahuro ueruomo'ajējo: Bada iae ēhi hōjo rōhu no divare gavare hōjo ja hōmavamu ioho i'imamare hōjo. Divare gavare hōjo ja huē girihavamu jovoho bojamare hōjo. ³⁸ Divare gavare hōjo ja ame gōro jioromo rovamu uavare hōjo: Nosi osaro ro hijējo. Divare gavare hōjo niōgu rumo'e javamu niōgoho i'imamare hōjo. ³⁹ Divare gavare hōjo ja guomo guome baejavamu o savoiji gagore hijamu no ō'oromo gavare hōjo. ⁴⁰ Ēhi ue'iramu a bōrōmoho naro uē'ejōjo: Aveho na jō mae uēvajējo. Nasi ōe iho ma-bise'o jiē'oho mae avoharijohuro ēhuro na'o mae avohevariije hōjo.

⁴¹ Ēhi uēnugoromo huotorovoromo nasi ōvo adonō riravarue aribōvioho uē'ejōjo: I'ue bae'iē'e aribōvie jēvaje rori'o va'ohējo. Ravemu ravaje vēni'e ōri ari'oro va'ohējo. Ēvēnoho God-ro Satan'o hesi anera ōmo'ōmohu'o ēho jabuni avohēhē'e hōjo. ⁴² Rabēni hesi bēhoho na hōmevadoho jemē ioho bogo i'imemijarije hōjo. Huē girihevadoho jemē jovoho bogo bojemijarije hōjo. ⁴³ Ame gōro jioromo ō'odoho jemē bogo uevariije hōjo: Nosi osaro ro hijējo. Niōgu rumo'e jevadoho jemē niōgoho bogo i'imemariije hōjo. Guomo guomo baejevadoho o savoiji gagore hijodoho jemē bogo ro muebevariije hōjo. ⁴⁴ Bogo ro muebevariije hō'iramu rue aribōviohuro ueruomo'ajējo: Bada iae ēhi hōjo rōhu no divare gavare hōjo ja

hömavamu o huë girihavamu o ame göro jioromo rovamu o niögu rumo'e javamu o guomo guome baejavamu o savoji gagore hijamu garomo bogo ajami'i ma-nunëremu gavare höjo. ⁴⁵ Ma-nunëremu gavare hö'iramu naro uë'ejöjo: Nasi öe iho ma-bise'o jië'o ho bogo ma avohar-ijohuro ëhuro na'o bogo ma avohevarije höjo. ⁴⁶ Ëhi uë'iramu ë aribövioho sisëro va'oromo ma-ioro'io remu i'ue baeruomo'ajëjo. A'i aribövi mahuro maro va'oromo ma-ioro'io remu raromoruomo'ajëjo.

26

Iesu ano'i mevare jöhoje.

¹ Ëjöho majëhi barënu goromo Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: ² Iae jemë'o gavarujëjo majae niö'i hesi uhure evare God-hu Vörö Tugohade Sörö majaho rue'a'ajëjo. Rue'iramu aëro God-are A Maho na gudu-amevoromo a masijo jabesi övore bojëmi'aruëjo korosire ano taemevoröhego.

³ Iesuro ëhi jövo'irögoro röhu evare priest masijohu'o Jew rajo a duvaho ömo'ömohu'o ëho jaburo priest börömo ihe Caiaphas-are osa börömore ë ro gagovareje. ⁴ Gagovoromo jöe mevoromo uarovareje: No diehi'oromo Iesu saginiëri guduamoromo ano'ejarejo. ⁵ Sörö majaroho bogo guduamo'ejarejo aëro göromo no'o muorovoruumo-jöëni.

Magonahehu ridi'e oso Iesuare simanore otehade jöhoje.

⁶ Ëhi'amu Iesuro Bethany amore rueromo sino jomo'e ae Simon-are osare ro hiromo ie ijadeje. ⁷ Ie ijamu gagorovo magonahe gemuëro munë huono mabëhe baeromo rovadeje. Ëhuono gagore ridi'e osoho jiadeje.

Huonore oso imarue hesi manaho bövi mae jiadeje. Magonahohuro ë osoho barueromo Iesuare simanore otehadeje. ⁸ Simanore otehamu gagorovo Iesuare ijorajoho jaburo dë vörönëgamu uarovareje: Osoho rabëni ëma otehö'öjajëjo. ⁹ Ae gö jabesi örire imo'ibejarëjo manaho bövi mae bae'ibejarëjo. Ëmanaho baeromo bövi bise'o rumo'e aribövioho suvuorëmi'ibejarëjo. Ëhi jië'o ho iae mae jio'ibejajo. Röhu ëma otehö'öjade höjo. ¹⁰ Ëhi atamu hegorovo Iesuro gëromo uvadeje: Ëhi jië'e jöho ataruëromo uëvadeje: Jemë rabëni magonahoho huë vavaenoho bojamijarujëjo. Mu mabëhe nasi örire vaejevë'e höjo. ¹¹ Bövi bise'o rumo'e ariböviohuro jemë'o raromobe jijihö'aruëjo mae vaejëvojöro. A'i naro jemë'o ho bogo hibe juvo'ejöjo ëhi avohevojöro. ¹² Ëmagonahehu oso nasi sinore bamehade hesi bëhoho nasi sinoho avohehade höjo ëhuro aëro hure mae bamevoröhego. ¹³ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Sa'ae dinö'e dinö'e aehu nasi jö ma majëhibe jijihë'iroho ë magonahehu ë'ade jöhu'o majëhibe jijihö'aruëjo aëro hu mae uehorovoruumoröhego.

Judas-hu Iesuni Jew rajo a masijo hiruëmade jöhoje.

¹⁴ Ëhi'amu Iesuare ijoraje 12 röhu gemu hesi ihe Judas Iscariot-ro va'oromo priest masijoho uëvadeje: ¹⁵ Naehu Iesu jemesi övore bojëmijë'o ho jemë ijo baje dimino'e bojemirëjo. Bojemirëjamu rueho jaburo ajivë'e ijo bajoho adahoromo 30 bojamijareje. ¹⁶ Bojamijamu evare Judas-ro aevoromo öre nahadeje Iesu jabesi övore bojëmi'iröhëro.

God-hu Vörö Tugohade Sörö Iesumëhu ijare jöhoje.

¹⁷ I Dë Huaje Oso Rumo'e I ibe va'iröhe majaho aevoromo rovamu gagorovo Iesuare ijorajoho jaburo rueromo Iesu uavareje: Ja nagajoho no dinö'e va'oromo God-hu Vörö Tugohade Söröho avohaho'ejarëjo. ¹⁸ Ëhi

uavamu uëvadeje: Jerusalem amo börömo huro va'oromo ë a hesi osaro va'oromo uarëjo: No röjahuijaje ahuro uvajëjo: Nasi majaho dunovajëjo. Èhuni naro jasi osare ö'oromo God-hu Vörö Tugohade Söröho nasi ijorajoho jabu'o gemu mae i'ejöjo. Èhi uarëjo. ¹⁹ Èhi uarëjamu rue ijorajoho jaburo Iesuhu uëvadëhi ëhi ë'oromo söröho avohareje.

²⁰ Èhi'amu vahiromadeje. Vahiromamu gagorovo Iesuro hesi ijoraje 12-ho jabu'o gemuore hijadeje ë ioho i'irovo. ²¹ Hiromo ioho ijë'i uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë ae gemuëro na bijönegarue aribövi jabesi övore bojëmi'anuejo. ²² Bojëmi'anuejamu hegorovo uehore gö gö böröme baeromo ae gemuëro gemuëro uavareje: Na bogo ëhioho ë'ejöjo. Na na mae uavajëjo. ²³ Mae uavajëjamu hegorovo uëvadeje: Naehu i hevöre ba'amo'ego hu'o gemuore ba'amaje ahuro ë mu sisëho vae'a'ajëjo. ²⁴ God-are surire jajivarëhi hesi A Maho na ëhi guomevo'ajëjo. Röhu na bijönegarue aribövi jabesi övore bojëmi'iröhe aho vaevë'oho sisërë'ajëjo. Èaho bogo raho'ibejajo ëhuro mae jio'ibejajo. ²⁵ Mae jio'ibejajamu Judas Iesu bijönimarue a jabesi övore bojëmi'iröhe ahuro uavadeje: Na bogo ëhioho ë'ejöjo. Na mae-ëjo. Na mae-ëjamu uavadeje: Jero jasi jövanuejo.

Sino'o kö'o aevoromo ijare jöhoje.

²⁶ Èhi'amu ioho ue'ahoromo Iesuro ioho baeromo God mae uanugoromo ato'atovoromo hesi aribövioho suvuorëmiromu uëvadeje: Baeromo ihëjo. Aveho nasi sine höjo. ²⁷ Èhi'onugoromo enatuore jovoho baeromo God mae uanugoromo bojëmiromu uëvadeje: Jemë ae aho'obëhe enatuore jovoho baeromo ihëjo. ²⁸ Aveho nasi köe höjo. Ae aho'o jemesi jöëni köho rovevoromo guomevo'ajëjo ëhuro sisëho mu'uvëhoröhego.

Guomevo'iramu ehuro God-hu muebejĕvo'iröhe jögoroĥo marĕ'ajĕjo. ²⁹Röĥu aveĥo heĥĕjo. Na ijoho ö'i bajo jovoĥo bogo i'ejöjo huĕji ĕho majaho rovego evare jemĕ'o na'o nasi Vavuehu muebejaje öri ari'ere raromoromo ö'i bajo jovo i'oho ue'ahoröhĕni. ³⁰Ĕhi uĕnugoromo God rajahijarue jöĥo ionugoromo suorovo va'oromo Olives Dahorure iojioĥoreje.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivĕhoröhe jö Iesuhu majahijadoĥoje.

³¹Iojioĥoromo Iesuro hesi aribövioĥo uĕvadeje: Jaruvo vahire ae aĥo'obĕhe nasi örire mae ueĥorovevarujoho vuonugo'i remo va'a'arujĕjo. Ĕhesi bĕĥoho God-are surire jöĥo jajivoromo uvĕ'e höjo: Sheep muebe'amaje aĥo God naro ano'ejöjo. Ano'iramu huhu muebe'amade sheep-oho jaburo arua anumiae va'o'amo'ajĕjo. God-are jö jiajĕhi ĕhi remo va'a'arujĕjo. ³²Remo va'iramu guomoromo ri'önu-goromo naro urimo Galilee va'ejöjo. Jemĕ ijore ö'a'aru-jĕjo. ³³Ĕhi uĕvamu Peter-ro ri'öromo uavadeje: Nani a ioro'ioroĥo jasi örire ueĥorovuĥo vuonugo'i ramo va'a'aruĕjo röĥu na bogo ĕĥioĥo ĕ'ejöjo. ³⁴Bogo ĕĥioĥo ĕ'ejöjamu Iesuro Peter uavadeje: Ĕhi uevanuĕjo röĥu ave jöĥo na jö mae ua'iĕ'ajĕjo. Jaruvo vahire kökörökoĥo bogo urimoho uvĕ'e jero urimo vae niö'i gemu ae uĕ'a'anuĕjo: Na Iesu bogo gavaje höjo. ³⁵Ĕhi uĕ'a'anuĕjamu hegoroĥo Peter-ro uavadeje: O na bogo ĕĥioĥo ĕ'ejöjo. Aehu anegamu ja'o gemuore guomo'iĕ'iroĥo na bogo ĕĥioĥo majĕhi'ejöjo. Bogo majĕhi'ejöjamu ijorajo ioro'ioroĥo aĥo'o jabu'o ĕhi gemuĥo Iesu uaruomadeje.

Iesuhu Gethsemane sa'are ĥiromo God-are örire ĕninamijade jöĥoje.

³⁶ Ĕhi'amu Iesuro öri ari'lo ihe Gethsemane hesi ariböviohu'lo rovadeje. Rueromo uëvadeje: Avehuro raro-mohego na aruëre va'oromo God-are örire jöe jövöjo.

³⁷ Ĕhi uënugoromo Peter'lo Zebedee-are harihoho niö'i jabu'lo sö ujuoho va'oromo huë vavaene böröme baeromo nurunurumadeje. ³⁸ Nurunurumoromo uëvadeje: Na sisë maro huë vavaene baejevajëjo. Ĕhuro guomevo hesi höjo. Ĕhuni nadi momorö'ö'i ma-nune jioromo avoho mueberovë'e raromohëjo. ³⁹ Ĕhi uënugoromo rori'lo va'oromo sa'are behumoromo nu ano'oho sa'are amoromo God ëninamiromo uavadeje: Apo jasi örire öre gö javë'oho i'ue huë vavaene nasi örire rovajoho ahego na bogo bae'iröjo. Röhu naehu nimajoho nadi ë'i jaehu nimanuëhi ëhi ë'onëjo.

⁴⁰ Ĕhi ëninaminugoromo vuonorö'ö rueromo gavade hesi ae niö'i gemu momorö'öjamu gëgorovo Peter uavadeje: Majae ma-bunemu nune jioromo na'lo gemuoro mueberovë'e raromo'irarijoho jemë diehi'oromo bogo eni jëvajëjo. ⁴¹ Nune jioromo mueberomo ëninamihego God-ro ajëmego Satan-ro bogo dinëmego ëhuro bogo bejëvo'irajo. Jemesi aru'ahoho mu mae vae'i nimo'i jemesi sino haho'oho u'uhë'e höjo.

⁴² Ĕhi uënugoromo röhu maho va'oromo ëninamiromo uavadeje: Apo öre gö bogojavo'i i'uehu huë vavaenehu nasirire ruejöro nimë'oho iae ëhi ë'onëjo.

⁴³ Ĕhi uanugoromo vuonorö'ö rueromo gavade jabumë nunëhimo'amo'ego momorö'öjamu gëgorovo

⁴⁴ rëmo'i vuonorö'ö va'oromo urimë'i vae niö'i ëninamijade jöe gemuoho röhu maho ëninamijadeje.

⁴⁵ Ĕninaminugoromo rueromo hesi aribövioho uëvadeje: Jemë diehi'oromo nuhoromo ma-momorö'öemu momorö'öjarujëjo. Gahëjo. Majaho mami'e rovë'e höjo. Aëro God-are A Maho na bijönegarue aribövi jabesi övore

bojëmi'ie'ajëjo. ⁴⁶ Ri'öromo go va'ohëgo va'arëjo. Gahëjo. Na bijönëgarue a bojëmi'iröhe aho rovajëjo.

Iesu guduamare jöhoje.

⁴⁷ Èhi uëvamu gavë'i Judas rovadeje. Iesuare ijoraje aho'obëhe 12 röhu Judas hu'o jabesi ae gemuoho jiadeje. Judas rovamu ae aho'obëhe mae siravae kepatae ujuohoromo hu'o rueruomadeje priest masijohu'o Jew rajo a duvaho ömo'ömoihu'o ëho jaburo rëmö'öj'ëro jië'ëro. ⁴⁸ Röhu ë hesi urimo ë sareri'e aho Judas-ro ë aribövioho uëvadeje: Ga'irarije naro di aho dudöhamu gavë'oho uvorëjo: Iae Iesu höromu guduamorëjo. ⁴⁹ Judas-ro ëhi uëv'ëro huro rueromo ma-burëro ro Iesu uavadeje: Bada vaev'ëromu dudöhadeje. ⁵⁰ Dudöhamu uavadeje: Isi jasi nimanue muoho vaejëjo. Èhi uavamu aëro rueromo Iesu guduamareje. ⁵¹ Guduamamu gagorovo ae gemu Iesuare bëhire namijadohuro hesi kaejöhö jijöromu priest börömo hesi mu vaejaje aho anoromo hia'oho tariö'öjahadeje. ⁵² Tariö'öjahamu gagorovo Iesuro uavadeje: Jasi kaejöhö sionoro vuonorö'ö ba'amëjo. Ae rahu kaejöhö o bijehu bunehu muorovë'oho kaejöhuro bijöhuro bunohuro muo'amëvo'iramu vuovëvo'ajëjo. ⁵³ O jaehu a ananue hesi bëhoho nani jero uvanuëjo: Nöröhu hesi Vavu ua gavë'oho bogo ajamiromu anerae aho'obëhe mae gemuore jioruomajohö rëmö'ö'iramu rueruomoromo na ajemi'aruëromu ëhuni aho ananuëjo. ⁵⁴ Röhu naro hu ua ga'ibejöhö God-are surire jajivarëhi muoho bogo ëhioho jio'ibejajo. Èhuni ajemi'iröhe jöhö Vavuocho bogo ua ga'ejöhö.

⁵⁵ Iesuro ëhi uanugoromo ë rueruomade aribövioho uëvadeje: Aveho na bogo vajiohu'e anano'e aehu jevajëjo. Jemë rabëni siravaho kepataho ujuohoromo guduamevo'i rovarujëjo. Mami'e majae aho'o naehu God-are amo

börömore hirono God-are jö hesi öri a röjehinövodoho jemë evaroho bogo guduamevarije höjo. ⁵⁶ Röhu aveve-jö'e vaejaruje mue aho'o hesi bëhoho urimo jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviohuro God-are surire jajivoromo uvare höjo: Èhi jië'e muoho jio'a'ajëjo. Jabuhu jajivarëhi ëhi jioröhego ëhuni ave muoho rov'e höjo. Èhi uëvamu hesi ijoraje aho'obëhe hu nugo'i huruomoro va'areje.

Iesu Jew rajo a masijo jabesi nunire namijade jöhoje.

⁵⁷ Èhi'amu gagorovo Iesu hu'irae rueromo priest böröme Caiphas-are osare rovereje. Rueromo gavareje jögoru öri röjehijarue ariböviohu'o a duvaho ömo'ömo-hu'o ë gemuoro gagov'e jiamu. ⁵⁸ Iesu priest börömo hesi osare barovamu Peter-ro arue riribövire Iesu rihioromoro priest börömo hesi osare rovadeje. Rueromo osare rumo va'oromo abo osa ririre ruë numë javue vae'i riroho ma-va'oraho nugarire ë va'oromo priest hesi mu vaeruomaje ariböviohu'o gemuore hijadeje diehi'aruoho garöhëni. ⁵⁹ Èhi'amu priest masijohu'o a masijo ioro'ioro-hu'o ae nahareje sarerivoromo ëma huruoho majëhiromo uëröhego: Iesuro ëhi jië'e mu sisëho vaejamu gavare höjego heromo Iesu anego guomoröhego. ⁶⁰ Nahoromo bogo birohareje. Ae göëro göëro rueromo Iesure jö sarerivoromo majëhijaroho bogo eni jiobe va'ojuvo hujëji ae niö'iro rueromo ⁶¹ jöe gemuoho majëhiromo uëvareje: Èiahuro uvavohijajo: God-are amo börömo dadovoromo majae niö'i gemu hesi uhure röhu maho vae barë'irodoho na eni jevajëjo. Èjö sisëho uövumu hejare höjo.

⁶² Èhi majëhijamu hegorovo priest börömo huro ri'öromo Iesu uavadeje: Na ja jö mana uö'iranoho bogojavajëjo. Aehu jasi jö sisë majahuijaruoho na ëho mae o sarere höjo. ⁶³ Mae o sarere höjamu Iesuro jörume

namijadeje. Jörume namijamu priest börömhuro uavadeje: God birivoromo hijaje a hesi nunoro ave jöho ma-maemu uevego na hejōjo. Böröme namiromo ajamuijanue aho na ja javajējo. Na ja God-are Harihe javajējo. ⁶⁴ Javajējamu uavadeje: Jaehu uevanuēhi iae ēhi jevajējo. Röhu naro jemē ae aho'obēhe ave jöho uēvajējo. U'emu jemēro ge'a'arujējo God-are A Maho darugo eni jīē'e A hesi övo manō hi'iramu. Ö'idöre jio'amaje suehu'o gemu mae ruvebi'iramu. ⁶⁵ Ēhi uavamu hegorovo rue priest börömhuro hesi niögoho dadovoromo uēvadeje: Huro God-are ihoho ijumajējo. A göho rabēni rueromo hesi jöho huruoho majahuijōrajo. Iae no eni hejē'e javuajējo. God-are iho ijumajoho jemē iae hejarujējo. ⁶⁶ Ēhuni jemē diehi uehorovarujējo. Diehi uehorovarujējamu uavareje: Jö sareri'e aego ano'iramu guomo'a'ajējo.

⁶⁷ Ēhi uanugoromo Iesuale nu ano'ere sabēro ödivoromo övo mugō mugōero anoruomadeje. O övo hitahiēro anoromo ⁶⁸ sivoromo uavareje: Jero uvanuējo: Na böröme namiromo ajēmaje aho jevajējo. Ēhi jīē'e javaje jöho God-aro baeromo huruoho majahuiromo anagade a hesi ihoho uövuego no hejarējo.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivēhade jōhoje

⁶⁹ Ēhi'amu Peter-ro amonö aehu raromaruire ē hijadeje. Hijamu gagorovo mu ajamijaje magonahe gemuēro rueromo uavadeje: Ja'o Galilee sa'a rajo ae Iesu'o gemu mae javade hōjo. ⁷⁰ Javade hōjamu Peter-ro ae aho'obēhe jabesi nunire magonahoho sareramiro mo uavadeje: Jaehu jōvanue jöho na dadivevo avohajējo. ⁷¹ Ēhi uanugoromo aribövioho ē rēmo'i ojo bēhire va'adeje. Va'amu magonaho göero Peter garomo hesi bēhire riravarue aribövioho uēvadeje: Ave iaho Nazareth

amo rajo ae Iesu'o gemu mae jiade hōjo. ⁷² Jiade hōjamu hejē'i Peter-ro röhu maho sareramadeje. Sareramiro mo uavadeje: God-are nuniro na mae uavajējo. Ēaho na bogo gavaje hōjo. ⁷³ Ēhi uavadoho ririvanovamu bēhire riravarohuro ro Peter uavareje: Iae mae-ējo Iesuare aribōvi jabesi ae gemuoho javajējo. Jasi huēre heromo ēhuni uavaruējo. ⁷⁴ Uavaruējamu Peter-ro uēvadeje: Na jemē sarerēmijē'oho i'ue baejōēni ēhuni na jō mae uēvajējo. Ēaho na bogo gavaje hōjo. ⁷⁵ Bogo gavaje hōjamu gavē'i kōkōrōkoho uvadeje. Uvavamu hegorovo Peter-ro uehorovoromo uvadeje: O mami'e Iesuro uevade hōjo: Kōkōrōkoho bogo urimoho uvē'e jero urimo vae niō'i gemu ae uē'a'anuējo: Na Iesu bogo gavaje hōjo. Ēhi uehorovoromo amonō hörō va'oromo sisē maro nivadeje.

27

Pilate-are nunire namijōro Iesu bava'are jōhoje.

¹ Iae sisonuvo'ia'amu gagorovo priest masijohu'o Jew rajo a duvaho ōmo'ōmohu'o ē aribōvioho aho'obēhe jaburo gagovoromo jōe mevoromo uarovareje: No ēhi ēhi ē'ejarējo Iesu guomorōhego. ² Ēhi mevoromo eni jiamu gagorovo Iesu tōvoromo bava'oromo gavana Pilate-are ōvore bamareje.

Judas-hu hesi arijo'arije anorovade jōhoje.

³ Ēhi'amu Iesuni hiruēmiromo a jabesi ōvore bojēmade aho Judas-ro gavade Iesuare jōho court-roho bejē'e jiamu gagorovo uvadeje: Na mae ē'ajē'i sisē ē'ē'e jevajējo. Sisē ē'ē'e jevajē uvonugoromo ajivē'e ijo baje aho'obēhe 30 ujuohadoho vuonorō'ō ujuoho va'oromo priest masijohu'o a duvahohu'o bojēmi'iē'adeje. ⁴ Bojēmi'iē'oromo uēvadeje: Naro mu sisē ē'ē'e jevajējo. Naro a mahuni jemē hiruēmiromo hu jemesi ōvore bojēmijē'e jevajējo

anego guomoröhego. Ĕhi uėvamu uavareje: Ĕho bogo nosi muehu hōjo. Jero jasi ganėjo. ⁵ Ĕhi uavamu hejė'i ijo bajoho God-are osare bu'ōnugoromo jabumė rėmo va'oromo ō'ėro sōnōre benugoromo vioruhirovoromo guomadeje.

⁶ Ĕhi'amu priest masijohuro ijo bajoho ujuohoromo uarovareje: Ave ijo bajoho guomoröhe a hesi manaho hōjo. Ĕhuni God-ni moni bahijaruire ě bahijė'oho sisė hōjo. ⁷ Jōho mevonugoromo eni jiamu gagorovo ijo bajoho ujuohoromo sa'aho imareje sa'a ioro'iorore jioromarovare aribōvioho vuovėvego ě guavo'amorōhėni sa'a ihoho Rama Avoho'amaje A Hesi Sa'aho jiė'ėro. ⁸ A guomoröhe manaho baeromo ě sa'aho imė'ėro ěhuni ě sa'aho Kō Rovade Sa'aho jumuvaroho jaruvoho hesi ihoho ěhije.

⁹ Rōhu jō God-aro baeromo majėhinōvade ae Jeremiah-hu Iesuare mana ujuohoromo sa'a imoruomoröhego urimo uėvadėhi ěhi ě'areje. Amo Jeremiah-ro uėvadeje: Jabumė ajivė'e ijo bajoho aho'obėhe 30 ujuohare hōjo Israel rajohuro monie ěmino'e hu imorōhėni uvė'ėro. ¹⁰ Ijo bajoho ujuohoromo Badahu na uevadėhi ěhi rama avoho'amaje a hesi sa'ahuni bu'ōruomade hōjo. Jeremiah-ro ěhi uėvadeje.

Pilate-hu jōe gō gō Iesu ua hejade jōhoje.

¹¹ Amo Iesuro gavanare nunire namijamu gavanaro uavadeje: Na ja Jew rajo jabesi a bōrōmoho javajėjo. Javajėjamu Iesuro uavadeje: Ĕjōho jero jasi jōvanuėjo. ¹² Jōvanuėjamu priest masijohu'o a duvahohu'o ěho jaburo Iesuare jō sisėho gavana huruoho majahijareje. Majahijamu Iesu bogo mana uavadeje. ¹³ Bogo mana uavamu Pilate-ro Iesu uavadeje: Rueho jabuhu jasi jō sisė aho'obėhe majehijaruoho na ja hejanuėjo o bogajo.

¹⁴ Bogajamu Iesuro jöho bogo mana majahijadeje. Bogo majahijamu rue a börömohuro tiö avohadeje.

Iesu anego guomojoro Pilate-hu uëvade jöhoje.

¹⁵ Röhu God-hu Vörö Tugohade Sörö maja rovë'iroho savoji gagore raromarue aribövioho di aho jiovo nugö'öjoro aehu uvoruomë'oho Pilate-ro ë aho jiovo nugö'önövadeje. ¹⁶ Röhu ae gemu hesi jö sisë ae aho'obëhe hemu hejaruho ë aho savoji gagore hijadeje. Hesi ihoho Iesu Barabbas jiadeje. ¹⁷⁻¹⁸ Röhu Pilate-ro gëromo uvadeje: Iesuale ihoho bövie jië'ego ë ariböviohuro dë vörönëgamu nasi övore bojemijare höjo. Bojemijare hö uvoromo gavade ae aho'obëhe gagovorovë'e jiamu gëgorovo uëvadeje: Jemë nëgajoho na di aho jiovoromo bojëmi'ejöjo. Na na Iesu Barabbas jiovo nugö'ö'ejöjo. O na na Iesu göho Keriso hö uvarujoho jiovo nugö'ö'ejöjo. ¹⁹ Èhi uënugoromo röhu Pilate-ro court-re hiromo jöho hejamu evare hesi vaborohuro jöe nugö'öromo uavadeje: Èaho sisë rumo'e ae jiaje ëhuni hesi öriroho nadi bövioho bise'o'ho ë'onëjo. Jaruvo vahi'e naro niavoromo Iesu nia'ovoro garomo huë vavaene börömo bëhe baejode höjo.

²⁰ Jöho ëhi rovamu gavë'i Jew rajo priest masijo-hu'o a duvahohu'o ëho jaburo ae aho'obëhe biririvoromo dinëmiromo uëvareje: Jemëro uvohëjo: Barabbas jiovo nugö'ö'i Iesu anohëjo. ²¹ Èhi uëvamu Pilate-ro ae aho'obëhe uëvadeje: Èae niö'ioho jemë nëgajoho na di aho jiovoromo bojëmi'ejöjo. Uavareje: Barabbas-ajo. ²² Barabbas-ajamu uëvadeje: Èhi jië'o'ho Iesu Keriso na diehi'o'ejöjo. Ae aho'obëhe uvoruomadeje: Korosioro anego guomajo. ²³ Guomajamu uëvadeje: Rabëniajo. Diehi jië'e mu sisë vaejë'e höjo. Vaejë'e höjamu ae aho'obëhe ma-darugo ma'e uvo'i arijareje: Korosioro

anego guomajo. ²⁴ Ĕhi uvamu hegorovo Pilate-ro gavade hu jō jōvajoho bogo eni jio'i aribōvioho muorovo'ia'amu gēgorovo vuonugo'i jovoho baejadeje. Jovoho baeromo ae aho'obēhe jabesi nunire ōvoho eguadeje. Ōvoho eguoromo uēvadeje: Na ōvo uno'e ae jevajējo. Ĕia hesi kō rumo'e jevajējo. Jemesi garējo. ²⁵ Jew raje ae aho'obēhe uvoruomadeje: Iae mae-ējo. Nosi ōvore nosi ujo jabesi ōvore ē ia hesi kōho javuobe va'a'ajējo. ²⁶ Kōho javuobe va'a'ajējamu Pilate-ro ejēhoromo Barabbas jiovo nugō'ōjadeje. Barabbas jiovo nugō'ō'i Iesu hisuebijōro ae uēnugoromo uēvadeje: Ave aho bava'oromo korosioro anohego guomajo.

Muorovo aribōviehu Iesu sivare jōhoje.

²⁷ Guomajamu rue gavanare muorovo aribōviohuro hesi osa bōrōmore Iesu bava'oromo muorovo a ioro'iorohu'o gagovoromo Iesu ruē numē numareje. ²⁸ Numonugoromo hesi niōgoho jijōvaho'i a masijehu kavuē'e niōgu ēgo io'amoromo mu vaejarue ēhi jiē'e niōgoho ba'amahareje. ²⁹ Ba'amahoromo a masijehu bosō didi'arue ēhi jiē'e bosōho Iesuare simanore didi'ahareje. Rōhu bogo inōmo maho baeromo bosōho avohaho'i bibē'e ijo hisuoho ujuohoromo huoromo simanore ba'amahareje. Ba'amahonugoromo a masijehu inōmo ma-mabēhe ma'eno raromaruēhi jiē'e inōmoho ōvore bamahareje. Rōhu bogo inōmo maho bamaho'i ma-ijahemu ōvore bamahareje. Bamahoromo hesi nuninō ro ague aho raromoromo sivoromo uavareje: Jew rajo jabesi bōrōmoho vaevē'e hijanuējo. ³⁰ Hijanuēromo sabēro ōdivoromo ijahoho baeniahiromo hesi simanore anareje. ³¹ Ĕhi sivoruomoromo niōgu ēgoho jijōvaho'i hesi niōgu maho io'amahoromo hu'irae bava'areje korosire ano taemo'i.

Iesu korosire ano taemare jöhoje.

³² Bava'oromo örيره va'lihö gavare Cyrene amo raje ae gemu hesi ihe Simon rovamu gagorovo öväro bi-jimö'öromo uavareje: Ave a hesi korosioho baeromo va'ëjo. ³³ Baeromo va'ëjamu ejëhoromo baeromo jabumë aho'o va'aroho ajiomoromo sa'a ihe Golgotha nosi huëhu huotovë'o'oho simano gijo va'ëne sa'are ë ajio suorovareje. ³⁴ Suorovonugoromo wine jovohu'o ajuo'e jovohu'o buaroharoho Iesu bojamijareje hesi vi'ehoho bisemu u'uhoröhego. Bojamijamu i garomo juahëmadeje.

³⁵ Juahëmamu korosire ano taemareje. Ano taemoromo hesi niögohö adovoromo ajajovoromo ujoo-hareje. ³⁶⁻³⁷ Röhu Iesuare jö sisë jajivarohö hesi simano namore korosire ano taemareje. Jajivoromo ëhi uvë'e jiadeje: Ave aho Iesu Jew rajo jabesi a börömo höjo. Èhi'onugoromo sa'are raromoromo hu muebejareje. ³⁸ Èhi'o'irögorö röhu aëro anano'e vajiohu'e ae niö'i jabu'o korosire ano taemëvoromo göhö ruëhi Iesuare övo manö göhö viëhi övo adonö ëhi amëvareje.

³⁹ Èhi'amu aëro rova'ë'i uvene hijiohijiovoromo sivoromo ⁴⁰ uvoruomonövadeje: Asë'e sareri ae javajëjo. Jero uvane höjo: Naro God-are ösa börömo hödadovoromo majae niö'i gemu hesi uhure röhu maho vae barë'ejöjo. Èhi uvë'e javaje ëhuni ja God-are Harihe javë'o'ohö jasi arijo'arije ajamirovoromo korosire javajohö ruvebijego bögo guomavajo. ⁴¹ Jabuhu sivarëhi priest masijohö jögoru öri röjëhijarue aribövioho a duvaho ömo'ömo höhö jabu'o ëhi sivoromo uarovareje: ⁴² Èahuro uövuade höjo: Naro a ioro'iorohö ajëmego marëjëvaje höjo. Èhi uövuade höjö röhu hesi sino ajamirovë'o'ohö hu bögo eni höjö. Huro uövuade höjö: Israel rajo jemesi börömo höhö na jevajëjo. Èhuni nadi'ego hu korosire jioromo ruvebijego no garomo

mae uehorovarëjo. ⁴³ Röhu ave jöhu'o huro uövuade höjo: God-ro na muebejevaje höjo. Hu uvaje höjo: Na God-are Harihe jevajëjo. Èhuni nadi'ego no ga'irarëjo God iaho nimoromo ajamijego o bogo ajamijego. ⁴⁴ Èhi uarovamu gavë'i hesi bëhire vajiohu'e ae niö'i korosi'o amëvare aho jabu'o èhi sivoromo jöe gemuoho uavareje.

Iesu guomade jöhoje.

⁴⁵ Èhi'amu majae ririre öri ari'e aho'o ramoramovadeje. Ramoramovobe va'ojuvo majae huotorovamu ajivadeje. ⁴⁶ Majae huotorovoromo ajivamu Iesuro Jew rajo jabesi jöëro ma-darugo'o uvadeje: Eliajo. Eliajo. Lema sabaktaniajo. Nosi jöehu huotovë'o'oho God nasi Böviohajo. God nasi Böviohajo. Ja rabëni remo va'ane höjo. ⁴⁷ Remo va'ane höjamu bëhire riravare a ioro'iorohuro Elia uvavamu hegorovo uarovareje: Elijah-ni uvajëjo. ⁴⁸ Èhi uarovoromo ae gemuëro ma-burëro tutuvo va'oromo u'uhë'e inömoho barueromo nioga'i'e wine jovore ba'amoromo rumorovamu ioromo ijaho viture bijiohoromo Iesu bojami'ie'adeje. ⁴⁹ Bojami'ia'amu a ioro'iorohuro uarovareje: Nadi'ego no ga'irarëjo Elijah-ro hu ajami'i rovego o bogo rovego. ⁵⁰ Èhi uarovamu Iesuro röhu maho jö'e dadovoromo guomadeje.

⁵¹ Guomamu God-are osa börömo ojo göho gagonö jiajoho niögehu tugoharoho arorovo ruvebijadeje. Sa'aho hijiohijiovamu munëho arorovo'amadeje. ⁵² Arorovo'amamu huoho tögömoromo jiororovo'amamu God-are aribövie vuovëvade ioro'ioroho aho'obëhe i'ovo'amadeje. ⁵³ I'ovoromo suorovoromo Iesu ri'öjamu evare va'oromo God-are osa börömo jiaje amore va'o ae aho'obëhe jabesi nunire rueruomamu garuomadeje.

⁵⁴ Röhu Iesu guomamu gagorovo muorovo simano vaejaje ahu'o ë hesi ariböviohu'o riravoromo Iesu muebejarohuro gavare sa'aho hijiohijiovoromo mue gö gö jiamu garomo sisë maro juhuonivoromo uvareje: Iae maeëjo. Ave aho iae God-are Harihe jiade höjo. ⁵⁵ Ëhi'amu magonahe aho'obëhe arue riribövire riravoromo Iesu diehi'aruoho garuomadeje. Urimoho ë magonahoho jaburo Galilee jioromo Iesu ajamibe hesi ijore ijore rovaraje. ⁵⁶ Mary Magdalene o Mary göho James o Joseph jabesi vëmoho o Zebedee-are harihu jabesi vëmoho o magonaho ioro'ioroho ëhi jioruomadeje.

Iesuare sino munë gagore bamare jöhoje.

⁵⁷ Iae majae garobo'e bamamu bövie bise'e eni jië'e ae gemu hesi ihe Joseph-ro rovadeje. Hesi amoho Ari-mathea jio'i hu'o Iesuare ijoraje jiadeje. ⁵⁸ Ëhi jië'ëro huro va'oromo Pilate uavadeje: Uevego na Iesuare sinoho bae'iröjo. Bae'iröjamu Pilate-ro ae uëvadeje: Va'o sinoho ave aho babojamego bava'irajo. ⁵⁹ Babojamamu Joseph-ro baeromo niögu i'ohuro numadeje. ⁶⁰ Numoromo Joseph guomego hesi sino bamo'iröhego uvadire Iesuare sinoho ë bamadeje munë gage i'e ubuvë'ëro jië'ëro. Bamoromo munë börömoho höhö barueromo ojoho tugohonugoromo va'adeje. ⁶¹ Ëhi'amu Mary Magdalene'o Mary göhu'o Iesu bamarire ë nunoho bamoromo ëhi arijareje.

Iesu bamarire atovare jöhoje.

⁶² Ëmajaho Friday jiadeje. Friday jiamu momorö'öjë'ëro sisonuvamugo Jew rajo priest masijohu'o Pharisee ömo'ömohu'o rueromo Pilate'o gagovoruomadeje. ⁶³ Gagovoromo Pilate uavareje: Gavanajo. Iesu hu sareri sareri'e ae jiade höjo. No uehorovoromo uvaruëjo: Mami'e hu bogo guomë'e

hijadevare evare sareramuiromo uövuade höjo: Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure i'ovoromo ri'ö'ejöjo. ⁶⁴ Èhuni ae uëvego huoho tugohoromo majae niö'i gemu èhi atovo'irarëjo. Èhesi bëhoho no juhuoninaguajëjo Iesuare ijore ijore jijiharue ariböviohuro hure va'oromo hesi sinoho vajiohëro baeromo ae aho'o sarerëmiromo uējöëni: Iaho guomoromo ri'öj'e höjo. Èhi jië'e sareri'e jö atë'oho èhuro urimo Iesuro mae uövuajëromo aribövioho mabisemu sisërërovaroho avevejö'oho ri'öjade jöho mae höromo börömo bëhe sisërërovo avoho'aruëjo. Èhuni huoho avoho tugohojöro naguajëjo. ⁶⁵ Tugohojöro naguajëjamu Pilate-ro uëvadeje: Muorovo aribövioho ujuoho va'ego atovo'irarëjo. Huoho diehi tugoho'i uehorovarujëhi èhi tugoho garëjo. ⁶⁶ Èhi uëvamu va'oromo tugohoromo sivaëro badihi taemareje. Taemoromo muorovo aho ë nugo'amareje huoho atovoröhego.

28

Iesu ri'öjade jöhoje.

¹ Iae Jew rajo nuho majaho barëjamu nëröho hura börömo sisonuvo'ie'adeje. Sisonuvo'ia'amu Mary Magdalene'o Mary göhu'o jaburo niö'iro Iesu bamaroho ga'i va'areje. ² Va'amu sa'aho hijiohijiovadeje. Èhesi bëhoho Badare anerae gemuëro ö'idöre jioromo ruvebiromo Iesu bamoromo ojo tugohare munëho höhö bava'adeje. Bava'oromo ë munë döre hijadeje. ³ Amo anera hesi nu ano'oho baderivoromo ajivajëhi èhi jiadeje. Hesi niögoho ajivoromo sa buso va'ëne jiadeje. ⁴ Èhi jiamu gagorovo muorovo aribövie munë muebejarohuro èho garomo

juhuonivoromo butubutumoromo sa'are rireromoromo vuovë'e ahuro momorö'öjanovadeje.

⁵ Èhi'amu magonahoho jaburo rovamu gagorovo aner-ahuro uëvadeje: Nadi juhuonivohëjo. Na gavajoho jemë korosire anamu guomade a hesi sinoho naharujëjo. ⁶ Hu aveho bogohöjo. Guomoromo ri'öröhëni uëvadëhi ëhi ë'ë'e höjo. Ro hesi sinehu raromade sionoho gahëjo. ⁷ Garomo ma-burëro va'oromo hesi ijorajo ömo'ömo uërëjo: Iesu guomoromo ri'öjë'e höre. Huro urimo Galilee sa'are va'iramu jemëro ijore ö'oromo ga'a'arujëre. Ave naehu uëvaje jöho uehorovorëjo. ⁸ Èhi uëvamu hegoroovo juhuonivë'i sisë maro nimorohoromo hure jioromo tutu- voromo Iesuarë ijorajoho jöho majëhi'i va'areje.

⁹ Va'amu gavë'i Iesuro birohëvadeje. Birohëvoromo uëvadeje: Vaevë'e jëvajëjo. Vaevë'e jëvajëjamu rueromo hesi höroho guduamoromo rajahijareje. ¹⁰ Rajahijamu uë- vadeje: Nadi juhuonivohëjo. Va'oromo nasi ö ömo'ömo uërëjo: Galilee sa'aro va'orëjo. Iae na ë ge'a'arujëjo. Èhi uërëjo.

Iesuarë sino atovare ariböviehu priest jö majëhijamu priest jabuhu nijio'iraejëvade jöhoje.

¹¹ Èhi uëvamu va'areje. Magonahoho jaburo va'irö- goro muorovo a ioro'ioro Iesuarë sino muebejarohuro amo börömore vuonorö'ö va'areje. Va'oromo priest masijoho uëvareje: No hu muebejaroho ëhi ëhi jiade höjo. ¹² Èhi majëhijamu hegoroovo priest masijohuro uë- vareje: Jew rajo a duvahohumë ro gagovohëjo. Gagovohë- jamu gagovorovoromo jöho mevoromo avohonugoromo ijo bajo böröme muorovo aribövioho suvuorëmiromo ¹³ uëvareje: Jemëro ae majëhiromo uënövorëjo: Vahi'e noro momorö'ö'i bogo gavamu Iesuarë ijore ijore jijiharue ariböviohuro sinoho vajiohëro bava'ë'ëro ëhu'ëro Iesuarë

huoho gagemu höjo. ¹⁴ O momorö'öjarije jö gavanahu hejë'oho noro hu sanuami'ejarëjo. Sanuami'iramu hu huë vavaenoho jemesi öriroho bogo bojëmi'ajëjo. ¹⁵ Èhi uëvamu hegorovo rue muorovo ariböviohuro ijo bajoho ujuohoromo Jew rajo a masijehu ae majëhiröhego uë-varëhi èhi majëhibe jijihonövareje. Èhi majëhibe jijihonövë'ëro èhu'ëro Jew raje ae aho'obëhe ë jöho atarueje.

Iesuhu hesi aribövi jabesi nunire rovade jöhoje.

¹⁶ Iae Iesuarë ijoraje 11-ho jaburo Galilee sa'are va'oromo Iesuhu birohëvo'iröhëni uëvade dahorure ë io-jiomareje. ¹⁷ Iojiomoromo hu garomo rajahijareje. Röhu ijorajo ioro'iorohuro uvareje: Na aveho Iesu höjo o ae gö höjo. ¹⁸ Èhi'amu Iesuro bëhire rueromo uëvadeje: God-ro nasi örire daruge bojëmijë'e höjo mue aho'obëhe ö'idöre o sa'are jio'amajoho naro muebe'amo'irodego. ¹⁹ Èhuni sa'ae dinö'e dinö'e va'oromo ae aho'obëhe ajëmibe jijihorego jabu'o nasi ijore ijore jijiho'irarëjo. Èhi ajëmiromo Vavu hesi ihero Harihu nasi ihero God-are Aru'aho hesi ihero bapataeto vaejëvobe jijijhorëjo. ²⁰ Bapataeto vaejëvoromo naehu mu rabe rabe bojëmodoho èho röjëhibe jijihorego jaburo nasi jöho ejeho'irarëjo. Èhi ë'iramu naro jemë'o gemu mae juvemu juvobe va'iramu sa'ae bövie bise'e barë'ajëjo.

God-are Jögoru I'oho

The New Testament in the Omie language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Omie long Niugini

copyright © 1991 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ömie (Omie)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 24 Apr 2018 from source files dated 20 Jul 2017

a68769b4-6180-5825-a17e-676d8f6a7efa